

Lars Holmgaard Jørgensen

Don Upton løb hjemmefra, siger de

e-bog

Lars Holmgaard Jørgensen

Don Upton løb hjemmefra, siger de
© 2008 Lars Holmgaard Jørgensen

Don Upton løb hjemmefra, siger de

ISBN 978-87-552-3333-1

eBog publiceret 2008

Alle rettigheder forbeholdes.
Enhver anden udnyttelse af denne bog eller dele heraf
er kun tilladt med forfatterens skriftlige accept ifølge
gældende dansk lov om ophavsret.
Korte uddrag til brug i anmeldelser er undtaget.
www.fortaellemanden.dk

www.fortaellemanden.dk

Don Upton kunne godt huske sin mor. Svagt, i hvert fald. Mest som fragmenter af billeder, sat ind i glimt af eksplosiv høj musik i en lejlighed uden gardiner, en høj, slank kvinde med langt mørkt hår og markerede kindben, i fint tøj, sommetider var der mange mennesker i den gardinløse lejlighed, andre gange lå moren syg på sin seng, som var det eneste møbel i stuen bortset fra en lænestol, som Don sad i, når han så tv eller video. Syg og rystende, hendes brune smukke øjne var blanke af feber, hun svedte, hendes stemme hakkede og hun kunne ikke trykke på sin mobil, selv om hun forsøgte, hænderne ville ingenting, fingrene slet ikke, sådan kunne hun ligge i to dage måske flere, til hun langsomt fik det bedre og hele tiden måtte Don hente vin til hende i køleskabet, og vand når der ikke var mere vin. Når hun kom lidt ovenpå igen, tog hun et brusebad i det fælles på opgangen, klædte om til kjole og sad foran et spejl og lagde sort på øjnene og børstede sit lange smukke hår, som hun sagde, var fra Skotland, lige som den sanger, som Don var opkaldt efter, og som ikke hed Don, men Donovan. Når hun var tilfreds, smilede hun usikkert til sig selv i spejlet og trykkede med fingre, der nu godt ville lystre, ringede til en gammel mand, der altid lugtede sødligt af sprut og som kom, stod i entreen og aldrig ville lade sig se, kom om aftenen, når alt var mørkt og gav hende et lille brev med pulver, som hun varmede i en ske over et stearinlys i køkkenet, mens Don så på, varmede til det boblede og sugede det op i en sprøjte og stak nålen i en åre i lysken og sank sammen med lukkede øjne og ryggen mod køkkenbordet, med et pustende suk. Sådan sad hun nogle sekunder; så åbnede hun sine øjne, hun smilede, pupillerne var bittesmå, men hun var rolig og afslappet og gav Don et knus, inden hun gik ind til den gamle mand, der ventede i stuen. Inden da lukkede og låste hun døren til køkkenet, og Don måtte vente, mens der lød mærkelige lyde derinde fra, og efter nogen tid, det kunne godt være lang tid, gav manden en række høje råb fra sig og lidt efter gik han, entrédøren smækkede efter ham, og Dons mor låste op til køkkenet, til Don, og gik ned for at købe mælk og Guldkorn på kridt hos pakistaneren på hjørnet, selv om det var langt over lukketid, så Don havde noget at spise, mens hun var på gaden og tjene penge.

Dons mor døde, da Don var fem år gammel. Hun døde ikke hjemme; en fremmed dame kom og fortalte ham, at der var sket en ulykke, og han kom med på en slags hospital, hvor hans mor lå på en høj seng og så ud, som om hun sov, og senere kom hendes søster og hentede ham. Don skulle bo hos sin moster og hendes mand, der havde en rigtig bondegård på landet, det vil sige, der var ikke nogen dyr, for onkel Hans var allergiker og kunne ikke tåle hverken dyrehår eller fuglefjer. I stedet for dyrkede han al den jord, han havde, bortset fra den procentdel, som skulle ligge brak ifølge EU bestemmelserne. Om efteråret pløjede han sine store marker med en plov trukket af en kæmpetraktor, der hed John Deer, og det vidste Don at den hed, for han kunne nemlig allerede læse, sin unge alder til trods. Don fik lov at komme med og sidde i førerkabinen, mens onkel Hans pløjede og hørte musik fra en discman. Bagefter blev markerne gjort tjenlige ved tromling og harvning, og til sidst såede han til med vintersæd, og når det blev forår og sneen smeltede, var kornet allerede kommet op, og onkel Hans kørte ud med en gødningsspreder og gødede jorden med små blå kugler, og nogle uger efter sprøjtede han med gift mod ukrudt. Han spændte en maskine med kæmperør ud til siden, som vinger, efter John Deer-traktoren, og fra de mange huller spredtes giften. Sådan gjorde han to - tre gange, mens kornet voksede, og altid kørte han i de samme spor for at ødelægge så lidt af kornet som muligt, og så var der ikke mere at lave før kornet skulle høstes i august; den periode, fra slutningen af april til høst, kaldte onkel Hans sin sommerferie.

Sommetider kunne Don høre moster Tania og onkel Hans skændes om den ferie; moster Tania syntes, at onkel Hans burde foretage sig noget i den periode lige som de andre landmænd på egnen; køre bus eller lastbil, og det burde han i øvrigt også gøre om vinteren, hvor han også bare gik og daskede, mens bygningerne forfaldt, og hvis ikke det var for Tania, var det hele faldet fra hinanden for længst.

Moster Tania cyklede hver morgen hen på den nærliggende centralskole og gjorde rent til op mod middagsfrikvarteret.

Da Don begyndte i børnehaveklassen på skolen, løb han altid hen til den afdeling, hvor hun gjorde rent med en stor fibersvaber på gulvet og med lyserøde klude på vægge og borde. Det slog aldrig fejl, hun spurgte hver morgen, om onkel Hans sad derhjemme og drak bajere, men Don så aldrig onkel Hans drikke bajere, selv om han ofte lugtede ud af munden som den gamle mand, der i sin tid kom og besøgte hans mor, når hun havde været syg.

Det var noget, de tit kunne skændes om, moster Tania og onkel Hans. Det at onkel Hans drak bajere. Hvis onkel Hans lugtede meget ud af munden, råbte han op og sagde, at hun bare kunne skride og var det ikke for ham, var hun endt som sin søster med en overdosis og en kanyle i armen, på et lokum under 'Spytbakken' ved Store Torv inde i byen. En gang kom moster Tania styrtnende ud fra huset; Don havde siddet på gårdspladsens bumpede granitstenbelægning og havde leget med en John Deer-traktormodel, som onkel Hans havde givet ham i julegave. Uden et ord havde hun taget ham i armen, havde hevet ham op og trukket ham af sted, ud gennem porten fra den lukkede gårdsplads, om bag laden og ned mod åen; hendes lange kjole var blevet våd i græsset, som endnu ikke var helt tørt efter nattens dug, og nede ved åen havde de sat sig. Don havde kigget på hende og havde set, at hun blødte fra det ene øre.

"Har han slået dig?" havde Don spurgt, og hun var begyndt at græde. Hun havde samlet sine knæ og lagt armene om dem, havde sænket ansigtet og gemt det i den blomstrede kjole, mens store hulk trak gennem hendes krop. Don havde taget sin skjorte af og havde duppet hendes øre, hvor det blødte; blodet gjorde hendes mørke hår, der var langt og smukt og skotsk som Dons mors havde været det, gjorde det filtret og ulækkert.

"Hold op, Don," havde hun hvisket og havde tørret sine øjne og næse med bagsiden af hånden.

"Jamen, du bløder, moster Tania," havde han sagt, og hun havde taget en hånd til øret og havde kigget på den og på den blodplet, der satte sig.

"Fandens," mumlede hun og tog Dons skjorte, samlede den som en kugle og pressede den mod øret.

Det var sket en søndag, et par uger før Don var færdig med børnehaveklassen, et par uger før skolens sommerferie skulle starte, og da ferien kom, og moster Tania havde arbejdet en uge sammen med de andre rengøringsdamer med at lave hovedrengøring på skolen, var hun og Don taget på ferie, bare de to, på en supercampingplads, hvor moster Tania havde lejet en hytte i seks dage og hvor man kunne alting – svømme inde, svømme ude, hoppe på hoppepuder, lege i kæmpestore badelande, spille minigolf, spille tennis, spille bordtennis, spille på konsoller og playstations, og man kunne gå en tur gennem klitterne og komme til det rigtige Vesterhav, hvor Don fik lov at bade, mens moster Tania sad i strandkanten og røg sine Cecils, mens hun holdt øje med, at han ikke kom for langt ud.

Hver dag var de en tur nede ved vandet, og efter badeturen sad Don pakket ind i et kæmpe stort, lyseblot frottéhåndklæde og fik varmen ved hendes side i sandet, mens de kiggede på de andre badende og på bølgerne, der bare blev ved og ved med at rulle ind med skum på toppen og trække sig tilbage med en bred lyd af småsten, der blev trukket gennem sandet, uden at man kunne se dem.

Sommetider fladede bølgen så meget ud, at den nåede næsten op til, hvor de sad, men de lo og blev siddende, og moster Tania havde sin arm om skulderen på den frysende Don, og hun havde en cigaret i munden, og Don ville aldrig glemme den uge.

Om aftenen købte de mad fra campingpladsens grill, det kunne være kylling og pommes frites, eller det kunne være pølser, eller det kunne være begge dele, og så spiste de i den lille hytte; hvis der var vejr til det, udenfor på den lille overdækkede terrasse - ellers inde ved et lille langbord for enden af den dobbeltseng, der fyldte hele den lille hyttes bagerste del, og Don fik lov at bestemme, hvad de skulle drikke og det var altid cola. Moster Tania drak aldrig vin eller øl; engang spurgte Don hvorfor, og hun smilede længe uden at sige noget.

”Den eneste last jeg har, er de her,” havde hun så endeligt svaret og havde holdt pakken med grønne Cecil op foran ham. ”Men det er såmænd også rigeligt!”

Der var ikke noget tv i hytten, så hvis man ikke kunne klare sig uden det, måtte man ned i et fællesrum, hvor der sad en masse tyske campister og drak øl og larmede så meget, at man alligevel ikke kunne høre, hvad der blev sagt under udsendelserne. Så moster Tania og Don blev som regel i hytten, og de havde en turnering i casino, hvor de skrev ned hver aften, hvor mange point de havde fået.

Don var bedre end moster Tania eller også var han bare heldigere eller også lod hun ham vinde med vilje, selv om det er svært at snyde i netop det spil, både den ene og den anden vej. Moster Tania sagde tit, at Don var usædvanlig kvik; det havde han efter sin mor. En aften havde hun pludselig taget et fotografi af Dons mor frem fra sin tegnebog og havde holdt det foran sig. Don var rykket om på hendes side af bordet og havde kigget med på billedet af en ung, smuk kvinde med meget hvide tænder i et stort leende smil, og hendes mørke øjne lo med. Hun havde en grønlig rundmønstret T-shirt på og håret hang tungt ned over hendes skuldre og ned ad den ene kind og nåede hendes barm, som var større end Don huskede den. Men til sidst havde hun selvfølgelig også været så tynd, så tynd.

”Hvad ler hun af?” havde Don spurgt.

”Det husker jeg ikke mere,” havde moster Tania svaret, med den der svage skotske accent hængende over de danske ord, som moren også havde haft. ”Det er et gammelt billede, fra før hun og jeg kom til Danmark. Jeg tror ikke, hun er mere end seksten eller sytten år her ...”

”Er du ældre ... eller hvordan siger man, når hun er død? Var du ældre end min mor?”

Moster Tania havde nikked uden at se på ham. Hun blev ved at stirre på billedet af Dons leende mor.

”Jeg er to år ældre.” Hun havde smilet og havde rystet på hovedet. ”Du ved godt, hvorfor vi kom herover ... din mor og jeg ... til Danmark, ikke?”

Don nikkede.

”Jo, men du vil gerne fortælle historien igen, og jeg vil gerne høre den,” havde han svaret, og hun havde leet og havde givet ham et knus og et kys på panden.

”Vi var kor for selveste Donovan på en tour han havde, hvor han skulle til Roskilde Festivalen ... og du kender ikke Donovan, men han var et stort navn dengang ... jeg kan stadig alle teksterne udenad. Roskilde var sidste job på touren, og din mor og jeg var unge, og da han og bandet drog hjemad, ville vi blive og se Danmark. Dengang var danskere tossede med folk, der snakkede engelsk eller skotsk eller irsk ... og det gjorde bestemt ikke noget, at man havde sunget med selveste Donovan. Efter et par uger havde vi fundet sammen med et dansk band, der kunne spille *folk*, og vi rejste rundt med dem og sang og optrådte på små spillesteder og tjente penge på den måde.” Hun havde sukke og havde helt glemt fotoet i hånden. Hun havde andre billeder bag øjnene, kunne Don se. ”Vi fik kærester ... spillemænd. Desværre var der meget *crap* mellem folk, der spillede dengang. Enten drak de for meget, eller også røg de hash. Endnu mere desværre mødte vi også nogen der tog piller og andet lort ... og din mor og jeg var unge, og vi skulle prøve alting. En aften på et større sted, da vi havde spillet, var der en der tilbød at dele en sprøjte med os. Vi anede ikke hvad heroin var ... selvfølgelig vidste vi, at det var drug, og at man kunne blive afhængig af det, men fyren grinede af os og sagde, at det bestemte man da selv. Man kunne sagtens stoppe igen ... det gjaldt bare om ikke at tage det hver dag ... lige som sprut. Både din mor og jeg prøvede, og det var fantastisk!”

”Hvordan?” havde Don spurgt.

”Det kan man ikke fortælle ... man bliver så ... lykkelig ... så utroligt godt tilpas. Jeg var den kloge af os to ... af din mor og jeg. Da rusen var ovre, bestemte jeg at jeg aldrig ville røre stoffet mere, fordi jeg kunne mærke, at jeg ville blive *for* glad for det. For din mor blev det starten på et liv som junkie ... men det ved du jo godt!”

Hun havde sukke og havde lagt billedet i sin tegnebog igen.

”Var det derfor, I blev uvenner?” havde Don spurgt.

”Ja ... jeg prøvede at få hende til at stoppe. En dag stjal jeg hendes lort og hældte det ud i toilettet, og hun blev så rasende, at hun svor, hun ikke ville se mig mere!”

Moster Tania havde drejet hovedet, med hagen hvilende i hånden og albuen på bordet.

”Jeg så hende ikke igen, før hun lå død på hospitalet.”

”Hvordan mødte du onkel Hans?”

Hun havde trukket vejret dybt, havde strakt armene ud foran sig, spredt fingrene og lagt håndfladerne på bordet.

”Den store selvransagelsesdag, hvad?”

”Du behøver ikke fortælle om det, hvis du ikke har lyst,” havde Don sagt og havde tænkt på den søndag, hvor onkel Hans havde slået hende.

Hun havde lænet sin kind mod hans hoved og havde leet højt.

”Somme tider snakker du som en voksen, lille Dono-mand! Jo, jeg vil gerne fortælle det. Da din mor og jeg var blevet uvenner, ville jeg rejse hjem til Skotland, men vores mor forbød mig at komme hjem uden min lillesøster. Vi var midt i tyverne dengang, men alligevel havde vi stor respekt for din mormor, som du aldrig har mødt. Jeg bestemte mig for at komme ud af musikmiljøet og begynde på noget almindeligt arbejde og så prøve på et tidspunkt at få din mor overtalt til en afvæning. En dag sad jeg og læste annoncer i en avis ... Jyllands-Posten ... og der var en annonce fra en ung mand, der søgte en kvinde til at holde hus for ham. Det var Hans. Han havde lige overtaget sine forældres gård ... og jeg tænkte, at det lige var mig ... at flytte på landet, langt væk fra spillesteder og stoffer og sprut og alt det, der var kommet til at fylde så meget. Så jeg søgte jobbet og fik det. Jeg skulle egentlig bare gøre rent og lave aftensmad til ham, og i starten havde jeg en lille lejlighed inde i byen ... vores lille landsby derhjemme ... tæt på skolen, men så flyttede jeg ind på gården. Det var nemmere og billigere.

Jeg blev husholderske med eget værelse ... men selvfølgelig endte det med, at vi blev kæresten. Hans var sød dengang, Don ... meget sød. Meget genert og meget bondsk ... og meget sød.”

”Hvor gammel er du egentlig, moster Tania?” havde Don spurgt.

”Jeg er lige blevet toogfyrre,” havde hun svaret underligt stille. ”Din mor ville være blevet fyrre i september i år!”

Den dag de pakkede deres ting på campingpladsen for at tage hjem, var hun underlig nervøs og pirrelig. Hun røg cigaretter uafbrudt, fik røg i øjet, skældte ud på Don over småting, og til sidst gik han udenfor hytten og var blevet i dårligt humør.

Han sad i græsset ved nogle hybenbuske ind til legepladsen og hun kom og satte sig ved siden af ham, tværede en smøg ud i sandet, borede skoddet dybt ned og dækkede det til.

”Undskyld, Don,” sagde hun stille.

”Det gør ikke noget,” svarede han og smilede tappert til hende.

”Det er bare fordi ...” begyndte hun, men tav så.

”Det er noget med onkel Hans, ikke sandt?” spurgte han og drejede hovedet, så han kunne se hendes ansigt.

Hun nikkede.

”Tænkte jeg nok!” sagde han.

”Hvad tænkte du nok?” spurgte hun og prøvede at smile, tog med tommel og pegefinger om hans næse og vred den om.

”Av, lad være!” Han grinede og trak sig løs, ville fange hendes næse, men hun holdt ham med begge hænder.

”Hvad tænkte du nok?” spurgte hun igen.

”At det var noget med onkel bajer-Hans!” sagde han.

Hun slap øjeblikkeligt hans arme og stirrede på ham.

”Hvorfor siger du sådan?” spurgte hun. Hendes mørkebrune øjne var store.

”Er det ikke det?” spurgte han.

”Hvorfor *siger* du sådan?” gentog hun.

”Onkel bajer-Hans?” spurgte han.

Hun nikkede.

”Fordi jeg tror, du er bange for, at han har drukket mange bajere, mens vi har været væk, og så slår han dig måske igen?” foreslog Don.

Hun tog sin pakke Cecil ud af cowboyjakkens lomme og tændte en cigaret.

"Noget i den retning, men ikke helt," svarede hun og lod røgen sive ud gennem næseborene. Hun kiggede hen mod hytten, hvor deres tasker og vadsække stod stablet op under det lille halvtag over miniterrassen.

"Hvad så?" spurgte han.

"Det er voksenstof," sagde hun, kort for hovedet og meget alvorligt.

"Voksenstof ..." sagde Don. "Det kommer da også mig ved. Jeg skal høre på jeres skænderier hele tiden ... og jeg vil ikke have, at han slår dig!"

Hun missede mod solen og så på ham.

"Sommetider skulle man ikke tro, du kun er syv år, Don Upton! Sommetider snakker du som en voksen og man kommer til at svare dig, som var du voksen. Det er meget mærkeligt!"

"Det er ikke underligt, når man tænker på alt det, jeg har været igennem," svarede han.

Hun brast i latter.

Hun grinede og det blev til et flip og hun kunne ikke holde op igen. Hun tog om hans skulder og bøjede hovedet ned over ham, hendes hår faldt ned over hans ansigt og han prøvede at få det væk og kom selv til at grine.

Hun slap ham og rullede om på den anden side, væk fra ham, holdt smøgen op i luften.

"Tag den her, så jeg ikke stikker ild til noget," hikstede hun og fik endnu en latterkrampe. Don tog Cecilen og holdt på den, som hun gjorde når hun røg, mellem pegefinger og langfinger.

Langsomt tog hendes latter af og hun kom op at sidde. Hun tørrede sine øjne med begge håndflader og smed håret bagud med et ryk med hovedet. Don tog smøgen i mundvigen og ventede på at hun skulle få øje på det.

Han kneb øjnene i og kunne se sig selv, sej som en voksen amerikaner i en krigsfilm, nå nej, ikke en amerikaner, de røg ikke på film mere, det gjorde et forkert indtryk på børn og svage sjæle.

"Det gør du ikke!" Hun flæede cigaretten ud af munden på ham. "Det *gør* du bare ikke! Hvis jeg nogen sinde ser dig ryge, får du røvfuld, er du med?"

"Jeg røg da ikke rigtigt," sagde han og forstod ikke, hvorfor hun pludselig var så vred. Det havde jo bare været for sjov.

Hun slukkede den næsten hele cigaret og kom på benene.

"Nej, ok ... "

"Jamen, det gjorde jeg ikke!" gentog han indtrængende. Hun satte sig på hug foran ham, hendes brune ben i de afklippede wranglersshorts var stærke og muskuløse.

"Godt, Don ... for det er livsfarligt ... og hvorfor holder *jeg* så ikke bare op?"

Han smilede forsøgsvist til hende.

Hun smilede tilbage.

"Don, jeg er så glad for dig!" sagde hun og hendes øjne smuttede fra side til side, fordi deres ansigter var så tæt på hinanden.

"Jeg er også glad for dig, moster Tania!" sagde han og pludselig kunne han se, at hun blev rørt.

Hun lod sig falde tilbage på bagdelen og tog hans hænder.

"Okay ... når vi kommer hjem på gården, kan det godt være at vi skal flytte," sagde hun.

"Okay," sagde han tonløst. "Er det hvis han slår dig igen?"

"Nej ..." Hun trak vejret dybt og hendes øjne var lige et smut derhjemme, kunne han se. "Det er hvis onkel Hans er fuld, når vi kommer hjem."

"Har du givet ham et ultimatum?" spurgte Don.

Hun stirrede forbløffet på ham.

"Et *ultimatum*? Hvor lærer drenge på syv år sådanne ord?"

"Jeg har læst det," sagde Don.

"Læst det? Hvor?"

"I Lademanns Leksikon, bind nitten ... "

"Hvorfor læser du bind nitten i Lademanns Leksikon?" Hun rømmede sig.

"Fordi der er jeg kommet til ..." svarede han med en lille latter. Hun så morsom ud i ansigtet.

"Kommet til? Hvad mener du?"

"Det jeg siger ... jeg har læst de atten første bind og nu mangler jeg den sidste smule af bind nitten ... og så det sidste bind, naturligvis ... bind tyve."

"Jamen, hvorfor læser du i et *leksikon*?" Hun rystede på hovedet.

"Fordi de andre bøger I har inde i stuen, er kedelige ... i et leksikon ved man aldrig hvad der kommer. Ordene og billederne skifter hele tiden ..." Han trak på skuldrene.

"Derfor!"

"Jamen, forstår du det du læser?" spurgte hun vantro.

Han nikkede.

"Som regel. Ordene bliver jo netop *forklaret* i et leksikon. Det er lidt lige som en ordbog ... har du aldrig læst i et leksikon?"

Hun nikkede og havde glemt at lukke munden; hun måtte suge lidt mundvand ind og lave en synkebevægelse.

"Okay, hvad står der så om 'ultimatum' i Lademanns Leksikon?" spurgte hun og foldede hænderne om knæene.

Han rynkede brynene.

"Du tror ikke på mig?"

"Bare fortæl mig, hvad der står," sagde hun og lagde hovedet på skrå.

"Okay, så skal jeg lige tænke," sagde han.

"Aha," smilede hun. "Bare giv dig tid ..."

"Lad mig se ... ordet lige før er så vidt jeg husker 'Ulstrup' ..."

"Ulstrup?" gentog hun.

Han nikkede.

"Ja, det er det. Ja ... jeg er helt sikker. En herregård ved Randers. Nå ja ... og så står der ikke 'ultimatum' ... der står 'ultima', men hvis man læser videre efter det ord, står der noget om Thule og så står der 'ultimativ' og så 'ultimatum' og det er forklaret med 'et ufravigeligt krav!'" Han smilede triumferende.

"Du troede nok, det var løgn! At det var noget jeg fandt på!"

Hun sagde ikke noget, kiggede blot på ham.

"Vi skulle have væddet ... hundrede kroner ... så havde jeg været rig," sagde han

"Hvad er ordet efter alt det der 'ultima' og 'ultimativ' ... i leksikonet, mener jeg?" sagde hun pludseligt.

"Øh ..." Han kneb øjnene sammen og så op i skyerne. De drev forbi i små hvide totter, som uld, og himlen bag dem var meget blå. "Det kan jeg ikke huske ... men der er et billede af et mikroskop på siden!"

"Et mikroskop? Mikroskop starter da ikke med 'u'," indvendte hun.

Han trak på skuldrene.

"Vi kan prøve at se, når vi kommer hjem," foreslog han.

Hun nikkede, hendes øjne var fjerne.

"Men egentlig spurgte jeg dig om noget!" sagde han.

"Nå ja ... om jeg har givet onkel Hans et ultimatum," sagde hun fraværende. Hun rømmede sig og så ham i øjnene.

"Ja, det har jeg, Don! Jeg har givet ham den her uge, mens vi har været på camping, til at få drukket af ... til at stoppe med at drikke. Hvis han ikke har gjort det ... hvis han ikke er stoppet, pakker jeg vores ting ... dine og mine ting, og så flytter vi."

"Hvorhen?" spurgte Don.

"Det finder vi ud af. Nu må vi først hjem og se, hvordan verden ser ud!" Hun rejste sig. "Vi skal have damen fra kiosken hen og tjekke om hytten er i orden, inden vi rejser."

De stod af rutebilen nede ved skolen.

"Hvorfor står vi af her? Hvorfor står vi ikke af derhjemme? Den kører lige forbi gården ... nu skal vi slæbe alle de er tasker og sække," protesterede Don surt.

"Fordi Hans ikke skal have tid til at gemme flasker og shit, hvis han hører bussen stoppe ud for gården ... jeg gider ikke diskutere med ham. Han tror at hvis jeg ikke kan se nogen flasker, så kan han bilde mig ind, at han ikke har drukket!"

"Det kan man da lugte så nemt som ingenting," sagde Don og sukkede. "Hold kæft, *skal* vi virkelig slæbe alt det her? Der er to kilometer!"

Et øjeblik stod moster Tania og kiggede på oppakningen.

”Okay!” sagde hun så. ”Du bliver her ved tingene og jeg går hjem og henter bilen. Så slipper du også for at opleve ...”

”Hvad hvis han slår dig igen?” spurgte Don og så bekymret på hende.

”Hvis han har drukket hele den her uge, sover han sikkert ... eller også er han så dingelskæv, at han ikke kan stå på benene ... don't worry ...!”

”Be happy!” fortsatte han.

Hun vinkede til ham og begyndte at gå.

Don havde ikke nogen mobil, men han havde et rigtigt dykkerur, og der var fire små skiver i, som viste hvad klokken var i henholdsvis Hong Kong, New York, Helsinki og på New Zealand. Det var et godt ur, selv om det var købt på et sommermarked for tyve kroner. Det gik fint og klokken var ti minutter over otte morgentid i New York, da bilen endelig lod sig se langt oppe ad vejen. Den kørte langsomt. Måske var den i stykker? Don rejste sig og skyggede med hånden for solen.

Snart kunne han se, at der sad to i bilen. Både moster Tania og onkel Hans.

”Hvad nu?” mumlede han. Det var onkel Hans, der kørte. Han kunne se, at de snakkede. Moster Tania grinede.

”Dyt dyyyyyt!” lød det fra den gamle Citroën, da onkel Hans drejede ind i skolens indkørsel og bakkede ud, så bagagerummet vendte mod taskerne og vadsækkene.

Han og moster Tania steg ud på samme tid, dørene røg op simultant som vinger på en næsten voksen støreunge, der opdager sin mor på en græsplæne og tigger om mad.

Don stirrede på onkel Hans. Han så anderledes ud end han havde gjort, da de tog af sted. Det var ikke fordi han sådan generelt var blevet tyndere, men hans ansigt var ligesom blevet slankt og mere stramt at se på. Det var ikke længere så oppustet.

”Hej, Don!” råbte han frisk og måske lidt for frisk. Han rakte hånden frem.

Don tog den, kiggede hurtigt på moster Tania.

”Hej, onkel Hans!” svarede han dæmpet.

”Det er i orden,” sagde hun.

”I orden?” grinede onkel Hans. ”Ja, gu er det i orden.” Han smed et par tasker op i bilen. ”Jeg har været en idiot, men det har I snakket om, kan jeg forstå på Tania?”

Don nikkede. Men han blev stående, hvor han havde stået hele tiden.

Onkel Hans tog endnu en taske, men droppede den så igen, kom hen, bøjede sig ned, satte hænderne i knæene og pustede Don i ansigtet.

Don trak hovedet til sig.

”Fy for fanden!” udbrød han.

”Det kan godt være, men det er ikke sprut!” grinede onkel Hans.

På vejen hjem fik Don lov at sidde på onkel Hans' skød og styre bilen, mens Hans passede pedalerne.

”Hans har kalket hele vejen rundt udvendigt,” sagde moster Tania og lød stolt.

”Det tager tid ... ellers havde det indvendige også været færdigt!” sagde onkel Hans.

Den første tid efter at Don var startet i første klasse og Tania igen var begyndt at gøre rent på skolen om morgenen, var hun stadig nervøs og kunne finde på at hviske spørgsmål til Don, når han mødte. Men det holdt op. Hans havde for alvor droppet sprutten. Han var sågar begyndt at spøge med at Tania burde stoppe med sine havnearbejdersmøger, så de kunne blive gamle sammen, han og Tania. En overgang var Don bange for at de skulle begynde at blive uvenner over det i stedet for onkel Hans' druk, men onkel Hans holdt op igen med at snakke om cigaretterne og lod hende ryge sine fyrre styk hver dag.

En gang i mellem kom hun selv ind på det. Hun hostede frygteligt om morgenen, indtil hun havde røget de første par smøger.

”Måske skulle jeg gå til en hypnotisør?” sagde hun en dag ved aftensmaden. Det var en vinteraften; Don havde gået i første klasse i fem måneder og der var kun tre uger til jul.

”Hypnotisør!” Onkel Hans fnysede. ”Så kan du lige der på en briks og være hypnotiseret og så kan han sidde der og studere dine yndigheder eller måske endda rage på dig uden at du ved det!”

”Hold dog op,” sagde hun og så irriteret ud. ”Det var sgu da noget mærkeligt noget at sige, når jeg seriøst tænker på at få hjælp til at holde op. Det er snart alle steder man hører, hvor usundt det er! Prøv bare at se på pakken her. De skide advarsler fylder det halve af hver side! Man kan ikke engang tænde en smøg og nyde den, fordi man kommer til at tænke på lungekræft hver gang!”

”Så få noget nikotintyggegummi eller et plaster eller sådan noget ved lægen,” sagde onkel Hans og tog for sig af kartoflerne. Han var begyndt at køre snerydning og saltning om natten og havde en god appetit. Han var blevet mere kraftig i det. Da han drak, var han småfed på en sær afpillet måde, men nu var han tæt og maven bulede under den ældgamle islændertrøje. ”Men hypnotisør! Kan du ikke huske ham der nede fra Vejle ... ham der hypnotisøren, der kalder sig et eller andet orientalsk for at virke mystisk nok ... han røg da ind og sidde i tre år eller sådan noget, fordi han ikke kunne holde fingrene fra sine kvindelige kunder, gjorde han ikke?”

Til sidst var Don også helt fikseret på moster Tanias rygning. Han tænkte på det hun havde fortalt om dengang hun havde stjålet hans mors dope og skyllet det ud i lokummet. Måske skulle han begynde at stjæle hendes cigaretter, hver gang hun købte nogen?

Når nu så mange sagde at det ville gå galt, hvis man røg så meget som moster Tania gjorde, måtte der vel være noget om snakken!

Til sidst gik det også galt. De grønne Cecil blev hendes ulykke. Men ikke på en måde der var advaret om på pakkerne.

Skolen havde indført totalt rygeforbud på skolens område for elever og alle ansatte, og moster Tania havde svært ved at undvære sine smøger fra tidlig morgen til ved middagstid. En morgen ved halv seks tiden, otte dage før juleaften, var hun som altid cyklet på arbejde, og var så stoppet på vejen uden for skolen, med cyklen

støttende mod sin hofte, mens hun tog sig en sidste smøg, før hun ville gå ind for at gøre rent.

En mælkelastbil opdagede hende for sent; chaufføren bremsede, men onkel Hans havde ikke været omkring skolen og salte endnu, så vejen var glat og ikke til at bremse på.

For at der ikke skulle komme kludder i præstens gøremål omkring julen, blev hun begravet allerede fire dage efter. Den tyvende december. Onkel Hans og Don var de eneste familiemedlemmer tilstede under begravelsen. Udover præsten deltog de nærmeste gårdmandsnaboer, hustruer og mænd, og onkel Hans stod bag Don, med hænderne på hans skuldre. Han dirrede, kunne Don mærke, og han snøftede hele tiden, som når man har snue.

”Af jord er du kommet ... ” Præsten smed tre små skovfulde jord på den kridhvide kiste. Det lød hult og et øjeblik tænkte Don på, om de nu også havde husket at putte hende i kisten. Man hørte så meget på tv om alle de fejl, der skete på hospitalerne.

”Nu er Tania i Himlen hos Gud, Don,” hviskede onkel Hans og et eller andet dryppede på Dons hår.

”Gider du lige!” hviskede Don tilbage.

Onkel Hans’ forældre havde ikke deltaget i begravelsen, fordi de var for gamle til at forlade det plejehjem, hvor de havde boet i adskillige år. Don hadede det plejehjem.

De havde holdt jul der sammen med onkel Hans forældre de sidste to år og det var noget underligt noget.

”Skal vi også det i år?” spurgte Don.

”Hvad for noget?” Onkel Hans var hjemme og få morgenmad og hælde varm kaffe på termokanden. Han havde kørt sneplov siden klokken tre om natten, og Don var kun stået op, fordi han ikke kunne sove mere, selv om han havde fået juleferie.

”Holde juleaften på plejehjemmet?” sagde Don og tog hagen i hånden.

Onkel Hans nikkede og tyggede.

”Naturligvis ... mine gamle forældre skal da ikke sidde alene.” Han kiggede ud ad vinduet mod det voldsomme snefald, der blev

hvirvlet rundt på den lukkede gårdsplads. Med et par hurtige bevægelser tyggede han af munden. "Desuden er der da ikke meget ved at sidde her ... bare os to og kukkelure ... uden Tania!"

Don trak på skuldrene. Det kunne onkel Hans jo have ret i. Han havde ikke engang købt et juletræ. Tania plejede at pynte op med kravlenisser og guirlander og Don havde ledt på loftet efter papkassen med juletingene i, men han havde ikke fundet den.

"Hvad ønsker du dig i julegave?" spurgte onkel Hans og smilede bag sit gråsprængte, kraftige fuldskæg.

Don lænede sig tilbage og så op i loftet.

"Det ved jeg ikke," sagde han tøvende. "Et spil hvis jeg må bruge din computer ..."

"Det må du ikke," sagde Hans. "Jeg fører de fandens EU regnskaber på den, det ved du godt. Tænk hvis du kom til at slette noget!"

"... ellers en gameboy. Den gamle er i sort – hvid. Men hvis du giver mig sådan en, skal den være til farver og jeg ønsker jeg mig også et farvespil til den, ellers er det lige meget."

Onkel Hans så på køkkenuret ved siden af emhætten.

"Nå, jeg må i gang igen! Gider du rydde af bordet?"

"Hvad ønsker *du* dig?" spurgte Don.

"Øhhh ... det må jeg lige tænke over!" Onkel Hans baksede med træskostøvlerne ude i entreen.

For første gang siden ulykken gik Don ind på Tanias værelse. Gardinet var trukket fra, alligevel virkede det mørkt derinde. Han blev stående lige inden for døråbningen og lod øjnene justere sig.

Gulvet var dækket af små sivmattetekvadrater, der var syet sammen. Gardinerne var lange og gik fra stang til gulv, syet i lagenlærred, som hun havde batikfarvet.

Hendes seng var ret så klodset som kun en mand kunne gøre det, en mand der aldrig redte senge. Selvom hun var blevet kærester med onkel Hans, havde hun beholdt sit værelse fra dengang hun kun var husholderske og ikke kone i huset og havde som regel sovet i sin egen seng. Men sommetider var hun kommet

ud fra onkel Hans' værelse om morgenen, selv om det ikke skete så ofte.

Det hele var urørt, bortset fra den redte seng. Det store afsyrede karlekammerskab med alle hendes lange kjoler og løse og lige så lange nederdele i, stod ovre mod væggen ind mod stuen; lågerne var lukkede. Der manglede et håndtag på den ene. Hendes kommode under vinduet var også afsyret. Den var stor, men kunne lige stå under karmen. Fire skuffer var der i den. Og et nøglehul i hver. Don så rundt på væggene. En stor plakat i glasramme med clips hang over hendes seng. Plakaten var et billede af den mand, Don var opkaldt efter. En ung mand med en anelse underbid og med stort bølget hår, der gik ham til skuldrene. Han smilede og hvis man gik rundt i rummet, fulgte hans øjne én. Han holdt en guitar, som man kun kunne se gribebrættet af. Han havde fat lige under det sted, hvor strengene var skruet op. Don havde engang spurgt sin mor, om det var Donovan, der var hans far, men moren havde været skæv og havde grinnet den der hæse, alt for høje latter, som han hadede så meget og havde råbt, at det var det eneste hun var helt sikker på i denne verden ... at det *ikke* var Donovan!

Tania havde også en række andre billeder hængende i skifterammer, i forskellige størrelser. En overgang havde hun gået på aftenskole henne på Dons skole og havde lært akvarelmaling, og nogle af billederne derfra havde hun hængt op. De var nærmest abstrakte, hun havde sikkert ikke været god nok til at male noget, der lignede. På væggen til venstre for gardinet hang fire billeder skråt nedad mod gulvet, med japanske eller kinesiske tegninger af mennesker der bollede i mærkelige stillinger; de havde underligt smalle og skæve øjne, meget mere skæve end Hungs øjne; Hung, den kinesiske vietnameserdreng, der gik i Dons klasse. Måske kom ens øjne til at se sådan ud, når man kneppede på de underlige akrobatiske måder?

På en høj stumtjener til højre umiddelbart inden for døren hang en stor sommerhat med blåt bånd. En mængde silketørklæder i alle mulige farver var draperet hist og pist og uden orden. De duftede af hendes parfume, selv i afstanden til døren. På en af

stumtjenerens knager hang moster Tantias halskæder, de fleste i rav, men også mange i sølv – sådan nogen indiske nogen hun havde købt på sommermarkeder – samme slags marked som det, Don havde købt sit armbandsur på.

Om aftenen på den dag, hvor hun var blevet begravet, havde onkel Hans stillet sig op i døren ind til værelset. Han havde stået der længe og havde så vendt om. Han var blevet forskrækket, fordi Don havde stået musestille bag ham.

”Vi lader hendes værelse være et stykke tid ... til minde om hende,” havde onkel Hans sagt med grødet stemme. ”Jeg skal også have snakket med banken om hendes konti og hvad hun nu har haft af den slags.”

Don havde engang på TV set en film om en dreng, hvis far var død ... det var ham der skuespilleren Thomas Bo Larsen der var faren ... og han viste sig som en engel for sin søn og snakkede med ham og trøstede ham. Måske hvis Don blev stående længe nok i det halvmørke værelse, ville moster Tania pludselig tone frem, lysende hvid som den sne, der hvædede rundt uden for vinduet og lagde sig på de trælist, der delte vinduet op i små firkanter.

”Moster Tania?” hviskede han prøvende.

”Moster Tania?” forsøgte han sig igen, rømmede sig og sagde hendes navn for tredje gang, højt og tydeligt. ”Jeg savner dig, moster Tania ... i overmorgen er det juleaften og jeg *havde* købt en gave til dig ... for længst. *Har* købt en gave til dig ... det er en fingerring af dem du så godt kan li' ... jeg købte den allerede i sommers på marked, uden at du så det. Nu tror jeg, at jeg vil hænge den i min halskæde til minde om dig ... var det ikke en god idé? Den vil også passe fint sammen med det kors, jeg har i kæden ... sådan symbolsk. Korset og ringen til minde om dig, der er død.”

Hvor fik han den idé fra med at hænge ringen i halskæden? Det var ikke noget han havde tænkt på, før lige netop i dette øjeblik. Måske var det moster Tania, der fra det hinsides havde fået ham til

at tænke tanken? Måske var det sådan de døde snakkede med de levende på? En slags tankeoverføring.

Han gik gennem sneen hen til den lille landsbys 'Dagli' Brugs'. Her købte han et par tykke ragsokker til onkel Hans og bad Brugsdamen pakke dem ind som julegave.

”Der er et pakkebord derovre,” sagde fru Knudsen og pegede. ”Der kan man selv ...” Men hun fortrød pludselig og smilede venligt til ham. Måske var hun kommet i tanker om Tania og ulykken. Der var ikke andre kunder ved kassen og hun rejste sig og gik om til bordet.

Hun gjorde sig rigtig umage og lagde bånd om og det hele. Don smilede taknemmeligt til hende. Så flot kunne han ikke have gjort det.

”Kan du lige vente et øjeblik?” sagde fru Knudsen. ”Jeg tror jeg har et gavemærke inde i privaten?”

Da hun kom tilbage, hang der er papkort med en nisse og en lille grangren ved pakken.

”Det er til Hans, ikke sandt?” spurgte hun.

”Jo,” sagde Don.

”Vil du selv skrive eller skal jeg?” Hun tog en kuglepen fra en dåse ved kasseapparatet.

Don tog pennen og skrev 'Til onkel Hans fra Don'.

Onkel Hans' forældre boede sammen i et stort værelse på plejehjemmet. De havde fået nogle ting med sig fra gården, et gammeldags vægur, en masse fotos i sort-hvid, en amagerhylde og den slags. To stole af deres egne var der også, ved det store vindue ud til den lille altan. På et rundt bord foran stolene stod et lillebitte pyntet grantræ i en stor urtepotte.

Ellers var værelset domineret af to kæmpesenge, som lignede dem, man havde på hospitaler. Onkel Hans' far kunne ikke mere gå selv. Han lå hele tiden i sin seng. Hvis han ville se tv, blev sengen rullet ind på fællestuen.

Onkel Hans' mor lignede en lille rundrygget fugl. Hendes hår var farvet blåt og hun havde et håret på; hendes øjne forsvandt

næsten i rynker og hvis ikke det var for de tykke brilleglas havde man ikke kunnet se, at øjnene var blå. Hun gik med en rollator, uanset om hun var ude på gangen eller inde på værelset.

Don og onkel Hans tog derover ved spisetid, lige et kvarter før, så de kunne nå at få overtøjet af og få hilst ordentligt på de gamle.

"Glædelig jul!" sagde Don høfligt og gav hånd til først moren og så faren.

"Glædelig jul, min dreng!" smilede onkel Hans' mor og gav ham et lille knus.

"Hvor er Tania?" spurgte onkel Hans' far.

"Hun er jo død, far," sagde onkel Hans.

"Nå, for søren," sagde den gamle og missede med øjnene.

"Det vidste du jo også godt, dit gamle fjols," sagde moren og rystede på hovedet og rimpede sine tusindrynkede læber sammen.

"Ja, ja," sagde den gamle.

Onkel Hans satte sig i en af lænestolene ved vinduet. Han slog hænderne sammen og gned dem, som var det koldt i værelset.

"Nå mor, hvad skal vi ha'? Flæskesteg eller and?"

"Begge dele!" sagde hun og fandt et sjal frem fra et grimt nyere finérskab. "Det plejer vi jo. Det vidste du jo også godt, dit fjollehoved. Sådan er det hvert år."

"Det lyder godt," sagde onkel Hans og slog hænderne sammen endnu engang. "Jeg er blevet sulten." Han havde sit eneste jakkesæt på. Det var ikke særskilt slidt, men jakken kunne ikke samles mere om hans mave, og den hvide skjortes knapper så ud som om de kunne springe af og flyve gennem luften hvert øjeblik det skulle være. Mellem hver af dem pressede maven sig på, så skjorten gabte i lodrette læbeformede åbninger ind til undertrøjen. Onkel Hans havde bandet foran det store spejl i entreen, da han opdagede at han var løbet fra tøjet.

"Nå, men det kan der ikke gøres noget ved nu," havde han mumlet og var gået ud for at køre Citroënen frem.

De spiste i den fælles spisestue. Mange af plejehjemmets gamle var hentet hjem til deres familier, men otte damer og to mænd foruden onkel Hans' mor var bænket om tre borde, der var

skubbet sammen og dækket af en fløjslug i rødt og med en papirløber ned midt ad. Faren sad i sin seng et stykke fra bordet; hovedgærdet var hævet og foran sig havde han et svingbord til at stille sin tallerken på.

På bordløberen var der en flok rensdyr, der trak en kane med en tykmavet julemand, der smilede ud til folk. Han havde kane fyldt med gaver.

Midt på bordet stod en juledekoration lavet af en stor fyrsvamp og en masse mos og et helt nytændt rødt lys.

Onkel Hans forældre var de eneste af de gamle, der havde besøg. Der blev ikke sagt meget under måltidet, selv om de to plejehjemsassistenter og forstanderinden gjorde hvad de kunne for at få en snak i gang. En tyndhåret gammel dame blev ved med at synge 'Glade jul', stille for sig selv, mens hun spiste. På et tidspunkt, efter at have sat en skål hvide kartofler på bordet, bøjede forstanderinden sig ned over onkel Hans og sagde dæmpet, at det gjorde hende frygteligt ondt med Tania. Hun lagde samtidig en hånd på Dons skulder.

Onkel Hans så kort op på hende og nikkede.

"Tak," sagde han stille.

Efter maden blev onkel Hans fars seng kørt ind i opholdsstuen, hvor et stort juletræ med elektriske lys var tændt. De gamle trissede efter og anbragte sig møtte i stole, der var sat i rundkreds om træet. Forstanderinden kom lidt efter og delte salmebøger ud, mens de to plejehjemsassistenter ryddede af bordet i en rasende fart. De skulle hjem til deres egne familier, så snart de var færdige med mad og opvask.

En stor kleppert af en gammel mand, som Don forestillede sig måske havde været smed engang, sagde pludseligt noget med en dyb, ubrugt stemme.

"Må jeg foreslå at vi synger 'Dejlig er jorden'?"

"Jamen, det må du da, Sørensen," sagde forstanderinden og fandt sangens nummer i salmebogens register. Hun gik rundt til hver enkelt og sikrede sig at alle havde fundet sangen.

'Dejlig er jorden
 prægtig er Guds himmel
 skøn er englens pilgrimssang ...'

Den hvidhårede dame stirrede på juletræet og sang uanfægtet 'Glade jul', som hun hele tiden havde gjort, men nu med meget høj og skinger stemme.

'Dejlig er jorden' fadede langsomt ud og de gamle så afventende på forstanderinden.

'... engle daler ned i skjul
 hid vi ser dem med ...'

"Fru Carlsen ... vi andre er gang med at synge 'Dejlig er jorden'. Tror du ikke, du vil være med til det? Så kan vi synge 'Glade jul' bagefter.?" Forstanderinden stod bøjet over den tyndhårede dame, med hænderne på stolens armlæn.

'Glade jul, dejlige jul ...' begyndte damen forfra igen. Hun så lige igennem forstanderinden.

"Måske vi skulle starte med 'Glade jul' så? Ville du være ked af det, Sørensen?"

Forstanderinden rettede sig op og vendte sig mod den store mand.

"Nej, nej," brummede den gamle.

Don lagde mærke til at manden ikke sang med.

Forstanderinden delte gaver ud til de gamle, efter at have hentet tre store fade med julekonfekt ind.

Onkel Hans kørte sin far og hans seng tilbage til forældrenes værelse. Moren trissede efter støttet til sin rollator og Don gik i forvejen for at åbne døre. De plejede at give gaver inde på værelset.

Onkel Hans lagde fem pakker op på det lille bord med juletræet på. I forvejen lå der to. Don lagde også sin pakke, og onkel Hans så overrasket på ham. Han lænede sig frem og så på kortet.

"Til onkel Hans fra Don," læste han. "Det var sgu da en fornem pakke. Den har du da ikke selv pakket ind!"

"Behøver du bande juleaften, dit store fjollehoved?" vrissede moren og slap rollatoren og væltede over i sin stol.

Onkel Hans var glad for sine ragsokker. Dem kunne han lige bruge, når han kørte sneplov om natten og det var koldt.

Don fik en John Deer traktor model magen til den han havde i forvejen; denne her var blot rød. Den gamle var sølvfarvet.

Efter nytårsaften ændrede vejret sig. Nytårsaften, som Don og onkel Hans tilbragte foran tv med at zappe rundt på hundrede kanaler og æde slik og drikke sodavand. Sneen holdt op med at falde, det der var kommet, blev liggende, og temperaturen faldt til rekordlave grader. Onkel Hans kørte hver nat ved tretiden ud med lastbil og spredte salt og sand.

Don begyndte i skolen igen.

Den første dag var underlig. Han havde ikke været i skole siden ulykken, og da han kom ind i klassen, lidt forsinket fordi vejen havde været så glat at han måtte gå på sine ben i stedet for at cykle; da han kom ind i klassen, sad alle børnene musestille på deres pladser ved bordene, som læreren havde sat i hesteskoopstilling siden Don havde været der sidst. De stirrede alle sammen på ham, mens han fandt en plads ved siden af Hung, på nederste højre hjørne af hestekoer, regnet fra tavlen.

Lisa, deres klasselærer, som var ganske ung og nyuddannet, sad ved katederet, hendes hænder var samlet, flade mod flade. Inden han satte sig, nåede han lige at se at et print lå foran hende, et print han genkendte fra skolens internetportal. 'Sorgberedskab'. Lisa havde markeret ord og linier med en gul tusch og Don sukkede dybt. Han *havde* regnet med noget i den retning. Nu skulle de snakke om Tanias dødsfald, fordi det var vigtigt at Don fik ord på sin sorg og de andre børn i klassen fik et ordberedskab, så de kunne forholde sig til dødsfaldet.

"Godt nytår, Don," sagde Lisa med hovedet på skrå.

"Godt nytår!" udbrød børnene i blandet kor.

"Tak ... i lige måde," sagde Don og rettede sin stol på plads under bordet.

"Don ... vi ved alle sammen at du har været en svær tid igennem," sagde Lisa med usikker stemme. Selvom hun prøvede at se varmt på ham, var der en anelse panik i hendes blik.

"Det er overstået nu," sagde Don. "Det er mageløst, hvad mennesker kan vænne sig til. Børn især ..."

"Æh ... " Lisa kiggede ned på sit papir. Og op igen, stadig uden at tage hænderne fra hinanden. "Don, vil du prøve med dine egne ord at fortælle, hvad det var der skete?"

"Mine egne ord?" tænkte han og kom til at smile. "Hvis ellers?"

Han så rundt på sine femten små klassekammerater, ni piger og seks drenge.

"Er der nogen af jer, der ikke ved, hvad der er sket?" spurgte han.

De rystede på hovedet. Kirstine, en lille pige lidt yngre end de andre og altid i fint tøj hun ikke så gerne måtte lege vildt i, havde tårer i øjnene.

"Min mor er også død," sagde hun og tørrede sig under næsen med en pegefinger.

Lisa nikkede.

"Det skete da du var helt lille, ikke også Kirstine?"

"Jo ... " Kirstine nikkede og tørrede begge øjne med bagsiden af sin hånd.

"Og nu har du fået en ny mor, ikke sandt?" blev Lisa ved.

"Jo, min far er gift igen med min nye mor ... men min rigtige mor er død."

"Moster Tania var ikke min mor," sagde Don roligt. "Min mor døde af en overdosis for snart tre år siden. Derfor flyttede jeg ud til moster Tania og onkel Hans."

"Han drikker!" sagde Steffen.

"Ikke mere," svarede Don.

"Min mor siger selv han drikker," svarede Steffen tilbage.

"Nå, men det gør han altså ikke," sagde Don. "Skal vi ikke lave noget dansk?"

"Det er rigtigt, hvad Don siger," sagde Anders, den ældste i klassen. Hans mor var søster til fru Knudsen, der havde 'Dagli' Brugsen'. "Min moster siger at ølsalget er faldet med til det halve siden sommerferien, fordi Hans er holdt op."

Don rakte fingeren i vejret.

"Må jeg lige sige noget?"

"Værsgo" Lisa nikkede.

"Der er ikke så meget at snakke om. Jeg er ked af at moster Tania er død, men var hun ikke blevet kørt ned, var hun død af at ryge cigaretter, så jeg var sådan set forberedt på at *noget* i den retning ville ske. Og jeg *vil* faktisk gerne lave dansk. Er der ikke noget med at vi skal til en læseprøve ... det der Pisahalløj?"

Lisa smilede.

"Det har ikke noget med Pisaundersøgelsen at gøre," svarede hun. "Og i øvrigt er det ikke før i tredje klasse, så vi har ligesom tiden for os." Hun så underlig lettet ud.

De fandt deres bøger. De havde alle sammen forskellige bøger, fordi de ikke var lige gode til at læse. Don havde for længst læst, hvad der var af bogmateriale til danskundervisningen, så han havde lov at læse bøger fra biblioteket. Lige nu var han i gang med en tegneserie, der hed 'Illustreret Danmarkshistorie for Folket' af en tegner, der hed Claus Deleuran. Bind fem, nærmere bestemt. Der var otte i alt. Tegneren var pludselig død midt i ottende album, så hans bror havde måttet lave den færdig, vidste Don.

Lisa rullede rundt på sin kontorstol inde i hesteskoen og snakkede kort med hver enkelt elev om det de læste og hørte nogen af dem læse lidt højt for træningens skyld.

Don så op, da hun stoppede foran ham.

"Vidste du at kelterne klippede deres nakkehår helt kort?" spurgte han Lisa.

"Øh ... nej, det har jeg aldrig tænkt over," svarede hun og drejede bogen så hun kunne se en tegning af en keltisk kriger med helt glat nakke og håret bundet op i en knude i siden over øret.

"Kan du gætte hvorfor?" spurgte Don.

”De syntes vel det så smart ud?” foreslog Lisa. ”Sig mig, læser du *al* den tekst forfatteren skriver, eller kigger du mest billeder? Jeg synes der er umanerlig meget tekst, når man tænker på at det skal forestille at være en tegneserie!”

”Det er ikke nogen tegneserie i almindelig forstand ... det er vist kun Will Eisner, der bruger lige så meget tekst ... jeg har i hvert fald ikke set andre ... det er, som der står på ryggen og forsiden, en *illustreret* Danmarkshistorie. Han bruger billederne til at underbygge teksten og til at gøre det sjovere at læse ... nå, men den der frisure! Det var ikke fordi de syntes, det så smart ud. Det var fordi hvis krigerne blev nødt til at stikke af og flygte for fjenden, så havde fjenden ikke noget hår at gribe fat i, når han prøvede at fange kelteren. Du kan se på det billede, hvordan ham der løber fra sin modstander.”

Da timen var forbi og alle ville ud og lege i frostsneen, holdt Lisa Don tilbage.

”Don, i næste time kommer der en psykolog fra PPR for at snakke lidt med dig.”

”Hvorfor det?” spurgte Don.

”Fordi vi tror du trænger til at snakke med en, der er *rigtig* god at snakke med. Du har jo oplevet en del grimme ting, må man sige.”

”Min mor ... og Tania ... og onkel Hans, der drak ... er det det?” spurgte Don.

”Ja ...” Lisa nikkede. ”Hvad siger du til det? Er du med på at snakke lidt med hende?”

”Hvad er PPR?” spurgte Don.

”Det står for Pædagogisk Psykologisk Rådgivning,” svarede Lisa.

”Aha!” Don nikkede. ”Hvor skal jeg snakke med hende?”

”Hun har sit eget lille samtalerum ... jeg følger dig over,” sagde Lisa.

Psykologen var en dame på måske halvtreds år. Hun havde hår med sideskilning og det var bukket ind forneden i begge sider, lige under ørerne. Hun havde nogle smalle briller af den slags som man kan kigge hen over, mens man ser på folk, og kigge gennem, når man skal læse noget.

Hun hilste pænt på Don, gav hånd og bad ham sætte sig i en stor stol overfor hende ved skrivebordet. Fra sin taske tog hun en notesblok og en mappe, hvor Dons billede var limet udenpå. ’Don Upton’, stod der under billedet. Hans CPR-nummer var også skrevet på, sammen med onkel Hans’ og moster Tanias adresse.

”Jeg hedder Elna,” sagde hun og smilede hen over brillerne. ”Og jeg er psykolog.”

Don nikkede.

”Og god at snakke med, når man som jeg har oplevet så meget grimt, som jeg har” sagde han.

”Hva’be’har?” Hun kastede et hurtigt blik på ham og stillede tasken ned på gulvet. ham.

”Ja, det sagde Lisa ... min klasselærer,” skyndte Don sig at tilføje.

”Nå, javelja,” sagde psykologen og tog en blyant i hånden. Hun satte en albue i bordet og lod hagen hvile i håndfladen, rettede blikket mod Don og så koncentreret ud.

”Hvordan bliver man det?” spurgte Don.

”Hvordan bliver man hvad?” spurgte hun.

”God til at snakke med folk, der har oplevet mange grimme ting?” sagde han.

”Tjah, i mit tilfælde bliver man psykolog ... og så lærer man sådan noget,” svarede hun med et lille smil.

”Hvordan bliver man egentlig psykolog?” fortsatte Don. ”Jeg ved godt, at man skal på universitetet i nogle år og sådan, men hvad lærer man sådan mere præcist?”

”Æh ... i mit tilfælde ... jeg har nu ikke gået på universitetet. Jeg er det kan kalder *skolepsykolog*. Der er nogen der er *kliniske* psykologer. Det er dem fra universitetet. Og der er nogen der er cand. pæd. psyk.’er, altså *skolepsykologer*. Og sådan en er jeg altså.”

”Vil det sige at du ikke har nogen rigtig uddannelse som psykolog?” spurgte Don, måske en smule skuffet.

”Jo jo, det har jeg skam. Først blev jeg uddannet lærer ... ligesom Lisa, din klasselærer, og så læste jeg i nogle år på noget,

der dengang hed Danmarks Lærerhøjskole og så blev jeg ... ja, skolepsykolog.”

Don nikkede.

”Okay ... man kan sige, at du læste psykologi som en slags ekstra liniefag?”

Hun lænede sig tilbage i stolen og foldede armene over brystet. Hun lo.

”Ahr ... det vil jeg nu ikke sige. Men jo, på en måde.”

”Du er altså liniefagspsykolog ... og ikke egentlig psykolog,” konkluderede Don.

”Liniefagspsykolog?” Hun rullede lidt frem på sin stol og satte blyanten til papiret på sin notesblok. ”Det er der ikke noget der hedder ... nu synes jeg vi skal snakke lidt om dig.”

”Okay!” Don nikkede og så på uret på væggen til venstre for skrivebordet.

Hun fulgte hans øjne.

”Det kan godt være det tager lidt mere end en lektion denne første gang,” sagde hun.

”Første gang?” Don så på hende. ”Betyder det, at vi skal snakke sammen flere gange?”

Hun nikkede.

”Det bliver rigtigt hyggeligt. Jeg skal lave nogle tests på dig ... jeg har hørt fra dine lærere, at du er usædvanlig fagligt dygtig. Du kunne læse før du kom i børnehaveklasse, du arbejder i en matematikbog for sjette klassesetrin. Jeg skal prøve at finde ud af præcist hvor god en læser du er, blandt andet. Men jeg skal også lave nogle egentlige psykologiske tests for at finde ud af, hvordan du går rundt og har det indeni, Don. Er du med på det?”

Don trak på skuldrene.

”Og så skal vi selvfølgelig også snakke almindeligt om almindelige ting ... ting som *du* bestemmer, vi skal snakke om.”

Efter to stive timer fik han lov at gå. Det var også på tide. Han var lige ved at tisse i bukserne. Da han kom ud fra psykologens lille kontor, så han en dør, hvor der stod ’Toilet’ på. Kontordamen var ikke i forkontoret, så han smuttede ind og slog brættet op. Nu han

var i gang, opdagede han at han også skulle skide, så han hev bukserne ned og slog sædet ned og anbragte sig med dinglende ben på det høje voksentoilet.

Pludselig kunne han høre liniefagspsykologens stemme. Hun lød ophidset. En anden stemme svarede hende, en mands stemme. Don gættede på at det måtte være inspektørens, for han havde kontor ved siden af psykologrummet.

”Det er ikke noget, jeg har været ude for før,” hørte han hende sige. ”Han sprænger alle rammer for normale læsetests. Jeg vil vurdere, at han læser om en voksen ... og ikke bare som en voksen, men som en veluddannet voksen. Jeg lavede nogle IQ-tests på ham og uden at sætte eksakte tal på, scorer han langt over sikkert både dig og mig, hans alder taget i betragtning. Men han er følelseskold ...”

Inspektøren brummede noget, som Don ikke kunne høre.

”Nå, men ja, det er måske et voldsomt ord, men han fortæller helt uberørt om sin biologiske mors død som narkoman; om det han kan huske fra tiden sammen med hende, om en gammel mand som kom med stoffer til hende, når hun var syg af abstinenser og som til gengæld sandsynligvis fik sex af hende ... nej, okay, det var som om der var noget med ham den gamle mand med stofferne ... han blev lidt indædt, måske er der noget had der ... måske skal jeg grave der ... men også med mosteren Tania. Det er underligt, når man tænker på hvor kort tid siden det er ... han virker fuldstændig afklaret ... hun er død, færdig! Og hvis hun ikke var blevet kørt ned af en lastbil, var hun sikkert død af at ryge cigaretter, mener han. Det må være en generalisering af misbrug ... en transfer fra morens narkotikamisbrug, naturligvis, men alligevel ... det er som om han ikke er *rigtig* berørt af det ... fordi det i hans hoved var forventeligt, at mosteren skulle dø.”

Pludselig slog hendes stemme om; en anden elev var åbenbart kommet for at snakke med hende. Der blev stille i forkontoret. Don tørrede sig og rykkede ud. Han vaskede hænder grundigt og tørrede længe under den varme blæser.

”Hvad i alverden laver du der?” Kontordamen så på ham. Hun lød mere vred end hun så ud.

”Jeg har været til samtale med liniefagspsykologen,” svarede Don.

”Det kan godt være,” sagde kontordamen. ”Men det toilet er altså beregnet til personalebrug ... du skal bruge elevtoiletterne!”

”Ja,” sagde Don og åbnede døren ud til vindfanget.

Don fortsatte sine samtaler en lille måned hos psykologen, så blev de enige om at holde en pause. Det var blevet februar og onkel Hans kørte stadig salt om natten og gik i seng allerede efter at første tv-avis var færdig klokken nitten.

Han blev mere og mere tavs. Og trist måske. Fordi han arbejdede, lavede han mad til en uge ad gangen og frøs portioner ned. Det var Dons opgave at huske at tage op af fryseren hver dag, når han kom hjem.

Som regel kom Hung over og legede, eller også gik Don over til ham. Han var den eneste at drengene fra klassen, som Don rigtigt så noget til. De andre drenge havde vist nok engang for længe siden fået at vide af deres forældre, at de ikke måtte have noget med Don at gøre, sikkert fordi hans mor havde været narkoman, gættede Don på.

Hung var også dygtig i klassen. Ikke så dygtig som Don, naturligvis, men på ét felt overgik han Don. Don som aldrig havde fået lov at røre onkel Hans' pc, anede nada om computere, men det gjorde Hung. Begge hans forældre var universitetslærere inde i den store by, hvor Don havde boet sammen med moren og de havde ikke andre børn end Hung. De var meget væk hjemmefra, og havde derfor givet Hung en mængde dyrt udstyr. Hung havde en pc til næsten tyve tusinde, han havde webcam, han havde digitalcamera, digitalvideocamera, han kunne redigere film på pc'en, hvilket var hans store interesse. Sammen lavede Don og han film og redigerede dem, brændte dem ned på cd'er og efterhånden havde de en rimeligt stor samling af selvproducerede movies, som Hung kaldte dem.

De lavede små naturfilm, havde blandt andre lavet en sidste sommer, hvor de fulgte livet i en solsorterede, som lå frit

tilgængeligt ovenpå en olietank i Hungs forældres brændeskur. De lavede også dukkefilm, og de lavede film hvor de klædte sig ud og spillede skuespil.

En dag i starten af marts måned, hvor vejret var slået om til tø og onkel Hans ikke skulle ud hver nat mere, men alligevel for en sikkerheds skyld havde lastbilen stående hjemme hos sig selv, selv om det ikke var hans, lavede de en film, hvor Don klædte sig ud i onkel Hans store overtræksbukser af tykt plastik. Han tog onklens træskostøvler på og de fik lov at filme inde i lastbilen, hvor Don lod som om han kørte snerydning og Hung var en tv-reporter, der var med på en tur. Don havde malet et lille overskæg under sin næse ved hjælp af noget af moster Tanias øjensværte, som han havde fundet inde ved hendes skrivebord, på hylden under spejlet.

Da de redigerede filmen, slog det dem begge hvor voksen Don egentlig så ud i sin udklædning.

Pludselig, over to døgn, forsvandt sneen. Kun jordblandede småbunker lå i vejsiden hist og her og smeltevandssøer bredte sig i hver en hulning på markerne omkring gården.

Onkel Hans afleverede lastbilen til vognmanden og gjorde klar til markarbejdet. Han var begyndt at fløjte igen. Og høre radio. Hele dagen kørte radioen. Hvis han ikke var i nærheden af en radio, kørte han Citroënen frem og åbnede fordøren og tændte bilradioen. Når Don kom hjem fra skole, kunne han høre sig til, hvor onklen var i gang.

”Vinterbyggen står fint, Don, og den kolde vinter har været god mod insekter. Sådan en fimbulvinter slår nogen larver og æg ihjel ude på markerne, kan du lige tro!”

Han havde spændt den store firskærs plov for John Deer traktoren og skulle ud og pløje på de marker, hvor der skulle sås vårsæd. Han løftede Don højt op i luften med sine kæmpenæver og grinede og spurgte om han ville med i traktoren, men Don havde lektier for, hvilket i virkeligheden var løgn; han havde aldrig lektier for, han gad bare ikke køre med mere. Det var stærkt overvurderet at sidde der og sidde i timevis, mens traktoren pløjede kæmpemarkerne igennem. Det var værre end at slå græs,

og onkel Hans hørte jo discman, mens de kørte, så der var ikke meget snak at fordrive tiden med.

I en periode på to uger kom der en klinisk psykolog og fulgte Don i timerne. Sad ved siden af ham, snakkede med ham om det han læste, bad ham fortælle hvordan han regnede den og den opgave i Matematiktak for Syvende, som han nu var gået i gang med. Hun gik også med ham på biblioteket og lod ham selv vælge bøger, da han var færdig med ottende og sidste bind af 'Illustreret Danmarkshistorie for Folket' og hun spurgte, hvorfor han lige valgte det han valgte, og hun tog fem seks sider notater hver dag og Don gad ikke spørge hvorfor. Måske var det noget med at differentiere undervisningen. Han havde læst i onkel Hans' 'Jyllands-Posten', at man glemte de begavede børn i skolen, når man bevilgede penge til specialundervisning. Man glemte at *udfordre* dem. Don kunne læse i avisen, at børn som ham kedede sig i skolen.

Da onkel Hans var færdig med at pløje så, harve og gøde og til sidst også med at sprøjte, var det blevet rigtig forår, og lige så kold som vinteren havde været, lige så varm blev maj måned. Når Don kom hjem, sad onkel Hans ofte kun iført korte bukser og solbriller og læste avis på gårdspladsen, mens radioen kørte alt for højt fra bilradioen.

"Skal du have kalket i år?" spurgte Don.

"Kalket?" Onkel Hans så op fra avisen. En lille irriteret rynke viste sig mellem hans buskede øjenbryn. Eller måske var det ikke irritation, men den skarpe sol, der reflekterede sit lys fra onkel Hans store, runde hvide mave, så Don måtte kigge væk.

"Sidste år kalkede du alle bygninger, både udvendig og på gårdsiden," sagde Don.

Onkel Hans slog et slag med avisen og samlede sig om en artikel.

"Det gør man kun hvert andet år, og i øvrigt er det ikke noget, du skal blande dig i," sagde han.

"Nej," sagde Don.

Den dag Don havde spurgt om det med kalkningen, det havde været ved aftensmaden, spurgte onkel Hans pludselig hvornår Don fik sommerferie.

"Hvilken dato, mener jeg?"

"Den nittende juni, tror jeg. Det er en fredag. Hvorfor?" svarede Don.

"Fordi jeg har tjent rigtig godt ved al den snekørsel, og jorden passer jo sig selv nu og frem til høst, så jeg havde tænkt på, om vi to ikke skulle tage på en ferie. En chartertur. Med fly og det hele, og hotel. Hvad siger du til det?"

"Hvorhen?" spurgte Don.

"Hvorhen? Er det alt hvad du kan sige? Hvorfor jubler du ikke og råber 'yes' og 'tak, onkel Hans' eller bare 'fedt mand'?" Onkel Hans lagde kniv og gaffel. Han var vred.

"Undskyld, det var ikke meningen at virke uforskammet," skyndte Don sig at sige. "Jeg blev bare overrasket ... jeg havde slet ikke forestillet mig, at du kunne få sådan en idé ... men det lyder da faktisk rigtig fedt. Hvor havde du tænkt dig, at vi skulle flyve hen, så?"

Onkel Hans slog ud med armene.

"Aner det ikke! Jeg har sgu aldrig været i udlandet. Grækenland, Tyrkiet, Mallorca ... hvad ved jeg? Har du en god idé?"

"Hmmm ..." Don tænkte sig om. "Måske skulle du bestille et rejsekatalog fra et selskab. Spies eller Star Tour ... Apollo Rejser ... der er annoncer for dem bag i avisen."

"God idé. Det gør jeg. Så sætter vi os sammen og bestemmer os for et sted," sagde onkel Hans.

Da der fjorten dage efter stadig ikke var kommet et katalog, var Don klar over at det aldrig ville blive til noget med den ferierejse. Men han var også ligeglad. Han skulle nok få hele verden at se engang, det var han sikker på.

Don spurgte ikke til det og onkel Hans sagde ikke mere om det.

Det blev sidste skoledag inden ferien og Lisa havde malet flag på tavlen og de havde slik med og sad i hestesko og fortalte, hvad de

skulle lave i ferien. Don var overrasket over hvor mange, der faktisk skulle på sådan en chartertur som onkel Hans havde fablet om. Hung skulle med sine forældre til Vietnam, det land som Hungs forældre var flygtet fra i sin tid. De skulle af sted i tre uger og allerede om lørdagen, første dag i ferien. Hung tilbød Don at han kunne låne digitalcameraet. Digitalvideocameraet skulle han selv bruge på rejsen.

Da skolen sluttede klokken halv tolv, efter at alle børnene på skolen sammen havde sunget sommerferiesang i gymnastiksalen, gik Don med Hung hjem for at hente cameraet.

Hung viste for en sikkerheds skyld, men ganske overflødig, hvordan man slettede billeder og lavede plads og sagde at han glædede sig til, når han kom hjem, at se de firehundrede billeder, der kunne være på cameraets harddisc. Så skulle Don også se de optagelser, Hung havde lavet i det fjerne land og være med til at redigere en turistfilm.

På vejen fra Hungs dyre hjem i den fine del af landsbyen, kom Don forbi branddammen, det som blev kaldt gadekæret i den turistbrochure, der var udarbejdet for egnen. Gadekæret lå lige over for 'Dagli' Brugsen', og i græsset ved en af bænkerne lå to skæggede mænd i en slags sorte uniformer med masser af medaljer på jakkerne og med kasketter på hovedet. Den ene bar en gammel politikasket, den anden en sort kasket fra DSB. To barnevogne stod parkeret ved bænken, og på fortovet ved vognene stod to Madam Blå kaffekander. Mændene var i højt humør. De drak stærk øl, og Don kunne se af der lå flasker med frugtvin i den ene barnevogn, ovenpå en bunke rodet tøj og en sovepose.

Han stoppede og kiggede ned i kaffekanderne. I en af dem lå en femmer.

"Du må da gerne smide en skilling i kanden, knægt," sagde den ene af mændene med rusten stemme. "Det er det vi lever af, ikke?"

Don kunne høre, at manden kom fra en anden egn af landet. Måske i nærheden af København. Der var lidt tv-avis over hans accent.

Han trak på skuldrene.

"Okay!" I lommen fandt han to tokroner og en halvtredsøre. Han lod dem falde ned i kanderne, to mønter i den tomme og halvtredsøren i den med femmeren.

"Hej, det var sgu bare for sjov," råbte manden. "Selvom vi er farende svende, har vi skam principper. Vi tigger ikke fra børn og vi tager ikke mod Dankort. Hør, har du ikke lyst til en sodavand?"

"Jo tak," sagde Don tøvende og skottede til flaskerne med frugtvin.

"Så kom her hen ... du bliver nødt til lige selv at løbe over i Brugsen og købe den ... det er ikke noget vi normalt ligger inde med."

Han stak Don en håndfuld mønter.

"Køb en sodavand til dig selv og sådan to her til os ... " Han rakte to tomme ølflasker op i Donhøjde. 'Årgangsøl', hed de. "Og bed mutter inde i 'Brugsen' om hun vil veksle de overskydende mønter til sedler ... de er nemmere at slæbe rundt med."

Don kunne godt li' mændene. Selv om de stank langt væk af sprut, virkede de ikke spor fulde.

"Ahr, det er livet det her," sagde en af mændene. Han tømte sin flaske, tog jakken af og lagde sig på den i græsset, med hænderne under nakken.

"Hvad så om vinteren?" ville Don vide. Han tænkte på hvor koldt det havde været for bare et halvt år siden. Det måtte være svært at skubbe rundt med en barnevogn i al den sne.

"Om vinteren?" sagde han ham, der stadig sad op. Han havde ryggen mod et af karets lindetræer. "Vi går ikke rundt om vinteren, hvis det er det du tror. Der bor vi på forsorghjem. Min makker bor på et i Tranbjerg her inde ved Århus og jeg bor på et på Amager ovre ved København. Jeg henter ham hvert år, når vi skal af sted. Det er en festdag, kan du tro!"

"Drikker i hele tiden?" spurgte Don.

"Hele tiden!" svarede manden. "Det er nøje planlagt. Du har set flaskerne i min vogn, ikke? Det er til om morgenen ... hvis man

ikke får noget at drikke om morgenen, bliver man syg ... og så er det godt med noget sødt og stærkt kirsebærvin.”

”Martini efterligninger kan også bruges,” mumlede manden fra græsset. ”Marcanto og hvad de hedder.”

Manden ved træet nikkede.

”Ser du, det må ikke være for stærkt om morgenen ... så bliver man søvrig og kommer aldrig i gang ... alt det sukker der er i frugtvin giver energi, og sådan noget kirsebærvin holder faktisk en procent på godt tyve, hvis man køber det rigtige.”

”Og I kan virkelig få penge nok ved at tigge med de kaffekander?” spurgte Don lidt skeptisk.

”Ikke i en lille snoldet landsby som den her,” sagde manden.

”Sidst på dagen er vi nødt til at gå rundt og ringe på dørklokker, men de fleste giver faktisk, når man beder pænt. Folk kan jo også se at vi ikke er plattenslagere, men rigtige farende svende. Jeg mener, vores tøj og sådan.”

”Hvad så om natten?” Don glemte helt at drikke af sin cola.

”Vi har enkelte faste steder, hvor vi kommer hvert år ... steder, hvor vi kan få lov at sove i lader ... nogen steder endda i rigtige senge,” sagde manden og tømte også sin øl. Han fandt en pakke fintskåret tobak frem og begyndte at rulle en cigaret.

”Det vil sige at I har en bestemt rute I går hvert år?” spurgte Don.

”Kun sådan cirka. Det bliver for kedeligt, hvis det er præcist den samme tur hver gang ... men målet er for os to enten Løgum Kloster eller Hjallerup Marked. I år er det Hjallerup Marked. Det ligger nord for Limfjorden, hvis du ved, hvor det er.”

Don nikkede. Han vidste godt, hvor Limfjorden var og også nogenlunde hvor Hjallerup marked var. Han havde set en tv-udsendelse om det engang.

”Så skal I somme tider finde nye steder at sove?” konstaterede Don.

”Det er rigtigt,” sagde manden fra Amager. ”Og somme tider finder vi ikke lige et sted, men det er ikke det store problem. Så sover vi i busskure eller sådan ...”

”Don! Don!” lød det pludseligt ovre fra ’Dagli’ Brugsen’. Fru Knudsen var trådt udenfor på butikkens trappe. ”Tror du ikke Hans begynder at undre sig over, hvor du bliver af?”

Don rejste sig og børstede græs af bagen. Han så på sit ur.

”Jo!” råbte han tilbage. ”Jeg går nu!”

Fru Knudsen nikkede og smilede. Hun gik indenfor igen, da Don begav sig på vej.

”Det kan være du kender en gård her omkring, hvor man kunne få nattely for en enkelt overnatning?” råbte manden ved lindetræet.

Don så på ham. Manden havde venlige brune øjne.

”Måske på min onkel Hans’ gård,” svarede han. ”Jeg bor der selv ... jeg kan da prøve at spørge ...”

”Næh tak, ellers pænt af dig,” sagde manden. ”Vi spørger selv ... det er bedre ... men hvis du lige gider forklare hvor gården ligger, så prøver vi at komme forbi.”

Don pegede op ad vejen; man kunne lige se gårdens store hundredeår gamle lætræer her nede fra gadekæret.

”Ellers noget af et ur, du har der,” sagde manden fra Amager. Han pegede.

Don smilede til ham.

”Du kunne måske godt tænke dig at vide, hvad klokken er i New York lige nu?”

”Det kunne være rigtig godt at vide,” svarede manden med et skævt smil.

”Kvart i otte morgen,” sagde Don.

”Tak spids ... så er der nogen der har gang i kirsebærvinen i New York,” sagde manden.

”Det kan godt være, der kommer to farende svende forbi og spørger om de må sove i laden i nat,” sagde Don.

Hans løftede overkroppen op fra Citroëns motorrum. Han havde skiftet en underligt udseende rusten motordel, som lå på de toppede brosten ved siden af bilen.

”Farende svende?” sagde han. ”Hvad mener du?”

”Farende svende ... sådan nogen der går rundt med barnevogn og blå kaffekander og i sorte uniformer med medaljer ... vagabonder,” uddybede Don.

”Hvor fanden er du stødt ind i sådan nogen henne?” Onkel Hans tørrede sin svedige pande og en stribe sort skidt satte sig under det rødlig hår.

Don gik hen mod stuehuset.

”De er nede ved ’Brugsen’ ... de ligger og drikker bajere på græsset ved gadekæret.”

”Okay,” sagde onkel Hans. ”Men det får de nu ikke lov til ... at overnatte her! De futter bare hele lortet af, hvis de ryger cigaretter ovre i laden. Der er knastørt!”

Det bankede på yderdøren, da halvsyvnighedernes vejrudsigt var næsten forbi.

Onkel Hans så søvnigt på Don.

”Gider du lige se, hvem det er?”

Don åbnede for de to vagabonder.

En ram stanke af sprut og smøger slog ham i møde. De lettede begge på kasketten, beholdt den i hånden. Det var længe siden nogen af dem havde fået vasket hår.

”Endnu en vigtig ting, når man er på valsen,” sagde manden fra Amager, dæmpet og uden videre. ”Aldrig komme midt i maden og aldrig forstyrre i tv-avisen ... ”

”Den er ikke færdig endnu!” sagde Don.

”Av!” Amagermanden så på sin makker og trak op i jakkeærmet. ”Hvad siger din krydder?”

”Nitten nul to!” sagde den anden.

”So do mine ... de må have kørt forlænget spilletid på DR ... er der sket noget særligt et sted på jorden eller er nogen død, som man burde sørge over?”

Don rystede på hovedet.

”Nu er den færdig!” sagde han og lyttede bagud mod stuen.

”Hvem er det, Don?” råbte onkel Hans inde fra stuen.

”Niels Åge Ankersen, Amagerbro,” hviskede Amagermanden. ”Og Tommy Toldbod fra Tranbjerg!”

”De to nede fra gadekæret ... dem jeg fortalte dig om!” råbte Don.

”Sig de skal skride,” råbte onkel Hans.

”I skal ...” begyndte Don.

”Det hørte vi vist godt,” sagde Niels Åge Ankersen. ”Flyt dig lige, knægt!” Han skubbede blidt til Dons skulder og trådte et skridt ind i entreen.

”Undskyld vi sådan maser os på, men er det din Citroën der står på gårdspladsen herude?”

Der blev stille i stuen. Onkel Hans måtte have mutet eller slukket for tv.

Pludselig stod han i entreen lige bag Don. Niels Åge skyndte sig ud på trappen igen og stak fødderne i sine hæleløse træsko. Begge mænd smilede og bukkede, manden fra Tranbjerg, Tommy Toldbod, trådte et trin ned.

”Hør, gutter, det er ikke fordi jeg har en skid mod folk som jer,” sagde Hans. ”Men Don her fortæller at I kommer for at spørge om nattely ... det er jeg desværre nødt til at sige nej til ... på grund af ... ”

Niels Åge rakte en flad hånd i vejret for at stoppe onkel Hans’ ord.

”På grund af brandfaren, ja, den får vi serveret hver eneste gang. Nu skal du høre, vi afleverer hver en tændstik og hver en smule tobak til dig inden vi går til ro i din halm. Og vil så selvfølgelig gerne have det tilbage i morgen tidlig, når vi drager af igen. Men vi har sovet i tusinde lader og der er aldrig sket en hujende skid ... ”

Onkel Hans smilede beklagende med hovedet på skrå, rakte hen over Don og tog fat i dørens kant for at skubbe i.

”Det er helt i orden, skipper,” sagde Niels Åge og trådte ned til Tommy toldbod på nederste trin. De tog begge deres kasketter på igen. ”No hard feelings af den grund! Men jeg *blev* altså nysgerrig ... er det din Citroën der står ude på pladsen her?”

Onkel Hans tøvede.

”Øh, ja, gu’ er det min ... hvad spørger du for?”

”Den er gal med hydraulikken, ikke sandt?” spurgte Niels Åge og vendte sig halvt mod bilen.

”Æh ... jo, det er faktisk rigtigt!” Hans så lidt forvirret på manden.

”Det er chassiset, ikke sandt? Det hæver ikke som det skal, når du starter, ikke sandt?” fortsatte Niels Åge ivrigt.

”Jo?” Hans slog en latter op. ”Hvor fanden ved du lige det fra?”

”Jo, ser du, jeg er gammel mekaniker, faktisk fra et Citroënværksted på Amager, nærmere bestemt i Tårnby, og jeg kan ikke gå forbi en ældre Citroënmodel uden at skulle hen og lige kigge og røre ... og så jeg at du havde værktøjet fremme ... hele molesjasen ligger på klædet derovre ved baghjulet. Og så er det altså sådan, at jeg på hundrede meter og uden briller kan se, når chassiset hænger for meget i hvilestilling, og det gør det på din bil. Du har et hul i hydrauliksystemet et sted ... og de fleste tror at det skal findes omme bag et sted, fordi når man sidder i bilen, føles det som om det mest er bagpartiet, der hæver sig ved start, men det er jo faktisk hele chassiset ... og fejlen skal som regel findes i en læk omme foran ... må jeg vise dig det?”

Tyve minutter senere rakte Niels Åge Ankersen et fad med en grønlig væske ud fra under bilen. Onkel Hans tog det forsigtigt for ikke at spilde. Han balancerede hen til regnvandsristen midt på den pikkede gårdsplads og lod væsken glide langsomt ud over fadets kant.

”Og du sagde du havde noget frisk hydraulikolie et sted?” Niels Åge havde overkroppen ud i det fri; resten af kroppen var under bilens frontparti.

”Nå, men så vil vi trille videre!” Begge vagabonder greb deres barnevogne og tog synkront en finger til kasketskyggen.

”Lige et ...” Hans stod et sekund og så på dem. Hans øjne spillede. Så slog han en latter op. ”Okay, det var smart det med bilen ... selvfølgelig må I sove her i nat!”

Niels Åge slog overdrevent ud med armene.

”Du er fanme en guttermand ... en mand af det jævne folk, er han ikke, Tommy?”

”Jo,” sagde Tommy.

”Hvad eh ... er I sultne? Har I spist?” spurgte Hans. ”Jeg har ikke det helt store, men et par håndmadder kan vi da hurtigt trylle frem ... spegepølse og leverpostej ... ”

”Tak som byder,” sagde Niels Åge og tog kasketten af. Han tørrede panden med bagsiden af hånden. ”En venlig dame længere nede ad vejen var venlig nok til at give os et par smørrebrødder ... men hvis du skulle have en kold øl et sted ... ”

Hans trak på skuldrene.

”Desværre ... jeg har ikke den slags eller lignende i huset!”

”Aha!” sagde Niels Åge. Et glimt fór i hans øjne. ”Du er en af de fornuftige, der har lagt sprutten på hylden. Er du på bussen?”

”Bussen?” Hans så uforstående på ham.

”Tager du antabus?” uddybede Niels Åge.

”Nå, *bussen* ... antabus! Nej, det gør jeg ikke ... det ... ”

”Ja, undskyld, pis med mig ... jeg bliver vist *lidt* for privat,” sagde Niels Åge og tog kasketten på igen. ”Jeg glemmer, at for de fleste mennesker er sådan noget snak fuldstændig tabu ... for mig og Tommy her er det hverdag ... ikke lige nu, men når sæsonen er ovre og vi vender tilbage til pensionaterne ... forsorgshjemmene ... så æder vi fanme antabus som var det bolsjer. Hvis ikke vi holder os spritfri det halve vinterår, klarer vi sgu ikke det liv, vi fører om sommeren. Er det ikke rigtigt, Tommy?”

”Jo!” sagde Tommy.

”Det er fredag, er det ikke?” spurgte onkel Hans og så på Don. Don nikkede.

”Og der lukker 'Brugsen' ikke før otte, vel?” fortsatte onkel Hans.

”Ni i sommerferien ... af hensyn til turistsalget,” vidste Don.

”Okay, så stik lige hen og køb en ti - tolv øller til gutterne her ... de har lige sparet mig for en gevaldig mekanikerregning,” sagde onkel Hans. ”Jeg skal lige have fat i nogle penge!” Han forsvandt i småtrav ind i huset.

Han dukkede op på trappen igen lidt efter, mens han talte tyvere i sin håndflade.

”Lad mig se ... hvad fanden koster sådan nogen nu om stunder ...” Han fnisede. ”Det er fanme længe siden, jeg har købt den slags.”

”Undskyld, hvis jeg nu bliver besværlig,” sagde Niels Åge. Hans så op på ham.

”Jo, se, ifølge en ny lov er det forbudt at sælge øl og cigaretter og sprut til børn og unge under seksten,” sagde Niels Åge. ”Men Tommy her smutter da gerne hen og henter, ikke sandt Tommy?”

”Jo,” sagde Tommy.

”Jeg købte da ellers øl til jer i eftermiddags! Det var der da ikke nogen problemer i,” protesterede Don, som ikke havde det fjerneste mod at komme et smut hen i landsbyens aftenliv.

”Nå, ja to styk ... men det *kunne* jo være at Brugsdamen, hvis hun ellers ved at din far er på vandvognen, pludselig kommer i tanker om den der nye lov og så sætter hælene i. Det her er ikke værd at diskutere ... Tommy smutter, og imens kigger Hans og så undertegnede lidt på Citroënen og ser om der i øvrigt er et par skønhedspletter, vi har overset og kan rette lidt på!”

Hans grinede oppe fra trappen.

”Der sidder et godt snakketøj på dig, mekaniker!” sagde han. ”Men fortæl mig lige ... hvad *koster* bajere nu om stunder? Jeg *ved* det faktisk ikke ...” Han holdt hånden frem med en rimeligt stor bunke tyvere.

”Hold da kæft,” sagde Niels Åge. ”Du fedter da ikke sådan med midlerne, mester ... der kan da blive til nogen stykker af de mønter der!”

”Ret beset har du faktisk nok sparet mig for vel tusinde kroner på det lokale værksted,” sagde Hans. ”Så det er helt fint ...”

”Skal han ikke have sodavand med?” spurgte Don.

”Vi har sodavand,” sagde Hans. ”Der står flere liter i køleskabet.”

”Det er danskvand,” sagde Don.

”Okay, så køb en halvanden liters cola til knægten,” sagde Hans og hældte mønterne ud i Tommys hænder.

”Må jeg blande mig én gang til?” spurgte Niels Åge.

Hans nikkede og så afventende på ham.

”Og nu bliver jeg måske nok fræk ...” tøvede Niels Åge.

”Ud med det!” sagde Hans med et skævt smil.

”Nu er det sådan at Tommy og jeg i dagens løb har været inde og handle med Brugsdamen en del gange ... og rent faktisk sagde hun til os, da hun opdagede at vi udelukkende købte de stærke ’Årgangsøl’, at hun godt ville sælge os en hel kasse af dem til den pris en tolvpakke almindelige Tuborg koster ... hun havde forkøbt sig, fordi en kunde som plejede at købe rigtig mange ’Årgangsøl’ pludselig var holdt op med at købe dem fra den ene dag til den anden ... og nu står hun så der med et lager hun ikke kan komme af med ...”

”Hvem mon den kunde er?” grinede Hans højt.

”Ja, se det sagde damen ikke noget om,” svarede Niels Åge uden at fortrække en mine.

”Tommy, køb en kasse ’Årgangsøl’ og en halvanden liters cola, hvis der kan blive til det!” smilede Hans. ”I skal jo nok få skidtet drukket, mon ikke ... om ikke i dag, så i morgen ...”

Onkel Hans fandt plastikhavebordet frem fra laden, og fire stole. Og han hentede den billige tilbudskuglegrill og lagde kul i.

”Vi putter sgu lige et par pølser på for hyggens skyld,” sagde han. ”Det holder også myggene væk ...”

Han hentede danskvand og ølkrus med hank.

”Har du set, Tommy?” råbte Niels Åge. ”Vi skal fanme drikke af rigtige glas ... det har jeg ikke gjort siden i vinters ... og der er pølser til!”

Tommy kom baksende med sin barnevogn, som han havde tømt for rejsegods for at have plads til øl og vand.

”Én kasse Årgangsøl og en halvanden liters cola,” sagde Tommy og måtte synke mundvand. Han smed en lille bunke mønter på det hvide plastikhavebord. ”Og penge tilbage!”

Don sad ikke ret længe ved bordet og grillen. Snart blev de tre mænds snak for præget af de mængder af alkohol de to farende svende havde indtaget dagen igennem.

Han gik ind på sit værelse. Det havde vindue mod gårdspladsen og på grund af junivarmen var han nødt til at have det åbent. Han tog discman på for at holde den larmende snak på gårdspladsen ude og lagde sig på sin seng; læste Gyldendals og Politikens fællesværk, 'Danmarkshistorie', om Reformation og 1500 og 1600-tallene; stenalder op til middelalder var ikke rigtigt sagen. Det havde Deleuran så rigeligt dækket ind i sine tegneseriebøger.

På et tidspunkt var det hvide midsommermørke faldet så meget på, at han måtte op og tænde lys for at kunne læse; da han rejste sig opdagede han at klokken var 17 i New York og fandt ud af at han var søvngig. Han smed discman'en over i stolen, gik hen til vinduet for at lukke det. Tommy var nu så snaldret at hans tale var uforståelig og i løbet den tid det tog Don at få sommertøjet af, hørte han Niels Åge overtale Tommy til klappe i med sit ævl. Niels Åge kunne åbenbart bedre holde til mosten.

Da Don kom tilbage fra badeværelset efter at have børstet tænder, kunne han skimte ud ad vinduet, at Niels Åge var ved at bakke Tommy over i laden. Onkel Hans blev siddende ved det lysende hvide havebord.

"Bare til højre inden for porten. Der er en fin bås med småboller fra sidste høst," grinede han efter Niels Åge. Don satte hænderne i vindueskarmen for at råbe til onkel Hans, at han ville gå i seng nu. I det samme satte onkel Hans en flaske for munden og drak kraftigt af den. Don stivnede og kunne ikke få en lyd frem. Onkel Hans sad og drak 'Årgangssøl'! Dons hjerte tog til at banke og han gik hen og lagde sig på sin seng.

"Han sover allerede, det bette pus!" lød det fra Niels Åge, og han og onkel Hans grinede fuldemandslarmende. Don rejste sig for at tage sin discman igen. Han ville ikke høre onkel Hans snakke beruset! Inden han nåede at tænde for musikken, fangede hans ører imidlertid ordet "Tania". Han tog ørepropperne ud og stod stiv som en statue på sit værelsesgulv.

"Tania, ja!" sagde onkel Hans. "Men det interesserer dig jo i virkeligheden ikke, Niels Åge ..."

"Det kan du bide dig selv i øret på ... jeg interesserer mig for mennesker og skæbner ... fortæl videre ... du var der hvor du

havde sat en annonce i Jyllands-Peter for at få en husbestyrerinde ..."

Onkel Hans sukkede.

"Tjah ... jeg havde jo nok forestillet mig at jeg ville få henvendelser fra fire eller fem ældre matroner i halvtreds-tres års alderen, måske endda nogen fra egnen heromkring ... men hvad sker der så? Så ringer en ung dame med engelsk accent og jeg tænker, hva' faen ... lad hende da bare komme ud og se, hvad det er hun skal gå og gøre rent i og hvem hun skal lave mad til ... og ind træder den smukkeste kvinde du kan forestille dig ... langt mørkt hår, slank, brune smilende øjne ... helvedes intelligent ... utrolig sød og jeg blev fuldstændig som smør i knæene ... og så viste det sig at hun havde rejst rundt med selve Donovan ..."

"Det er løgn!" udbrød Niels Åge.

"Næh, det er skam rigtigt nok," bedyrede onkel Hans.

"Selveste Bob Donovan!" sagde Niels Åge benøvet. "Det må jeg sgu nok spørge!"

Onkel Hans slog en latter op.

"Du tænker på Bob Dylan ... nej, ham den skotske sanger ... Donovan ... du ved ham med ..."

"Nåh! Nå, for faen!" afbrød Niels Åge. "Ham med 'Yellow is the colour of my true love's hair, in the morning ...'"

"Ja, noget i den retning," sagde onkel Hans. "Noget i den retning ..."

"Og så faldt I så selvfølgelig i hak," fortsatte Niels Åge.

"Jae ... nahr, der gik nu et års tid, men så ... jo, hun er den kvinde jeg har elsket højst i denne verden!" Onkels Hans stemme var grødet. Don rystede pinligt berørt på hovedet. Manden var fuld!

"Hvor længe er det siden hun døde, siger du?" spurgte Niels Åge.

"Et halvt år ... lige før jul ... en lastbil kørte hende ned ... jeg har sgu aldrig været så knust i mit liv ... jeg gik helt i sort ... hendes værelse står stadig som da hun levede. Jeg nænner simpelthen ikke at rydde det. Jeg får det direkte dårligt, bare jeg kan mærke duften af den parfume hun brugte ... den hænger ved

alle hendes ting. Og det er lidt lige som om, at så længe hendes ting er her, så er *hun* her også lidt ... hun har sågar en konto, jeg ikke kan få mig til at røre ... attentusinde eller sådan noget står der på den. Jeg har haft hendes kort i hånden, men det føles fuldstændig som at stjæle ... så de står stadig i Sparekassen ... jeg savner hende frygteligt ... tænker på hende hver eneste dag, bliver ved med drømme om hende om natten ... ”

”Og så var det du faldt i druk?” gættede Niels Åge. Don kunne høre to flasker blive afkapslet.

”Næhnej, jeg var skam holdt op længe før ulykken ... jeg holdt mig clean ... bortset fra i aften har jeg ikke rørt skidt i mere end et år ... ”

”Nej, du har selvfølgelig også sønnen at tænke på ... ham knægten, Don ... ” Niels Åge ræbede.

”Ja, jo han er nu ikke min søn ... egentlig har jeg slet ikke noget biologisk med ham at gøre ... det er en indviklet historie ... han er Tantias søsters søn. Han flyttede herud til Tania og mig, da søsteren døde. Og nu synes jeg ligesom jeg ... ”

”Det forstår jeg godt, det forstår jeg godt,” sagde Niels Åge. ”Jeg tror du er et godt menneske, Hans ... ”

”Ja, ja, tak det rækker!” mumlede Hans. Han snøftede.

”Jeg er lidt af en menneskekender, det tør jeg godt sige,” sagde Niels Åge indtrængende. ”Jeg kender et godt menneske, når jeg ser et. Som man siger på engelsk ... bare på engelsk, altså ... I know a good man when I see him ... ”

”Gud fader bevar mig vel!” Don hviskede til sig selv og fik listet vinduet i uden at de lagde mærke til noget ude på gårdspladsen.

Han satte sig på sin seng og stirrede frem for sig.

Der var flere ting i det her, der rummede potentielle problemer. For det første Hans' drikkeri ... Don havde hørt eller læst at startede en alkoholiker først igen, var han ikke til at stoppe. For det andet havde idioten lige siddet og fortalt plattenslageren Niels Åge Ankersen fra Amagerbro, at der inde på Tantias værelse lå et hævekort, fra hvilket man kunne hente godt attentusinde.

Don trak vejret dybt.

En ting ad gangen.

Han måtte finde det kort og bringe det i sikkerhed ... når onkel Hans sikkert om ikke så længe faldt om af druk, ville Niels Åge gå på opdagelse på Tantias værelse.

Vedrørende det andet problem: I morgen måtte han så se om han kunne få onkel Hans tilbage til normalen igen.

Hvor ville hun gemme sådan et kort, hvis hun nu ikke gik rundt med det i sin pung?

Han stod lige indenfor hendes dør og så sig om uden at have tændt lys. Hvis det holdt stik med Hans' rørstrømske ævl om ikke at røre hendes ting, ville kortet stadig være i værelset et sted ... han ville ikke have taget det med sig

Det var så nemt som han havde forestillet sig. Øverste skrivebordsskuffe til højre.

Der lå en arkivmappe med tryklås, hvor hun havde alle sine skattepapirer, sit pas og så videre. I en ellers helt tom lomme lå hævekortet, i et blåt plastiketui. Han tændte arkitektlampen over bordet og bøjede den ned over mappen. Med meget små kuglepennetal stod i kanten helt foroven fire cifre ... mon ikke det var koden til når man skulle hæve på kortet?

Don behøvede ikke at skrive cifrene ned. Han vidste han ville kunne huske dem.

Don vågnede ved at nogen hostede udenfor på gårdspladsen. Han var øjeblikkelig lysvågen og alt hvad der var sket aftenen før, lå klart på hans indre skrivebord. Han gav sig selv et halvt minut til at tænke igennem, før han rejste sig og gik hen til vinduet.

Tommy og Niels Åge sad på kanten af hver sin stol ved havebordet. Et rødt stearinlys var brændt ud i en ølflaske på bordet, og der lå cigaretskodder i en bunke på stenpikningen lige ved bordet. En potteplanteunderskål lå smadret ved siden af, den havde formentlig fungeret som askebæger. Don lindede forsigtigt på den lettere mørnede vinduesramme.

” ... men ellers kan jeg ikke huske en skid,” mumlede Tommy hæst. Han løftede med voldsomt rystende hånd en flaske

kirsebærvin og satte den for munden. Et par store slurke, og han rakte flasken til Niels Åge.

Niels Åge tog den og satte den et øjeblik i klemme mellem sine knæ, mens han tændte en håndrullet smøg. Han rystede ikke helt så meget som Tommy, der dirrede i hele kroppen.

"Puh, jeg fatter ikke hvordan du kan ryge, før du har fået en skid på," sagde Tommy og det gylpede i ham, som skulle han kaste op. "Jeg ville falde død om ..."

"Man skal bare øve sig," mumlede Niels Åge. Han drak grundigt af flasken, rakte den tilbage og rejste sig med smøgen i munden. "Jeg henter vognene ..."

Lidt efter kom han trækkende med begge vogne ovre fra laden. Tommy stillede den tomme vinflaske fra sig på bordet og rejste sig usikkert.

"Så går vi ... inden du bliver søvnig igen," sagde Niels Åge og bevægede sig med sin barnevogn på træk over den ujævne plads.

Da de var væk, løb Don ud. Han tjekkede ølkassen. Hver en øl var tømt, konstaterede han lettet. Han tog den stearindækkede flaske og kirsebærvinflasken fra bordet, stillede dem i kassen og slæbte det hele over i laden, stillede kassen til højre indenfor porten, og lagde nogle tomme gødningssække over den. Han greb en skovl og fik samlet cigaretskodder og skår fra potteplanteskålen op. Hurtigt løb han ind i køkkenet og hentede en klud og fik tørret bordet rent for ølsjatter og aske. Omhyggeligt samlede han alle de kapsler op, han kunne få øje på i den ukrudtsdækkede stenbrolægning.

Til sidst fjernede han to stole, stillede dem på plads i laden, så der kun var to tilbage ved det hvide runde bord.

Han så på sit ur. Klokkeren var ét nat i New York.

"Hold kæft, du har ryddet op, knægt!" Onkel Hans stod i døren ind til entreen.

"Det trængte," svarede Don og kiggede op fra sin historiebog. "Jeg har lavet kaffe og har hældt det på termokanden, så det kunne holde sig varmt. Jeg vidste ikke lige hvornår du ville stå op."

"Fint!" Onkel Hans gabte inderligt og kørte en hånd gennem sit kraftige røde hår. Han var stadig iført sit sovetøj - en gulnet T-shirt, underbukser og ikke andet. "Er de smuttet, de to gutter?"

"Det er nok et par timer siden," svarede Don og lod som om han samlede sig om bogen.

"Har du spist?" Onkel Hans kløede sig kraftigt i siden under den ene arm.

"Jeps!" Don nikkede.

Onkel Hans blev stående. Så trak han vejret dybt.

"Endnu en sommerdag," mumlede han. "Nå, jeg vil gå i bad ..."

Ud over at onkel Hans drak en del danskvand til kaffen og sine to franskbrødsskiver, var der ikke noget at mærke på ham, og Don begyndte at slappe af.

"Hvad er det du er i gang med, professor?" gumlede Hans.

Don holdt den tunge bog op, så han kunne se forsiden.

"Reformationen ... den kan jeg godt huske ... var det ikke sekstenhundredetellerandet og så Luther og noget med en kirkedør og en plakat," sagde onkel Hans.

"1536 ... kirken i Worms i Tyskland," nikkede Don.

Onkel Hans rejste sig og stillede termokande og tallerken og danskvandsflaske på bakken og gik ind. Ti minutter senere kom han ud igen. Han havde taget sin kedeldragt på og havde nøglerne til traktoren i hånden.

"Jeg skal lige have sprøjtet markerne en sidste gang," sagde han og gik fløjtende over gården ind i laden.

Onkel Hans brugte både lørdagen og søndagen på sprøjtningen.

Mandag sov han længe, og da han stod op slugte han en hurtig kop kaffen og et stykke knækbrød stående inde i køkkenet, tog bilnøglerne og snuppede sin nye cowboyjakke.

"Jeg er tilbage om en times tid," sagde han og gik hen til Citroënen.

"Hvor skal du hen?" råbte Don efter ham. "Må jeg ikke komme med?"

Onkel Hans hørte ham ikke. Han smækkede døren i efter sig, startede og ventede mens chassiset hævede sig perfekt som det skulle, bakkede og kørte ud gennem det smalle porthul til landevejen.

Klokken var langt over middag, inden han var tilbage. Don var gået ind for at hente sedlen med Hungs mailadresse i Vietnam. Han havde besluttet at gå på biblioteket, når det åbnede klokken to og sende en hilsen. Hung havde sin bærbare med på turen og ville slutte den til på de hoteller, de kom til at bo på.

Han kiggede ud ad vinduet og så onkel Hans komme gennem porten, tomhændet. Helt usædvanligt havde han parkeret bilen ude på vejen i stedet for inde på gårdspladsen. Gik han en smule usikkert?

Døren smækkede ind til soveværelset.

Don gik ud på gangen.

"Jeg smutter på biblioteket," råbte han.

"Okay," svarede onkel Hans inde fra soveværelset. "Jeg tager lige en lille lur ..."

Don sukkede lettet. Onkel Hans lød helt normal.

Bilen holdt så underligt rodet i vejkanten og Don gik hen til den. Selv om han ikke mente at have forstand på bilkørsel, syntes han den stod forkert, med bagparten for langt ude på vejen. Passerende biler ville være nødt til at slå en mindre bue uden om den.

En indskydelse fik ham til at åbne bagsmækken.

Under et tæppe stod en kasse 'Årgangsøl'. Fem af flaskerne var tomme.

Han gik lidt op ad vejen mod byen, satte sig i skjul bag et af de store gamle egetræer, der kantede gårdens side mod vejen. Ti minutter i otte New Yorktid kom onkel Hans. Han stod i porten et øjeblik og så til begge sider, før han med hurtige skridt gik hen og åbnede bilens bagsmæk, tog kassen, smækkede igen og småløb med den ind gennem porten.

Don lod ham få ti minutter.

Døren var lukket til soveværelset. Han bankede på.

"Jeg hviler!" lød onkel Hans stemme derinde fra.

"Du drikker!" sagde Don.

Der var stille i lang tid. Don blev stående, men gik så ud og satte sig på en stol ved køkkenbordet, lod døren stå til gangen.

Døren til soveværelset gik op, onkel Hans kom ud i køkkenet. Han havde hele kassen med, satte den på gulvet ved siden af sin plads over for Don og tog en flaske. Med sin husnøgle brækkede han kapslen af og stillede 'Årgangsøllen' på bordet.

"Og?" sagde han og så på Don med matte øjne.

"Ti komma seks procent. Svarer til tre genstande," læste Don højt fra den lille firkantede etikette på bagsiden. Der burde stå en advarsel på, som der gjorde på moster Tanias Cecilpakker.

"Og?" sagde onkel Hans.

"Hvis det der er din syvende øl i dag, er du allerede oppe på enogtyve genstande. Hvis man trækker én genstand fra per fire timer ... er det ikke sådan man regner? Det tager fire timer at forbrænde en genstand, er det ikke sådan? Hvis man nu trækker en genstand fra per fire timer og vi siger at du fik din første Årgangsøl ved ti-tiden, så er du nede på at have tyve genstande i kroppen," sagde Don neutralt.

"Og?" Onkel Hans havde svært ved at beherske sig; hans stemme dirrede og han trak vejret i korte stød.

"Og ikke noget!" sagde Don stille og trak på skuldrene. Han satte hagen i hånden og albuen på bordet, så ud på gårdspladsen. Solen hamrede på anden uge savannahvid og svidende ned fra himlen og fik plastikhavebordet til at skrig i øjnene.

Onkel Hans hamrede en flad hånd i bordpladen, så peberbøsse og saltkar lettede flere centimeter. Don rettede sig op og lænede sig tilbage i stolen. Han så roligt på onkel Hans.

"Hvor gammel er det nu du er?" sagde Hans med en underlig sammenklemt stemme gennem tænder, der gned mod hinanden. "Otte år, ikke sandt? Og skal til at starte i anden klasse ... hvad fanden bilder du dig ind, din snothvalp? Tror du, at du skal blande

dig i om en voksen mand drikker øl eller ej? Hvad i helvede er det for noget?"

"Jeg troede bare du var holdt op med at drikke," sagde Don stilfærdigt.

"Det er jeg sgu da også!" råbte onkel Hans ubehersket.

"Å-ja!" Don rørte med spidsen af sin pegefingertip ved ølflasken.

"Jamen, jeg gider slet ikke sidde her og forsvare mig overfor en dreng på otte år ... du er ikke engang i familie med mig. I virkeligheden har jeg ikke en skid ansvar over for dig ... du er søn af min afdøde kærestes søster ... hvis du tror du skal bestemme en skid i det her hus, kan du lige på stedet godt tro om ... hvis forholdene ikke passer dig, din lille lort, kan du jo bare skride et andet sted hen ... tag hen på Børn- og Unge- afdelingen på Rådhuset inde i den store by og fortæl dem at du ikke har nogen slægtninge, bortset vist nok fra nogen i Skotland ... det kan være Donovan vil kendes ved dig!"

Onkel Hans var næsten ikke til at kende. Han var blodrød i ansigtet, hans øjne var rødsprængte, øjnene stod stive ud af hulerne og små perler af spyt stod ud over bordet, når han råbte.

"Er du med eller er du ikke med?" skreg han. "Svar, for helvede!"

"Jamen, jeg er helt med ... du behøver ikke råbe sådan," sagde Don tilstræbt roligt, selv om hans hjerte slog voldsomt hurtigt.

"Nå ... det var rart!" Onkel Hans greb ølflasken og lænede sig tilbage i stolen. Han satte den for munden og drak den tom i fire fem lange slurke. Han satte den skummende flaske fra sig med et brag og ræbede, så øldunsten væltede henover Dons hoved.

I lang tid, nok i to minutter sad de uden at sige noget, uden at se på hinanden. Så sukkede onkel Hans dybt.

"Undskyld jeg råber sådan op," sagde han så pludseligt.

Don så hurtigt på ham.

"Det gør ikke noget," sagde han.

"Det er bare ... du har fuldstændig Tanias øjne, når du ser på mig og bebrejder mig at jeg drikker ... og i øvrigt ... bare fordi jeg tager et par dage her i min ferie, hvor jeg drikker nogle bajere, behøver det jo ikke at betyde, at jeg *drikker* i den forstand, vel?"

"Nope!" sagde Don.

"Du skal ikke være bekymret ... jeg holder *op* igen. Det *har* jeg jo også vist før, at jeg kan så let som ingenting, for fanden, ikke?" Onkel Hans åbnede endnu en øl.

"Nemlig!" sagde Don.

"Okay ... hør nu godt efter," sagde onkel Hans. "Det blev ikke til noget med den tur til Mallorca eller Grækenland ... men jeg har bestemt mig for at tage til Hjallerup Marked ... oppe i Vendsyssel. Det er sådan et gigant marked, som varer tre dage. Jeg var der som ung engang ... tre dage deroppe, det bliver min ferietur i år. Der er alt muligt ... tivoli, musiktelte, hestehandlere, gøglere ... "

"Farende svende ..." sagde Don.

Onkel Hans tav og så på ham.

"Og farende svende," sagde han så, dæmpet. "Jo, jeg har aftalt at mødes med Niels Åge og hans makker deroppe og drikke et par øl med dem. De var sgu et par fine fyre ..."

"Okay," nikkede Don.

"Du er velkommen til at tage med," sagde onkel Hans. Han lød ikke ret meget som om han mente det. "Men hvis du tager med, bliver det på mine præmisser ... jeg har knoklet hele vinteren og hele foråret ... jeg har sgu ret til lidt kvalitetstid på egne præmisser!"

"Hvornår er det?" spurgte Don.

"Om ti dage," sagde onkel Hans. Han vippede sin øl engang og tog en god slurk.

"Jeg tror hellere jeg spørger Hung om jeg må bo hos ham, mens du er af sted," sagde Don. "Hvis det er i orden ..."

Onkel Hans kunne ikke skjule lettelsen i sine øjne.

"Det er helt i orden ... det er nok også det bedste. Det kan godt gå vildt til deroppe ... på Hjallerup marked ... jeg ville bare gå og være bekymret for dig hele tiden."

"Fint ... jeg går hen til Hung her inden aften, når hans forældre er kommet hjem fra arbejde ... og spørger om jeg kan være der et par dage," sagde Don.

Onkel Hans havde rejst sig med ølflasken i hånden.

"Yes, gør det ... jeg går lige ind til mig selv. Jeg bliver sgu vist nødt til at hvile lidt, kan jeg mærke ..."

Han stoppede ude i gangen.

"Og du skal *ikke* lave samme numre som Tania ... hun gemte sommetider mine øl, når jeg sov ... hvis hun kunne finde dem ... hører du?"

"De står her i kassen, når du står op igen, bare rolig," svarede Don.

"Sådan skal det være ... du er sgu go' nok, Don!"

Døren smækkede efter ham.

Don tog onkel Hans' nøgler, som han havde ladet ligge på bordet. Posten var ikke blevet taget ind.

Han låste den hvide postkasse op; den var propfuld, var heller ikke blevet tømt dagen før. To Jyllands-Poster og en stabel reklamer; de sidste dumpede han i skraldespanden lige inden for porten. Ingen breve eller noget. Han lagde lørdagsavisen på havebordet og gik ind i køkkenet og skænkede sig et glas cola fra den halvanden liters fra dagen før.

Bag i avisen fandt han rubrikken 'Værelser til leje'.

En rumlende snorken inde fra soveværelset beroligede ham. Han turde godt ringe.

"Hviids bogantikvariat, goddag," lød en kultiveret mandestemme.

"Goddag," sagde Don. "Jeg ringer angående det værelse, De har annonceret til leje."

"Javel så ..." sagde manden i den anden ende.

"Er det lejet ud, eller er det stadig ledigt?" spurgte Don.

"Øh ... det er stadig ledigt, men er du ikke lidt ung til at leje værelser, min ven? Ja, undskyld, men du lyder meget ung. *Meget* ung, endda!"

"Det er heller ikke til mig," skyndte Don sig at sige. "Det er til min storebror, men han er ikke hjemme før i aften ... jeg så lige annoncen og tænkte at jeg ville ringe for ham."

"Sig til ham, at han kan komme ind og se på det," sagde manden. "Men det skal være inden tyve i aften."

"Det skal jeg nok," sagde Don. "Må jeg spørge hvad adressen er?"

"Adressen?" Manden lød lidt studs. "Den kender han vel, din storebror?"

Don var paf et øjeblik. Hans øjne fandt annoncen igen. Der stod kun telefonnummer, ikke adresse.

"Undskyld, men hvor skulle han kende den fra?" spurgte Don.

"Hmmm," sagde manden. "Nå, han fortæller dig vel heller ikke alt ... du siger bare til ham at værelset i Hviids Antikvariat på Jægergårdsgade er ledigt, okay?"

"Okay," sagde Don. "Tak for det!"

"Ja, selv tak, min unge ven!" sagde manden.

Han hentede Tantias store rejsetaske, en slags basketballtaske med lynlås rundt i toppen. Hun havde den til at ligge ovenpå det afsyrede skab. Den var blevet rimeligt støvet og han måtte ud på gårdspladsen og banke den ren. Onkel Hans snorkede stadig.

I baggangen fandt han et par af onkel Hans' lædersko i en skotøjsæske. De var næsten nye og ubrugte, han havde vist haft dem på juleaften, så vidt Don huskede.

Habitten hang i sin store plastpose; han tog den ned med bøjle og pakkede hele baduljen ned i tasken og passede på ikke at krølle. Skoene lagde han ovenpå.

Tilbage på Tantias værelse pakkede han hendes rejsemakeupstæt; gik ind på sit eget værelse og pakkede sokker, underbukser og eget tøj. Han lynede tasken og åbnede den flade lomme i taskens firkantede ende. Heri lagde han hendes hævekort og lynede endnu engang.

"Onkel Hans ... onkel Hans, undskyld jeg forstyrrer!" Han blev stående i døråbningen til manden med et sæt for op og fik sig bugseret på halv på albuerne.

”Hvad?” sagde han forvirret og tog sig til hovedet. ”For fanden ... hvor er her lummert! Sikke en hovedpine jeg lige har erhvervet mig ...!”

”Onkel Hans ... Hungs forældre har inviteret mig med i sommerhus i fjorten dage. Fra i aften ... må jeg godt det?”

”I sommerhus? Hvor henne dog?” Onkel Hans svingede benene ud over sengens kant og holdt sit hoved i begge hænder. Han stønnede.

”Ved Vesterhavet ... ville det ikke være i orden? Så kan du også komme på marked og alting!” ivrede Don.

”Lige et øjeblik, jeg skal lige komme op til overfladen ... sommerhus ... fjorten dage ... fra i dag, siger du? Skal jeg ringe til Hungs forældre?”

”Det er ikke nødvendigt,” sagde Don. ”Jeg skulle bare spørge om jeg måtte for dig!”

”Okay ... jamen, okay ... det må du da selvfølgelig. Det er sgu da pænt af dem. Vil det sige at du smutter nu?” Han kom på benene, måtte støtte sig til væggen ved sengen.

”Jeps, jeg *har* pakket. Jeg har lånt Tanias store taske ... men jeg tænkte ... kunne jeg ikke få lidt penge med til is og sodavand og til hvis vi skal i sommerland og sådan?”

”Jo ... jo, selvfølgelig. Hør, stik lige ud i køkkenet, så kommer jeg. Lige om lidt ...”

Nede ved siden af ’Dagli’ Brugsen’ fandt man både stoppestedet for bussen ind til den store by og den sparekasse, som Tania havde sine penge i. Don tjekkede med bustiden på skiltet. Der var masser af tid.

Henne ved hæveautomaten stak han for første gang i sit liv et hævekort i. Automaten slugte det. Han tænkte sig om et øjeblik for en sikkerheds skyld. Jo, det var det rigtige nummer ... de fire cifre moster Tania havde skrevet på indersidekanten af arkivlommen. Han tastede. Og lidt efter trykkede han på den knap, der udløste en udbetaling på fem tusinde kroner.

Han havde læst et sted, at af sikkerheds grunde kunne man højst hæve netop det beløb per dag. Pengene kom ud i fire store sedler og to femhundredre kroners sedler.

Lynhurtigt pakkede han alle pengene ned i den flade lomme sammen med hævekortet. Onkel Hans havde givet ham tre hundrede krone sedler med til sommerhusturen, så han havde rigeligt til bussen.

Det var heldigvis en ferieafløser, der var chauffør på rutebilen. Don havde aldrig set ham før. Han baksede den store taske foran sig ned ad midtergangen og helt ned på bagsædet. Da de kørte forbi gården, dukkede han sig.

Der havde ikke været en sjæl på pladsen ved gadekæret, og der havde ikke været andre der skulle med bussen end ham. Det var perfekt. Han var sikker på, at hvis fru Knudsen fra ’Dagli’ Brugsen’ havde set ham stå ved stoppestedet, ville hun have stukket hovedet ud og spurgt ham, hvor han dog skulle hen med den store taske. Han trak vejret dybt og mærkede hvor anspændt han havde været.

Turen ind til den store by tog lidt over en time. Da han skulle af på rutebilstationen, hvor der holdt måske hundrede andre linier i skrå båse, lod han tasken stå ved midterdøren og gik op til chaufføren, som havde drejet sit sæde og åbnet den lille lem ud til gangen.

”De kunne vel ikke sige mig, hvor Jægergårdsgade er?” spurgte Don.

”Jægergårdsgade?” gentog manden. ”Jo, det kunne jeg såmænd nemt, men det ville kræve at du vidste, hvor Hovedbanegården er, hvor Bruunsbro er og hvor Bruunsgade er. Og det gør du jo nok ikke. Kommer der ikke nogen og henter dig?”

”Nej, min farmor er kommet til skade og kan ikke komme ned ad trappen. Jeg troede jeg kunne huske vejen, men jeg er blevet helt forvirret af alle de forskellige veje, bussen kørte herind og jeg synes slet ikke jeg kan genkende byen igen,” sagde Don.

”Så har jeg to forslag at gøre dig,” sagde chaufføren. ”Enten tager du en taxa, eller også går du op ad den gade ...” Han pegede ud ad den åbne fordør. ”... følger den rundt i svinget og så kommer du til Hovedbanegården. Der kan du så spørge om vej igen. På den måde kan du tage det i bidder ...”

”God idé!” sagde Don. ”Mange tak!”

Chaufføren smilede og rejste sig.

”Det var så lidt. Nu skal jeg hjælpe dig ud med den store taske.”

Det tog en rum tid at nå Hovedbanegården. Den store taske havde virket rimelig håndterlig derhjemme; nu var den pludselig tung og klodset, forekom det Don. Men afstanden til banegården var til gengæld overraskende kort. Han rundede det sving, chaufføren havde udpeget for ham og der lå den store bygning med treports indgangsparti og tusinde mennesker på vej ud eller ind.

Don var kommet til den store by.

Han fandt ind i banegårdshallen, fandt toiletterne og låste sig inde på et herrelokum, hvor lyset var underlig gult og man så mærkelig ud, nærmest ligfarvet. Don vidste godt, hvorfor lyset var så mærkeligt. Det var for at narkomaner ikke skulle sidde og fixe på toiletterne. I det specielle lys kan man ikke se sine blodårer.

De nederste fyrre centimeter af døren manglede, sikkert så personalet kunne kigge ind og se om der sad nogen og sov eller om nogen var faldet om af druk eller junk.

Don stillede sin taske på gulvet, afførte sig planmæssigt og omhyggeligt sin korte vindjakke, sine shorts og sine løbesko. Han lagde tøjet ordentligt sammen, så det ikke fyldte så meget, lagde det i en bunke på cisternen, mens han trak onkel Hans sorte habitbukser og en saks op af tasken.

Han var rystet over hvor alt for store bukserne var til ham. De havde set så medium ud på onkel Hans' runde korpus. Heldigvis sad det smalle bælte stadig i og han spændte om sit liv og bandt bæltet sammen, for der var ikke huller så langt inde som han havde brug for det. Hans fødder nåede kun til lige godt under buksebenenes knæ, han fandt det hvide tavlekridt han havde

husket at putte ned i den flade lomme på enden af tasken, satte tydelige mærker på begge ben.

Med saksen klippede han buksebenene over, omhyggeligt ved strengen. Stoffet var meget tyndt og nemt at klippe i. Han rejste sig, klippede til et par gange, før han var tilfreds. Onkel Hans' sko lagde han et par sokker af sine egne i, presset helt ud i spidsen, så skoene ikke ville komme til at slubre om hans fødder når han gik.

Han bandt omhyggeligt snørebåndene og trampede lidt rundt. Det kunne godt gå. De afklippede bukseben så lidt trådede og hakkede ud, men det var han sikker på at ingen ville lægge mærke til. Hvem gik og gloede på andre folks buksebensopslag?

Det var værre med jakken. Den var vildt for meget for bred over skuldrene. Men han havde tænkt på det. Omhyggeligt lagde han to af sine sammenpakkede T-shirts ind i hver skulder og rettede sig op. Det følte rigtigt. Han knappede jakken så godt han kunne for de lange ærmer. Det ville ikke gå at klippe *dem* til, så han brættede dem op og det hvide skratternede for så først forkert ud, men ved at stirre længe nok på det, fik han det til at se tjekket ud. 'Mand med opsmøgede jakkeærmer', sejt og moderne.

Han pakkede og lynede tasken og låste sig ud. Han fandt en række spejle lige på den anden side af en skillevæg mellem pissekummerne og wcaflukkerne. Han kunne ikke se hvordan bukserne tog sig ud, men jakken og overkroppen så ok ud, når man lige havde vænnet sig til det. Igen dykkede han ned i den flade taskelomme og tog moster Tanias rejsemakeup-sæt op, lagde det på kanten af en håndvask og fandt den lille børste og den sorte mascarapude. Forsigtigt, forsigtigt lagde han et lag af tynd sort på overlæben og en anelse ned ad hver kind fra hårgrænsen ved ørerne.

”Er der karneval i byen?” En venlig mand i dyrt rejsetøj stod pludselig og vaskede hænder ved siden af Dons håndvask. Han smilede til Don.

”Næh, jeg er bare træt af at se meget yngre ud end jeg i virkeligheden er,” sagde Don.

Manden spidsede munden og nikkede forstående. Han havde rare øjne.

”Det forstår jeg godt,” sagde han. ”Jeg var også lidt sen i optrækket, da jeg var ung.”

”Var De?” Don så på ham.

Manden nikkede.

”Helt ærligt, hvor gammel synes De jeg ser ud, som jeg står her?” spurgte Don.

”Hmmm ... ” Manden spidsede læberne igen og lagde hovedet på skrå. ”Lad mig se ... sytten ... tæt på de atten, vil jeg mene!”

”Sikker?” Don kunne ikke lade være med at smile bredt. ”Det er ikke noget De bare siger for at gøre mig glad?”

Manden rystede alvorligt på hovedet.

”Sådan noget med at smigre folk ligger ikke til mig,” sagde han. Han trådte forbi Don og holdt hænderne under blæseren på væggen bag ham.

”De ved ikke tilfældigvis, hvor Jægergårdsgade ligger?” spurgte Don.

Manden lod hænderne glide ned over sin jakke og rystede beklagende på hovedet.

”Jeg er ikke her fra byen,” sagde han. ”Men der hænger et stort kort i banegårdshallen ... der kan du sikkert finde gaden.”

Don fandt gaden. Han så på sin taske og tænkte på sine umulige sko, som havde vist sig at være endog meget svære at gå ordentligt i. Beslutningen var taget. De tohundrede og tres, der var tilbage af de penge, han havde fået af onkel Hans, havde han puttet i jakkens inderlomme. Han hankede op i tasken, varltede udenfor til taxaholdepladsen. Chaufføren i den førstholdende bil sprang ud og hjalp ham tasken op i bagagerummet.

”Og hvor skal vi hen, hr.?” spurgte han, da han smækkede sin dør efter sig. Don smilede tilfreds. ’Hr’, havde chaufføren sagt.

”Hviids Antikvariat i Jægergårdsgade,” sagde han med så dyb en stemme, han kunne mønstre.

En ældre mand var ved at sætte en bog på et stativ bag butiksruden, da Don stod ud, betalte og fik sin taske. Taxaen kørte

og manden, der havde en gammeldags bøjet pibe i munden, skottede til Don.

Don nikkede goddag til ham, men han lod som om han ikke så det.

Møjsommeligt vraltede Don op til butiksdøren og åbnede den, fik væltet tasken ind og lukket efter sig. En lille klokke over døren klingede, både da han åbnede og da han lukkede.

Den ældre mand trådte ned af en tretrins trætrappetige og klappede den sammen.

”Og hvad kan jeg så hjælpe herren med?” spurgte han.

Don kunne straks høre, at det var samme mand, som han havde talt med i telefon.

”Goddag,” sagde Don og holdt sin stemme i lavt stemmeleje. ”Jeg kommer angående det ledige værelse. Min lillebror ringede tidligere i dag.”

”Jaså!” sagde manden og så i hurtige klip på Don. Han havde en underlig vane med at lade øjnene smutte forbi en og så koncentrere sig om noget andet i baggrunden. ”Du kommer i så fald i sidste øjeblik. Klokken er over halv seks og jeg skal til at lukke. Hvad ville du have gjort, hvis du var kommet ti minutter senere?”

Han smækkede låsen i og skubbete to stælklinger ind; en for ned og en foroven på døren, rejste sig og så på Don.

”Prøvet at finde en bagindgang, formentligt,” sagde Don. ”De sagde til min lillebror i telefonen, at jeg skulle komme inden klokken tyve.”

Manden gik ned ad en gang mellem tætbesatte boghylder, drejede pludselig til venstre ind ad en dør. Don lod tasken stå og fulgte efter i sine slubrende sko. Manden sad bag et skrivebord i et hyggeligt lille kontor, som man kunne se dem i Will Eisners tegneserier fra halvtredsernes Chicago eller var det New York?

Manden pegede på en stol foran skrivebordet og Don satte sig.

”Desværre har vi misforstået hinanden noget så grundigt,” sagde manden og drejede sig, så han kunne nå et lille træskab på væggen. Han tog en flaske portvin og et fedtet glas ud, hældte omhyggeligt

op og satte flasken på plads. ”Skål!” Han løftede glasset op i øjenhøjde.

”Skål,” sagde Don.

”Nu snakker jeg og du holder din mund, til jeg er færdig,” sagde manden, da han havde tømt glasset. ”Er det forstået?”

”Det er forstået,” sagde Don.

”Godt,” Manden smaskede tilfreds, smagte på portvinsresterne i mundhulen. Hans øjne smuttede bestandig hen over Don, hen over hans ansigt, hen over hans jakke med de opsmøgede ærmer.

”Der kommer de underligste mennesker her,” begyndte han, lagde begge ben op på skrivebordet, foldede hænderne om et tyndhåret baghoved. ”Du er en af slagsen, men det vender vi tilbage til. Først ... jeg har *ikke* noget værelse til leje!” Han skottede til Don for at se om han ville turde åbne munden for at protestere. Men Don sagde ikke noget, kiggede blot udtryksløst på den gamle mand. Manden havde en sribet skjorte med gammeldags ærmeholdere på. Han havde bukser på af samme slags som dem Don bar, holdt oppe af et par gammeldags seler, brede og i hvid- og gråstribet stof. På fødderne havde han slidte brune sandaler, under dem nydelige grå sokker. Han var egentlig en spinkel mand, men havde en rimeligt fremtrædende mave, som gjorde ham voldsom rund om livet og smal om skuldrene.

”Og hvorfor smider jeg dig så ikke bare venligt og høfligt ud, i stedet for at invitere dig herind på mit kontor? Jo, for jeg kan jo godt regne ud, at siden du er så fantasifuldt klædt ud, er du en meget ung mand på flugt. Med andre ord, du er løbet hjemmefra og har en meget naiv og ungdommelig forestilling om at du kan klæde dig ud som voksen og lykkes med det. Du er så ung, at jeg nok er *nødt* til at fortælle dig, at det ikke er lykkedes. Jeg håber du har almindeligt børnetøj med i din store taske, for sådan der kan du ikke gå rundt. Ser du, selv om jeg ikke har noget værelse til leje, har jeg tænkt mig at hjælpe dig. I hvert fald til jeg har fundet ud af, hvorfor du er løbet hjemmefra. Bag butikken har jeg et pakkerum, hvor der står en sofa. Der kan du sove. Der er også et toilet, men ikke noget bad. Men drenge i din alder bader vel heller ikke så ofte. Du må vaske dig i stedet. Og hvorfor vil jeg så hjælpe dig? Jo,

det vil jeg, fordi jeg i mit lange liv har set frygteligt mange forsømte børn, og hver gang har det gjort ondt i mit hjerte. Jeg har naturligvis ikke evnet at hjælpe hver eneste gang, men her foran mig sidder du og viser med al tænkelig tydelighed, at du virkelig har lagt et stykke arbejde i at slippe væk – og slippe godt fra det. Det vil jeg ikke ødelægge ved at ringe til politiet sådan bare uden videre. Angående min annonce vedrørende værelse til leje ... det var en kodet annonce, som betyder noget helt andet. Hvad annoncen i *virkeligheden* betyder, kommer ikke dig ved, og du er vel også temmelig ligeglad. Men nu til dig ... hvad hedder du?”

Don for sammen. Han havde ikke regnet med at skulle sige noget allerede.

”Don ...” sagde han. ”Don Upton!”

Der gik en grimasse over mandens smalle ansigt og han så opgivende op i loftet.

”Det der springer vi over,” sagde han. ”Kan vi ikke blive enige om det? Jeg har jo ligesom gennemskuet dig ... du behøver ikke opfinde et dæknavn.”

”Jamen ... det *er* mit navn!” sagde Don og rykkede uroligt på sig i stolen.

”Nå, men hvis du endelig skal finde på et dæknavn, skal det jo være et ganske almindeligt et, som folk ikke forbinder med noget som helst,” sagde manden og sukkede. Han svingede benene ned igen, åbnede skabet og hældte et nyt glas portvin op. ”John Upton-navnet er ligesom optaget, ikke? Han er en kendt forfatter ... men hvor skulle du vide det fra?”

”Don!” sagde Don.

”Don?” Manden løftede glasset og tømte det i én slurk uden at slippe Dons ansigt med øjnene. Han havde hævede øjenbryn, som faldt på plads, da han stillede glasset på bordet foran sig og lænede sig tilbage i sin antikke læderkontorstol på firbenet drejefundament.

”Ja, ikke John ... Don!” sagde Don. ”Og jeg sværger på, at det er mit rigtige navn. Min mor var fra Skotland ... og angående mit fornavn, så er jeg opkaldt efter en sanger, der hedder Donovan.”

"Aha!" Manden så granskende på ham. Han havde helt lagt øjensmuttevanen af sig; hans blik var nu fast og koncentreret. "Din mor var fra Skotland, siger du ... du er altså løbet hjemmefra, fordi hun er død?"

Don rystede på hovedet. Et eller andet sagde ham, at han ikke skulle fortælle antikvarboghandleren alt her i verden.

"Det er fordi min far drikker og tæver mig ... det vil sige, det gør han almindeligvis. Nu er han gået på valsen sammen med et par landstrygere med barnevogne, og det kommer til at vare mindst hele sommerferien, før nogen savner mig. I øvrigt kender jeg godt John Upton ... jeg har ikke læst noget af ham, men jeg har set hans navn på nogle bøger."

"Javel så ... du kommer steder, hvor man har bøger ..."

Manden nikkede eftertænksomt og skubbede de spinkle stålindfattede briller lidt op på næseryggen.

"Biblioteket," sagde Don med et skuldertræk. "Faktisk læser jeg en del ..."

"Nå, det gør du ... men så er du jo kommet til det rette sted," sagde manden. "Jeg mener, jeg har nok op mod titusinde titler stående eller liggende på lager. Hvad læser du? Forhåbentligt ikke Potter? Jeg har ikke en eneste Potterbog og kommer aldrig til at have en. Potter er det værste plat, der er skrevet i tyve år."

"Jeg kan ikke lide Potterserien," smilede Don. "Jeg synes den er lige barnlig nok ..."

"Nå, barnlig lige frem?" fnysede manden.

"Nej, okay, det er måske heller ikke det rigtige udtryk," sagde Don. "Måske er bøgerne mere et ubehjælpsomt forsøg på at knytte den moderne fantasy-tradition sammen med noget, forfatteren sikkert selv synes er vældig litterært."

Manden stirrede tavst på Don et stykke tid. Hans ansigt var udtryksløst, men han bevægede hovedet op og ned i små ryk, mens han lod tommelfingerpulpen følge sine portvinsfarvede fortænder.

"Som jeg vist nævnte ... her kommer de underligste mennesker til tider. Men det *gør* der jo i en antikvarboghandel, siges der. Fortæl mig hvad du læser ... eller har læst!"

"Åh, det kommer til at tage lang tid ... det sidste jeg læste var Gyldendals og Politikens bog om Renæssancen. Faktisk læser jeg ikke så meget skønlitteratur ... på en måde finder jeg det spild af tid, hvis man ikke kan få noget ud af det man læser. Og hvis det man læser er fri fantasi, er der jo ligesom ikke andet at hente end ren underholdning og tidsfordriv, vel?"

"Det ved jeg nu ikke om jeg er enig med dig i," sagde boghandleren. "Mange begavede skønlitterære forfattere har jo et budskab, som oven i købet ofte bygger på en research og en viden opbygget gennem års studier ... tænk på 'Da Vinci mysteriet'. Den er jo da om ikke andet, så i det mindste en intelligent provokation. Eller tænk på Umberto Eccos bøger ..." Han lo tørt. "Jeg kunne selvsagt blive ved ..."

"Da Vinci mysteriet kunne jeg rigtig godt li'" sagde Don. "Og den er et godt eksempel på at De har ret i at skønlitteratur kan være værd at læse ... alene den katolske kirkes voldsomme reaktioner udstiller jo både pavestol og katolicismen som institutioner, der har overlevet sig selv. Umberto Ecco kender jeg ikke så godt ... faktisk må jeg indrømme at jeg aldrig har læst noget af ham ... jeg har snydt og bare set filmen 'Rosens navn'."

"Allright!" Manden smilede længe. "Stille flyder Don ... hvor gammel er du, Don?"

"Otte ... men liniefagspsykologen beskriver min intelligens som svarende til en velbegavet voksens."

"Liniefagspsykologen?" Manden slog en højlydt latter op. "Er det en skolepsykolog, du omtaler på den måde?"

Don nikkede og kunne ikke selv lade være med at smile.

"Godt ... Don Upton, du har fundet nåde for mit strenge blik ... eftersom ingen antageligt vil savne dig før skolen begynder igen, kan vi sige at du er på sommerferie her ... så må vi se, hvad vi gør, når den er forbi. Men til gengæld skal du hjælpe mig med bøgerne ... sætte op, finde frem, pakke ud. Er det en aftale, du kan gå ind på?"

Don fik anvist sit kvarter i pakkerummet bagerst i butikken. Et højt bord med en ubehandlet spånplade dominerede midt i

rummet; her pakkedes ud, her pakkedes bøger til kunder udenbys, her sorteredes dagens indkøb, køb fra folk der kom og solgte deres litteratur, og her sattes priser på bøger, før de flyttedes ind i butikken til videresalg. Og langs væggen stod en gammeldags sofa, med grønt stofbetræk, der var inddelt i sædet af indsyede runde møbelsnore, og til den fik Don et vattæppe og en pude, som Hviid hentede fra sin lejlighed, som han havde ovenpå butikken, på første sal.

”Der er toilettet!” Han pegede på en dør på den anden siden af det høje bord. ”Der kan du vaske dig og børste tænder og den slags. ”Og hvad angår *min* lejlighed, som man har adgang til fra den dør der ...” Hviid så på en dør for enden af lokalet, ud for pakkebordets gavlende. ” ... via trappen *bag*døren, så har du kun adgang til den i yderste nødsfald. Jeg vil ikke have dig rendende. Er du mørkerød eller vågner og bliver bange om natten?”

Don lo højt.

”Ikke det fjerneste,” sagde han. ”Man er ikke bange for simpelt fravær af lys, når man som jeg har gået så meget igennem!”

”Godt!” sagde Hviid. ”En moden mand i min alder har sine vaner. Eksempelvis indtager jeg altid mine morgenmåltider alene, mens jeg læser gårsdagens Berlinger. Så du spiser morgenmad hernede, men henter det i mit køkken, når jeg kalder. Du smører dig en regulær frokostmadpakke, som hvis du skulle arbejde et sted langt herfra, tager den med ned og spiser omkring frokosttid sammen med mig på butikskontoret på gangen. Man kan ikke forlade butikken i åbningstiden blot for at spise. Til gengæld får du lov at indtage din aftensmad sammen med mig i mit spisekøkken. Det kan godt være, det lyder delvist uselskabeligt, men sådan er betingelserne. Kan du acceptere dem – eller vil du hellere flygte videre et andet sted hen?”

”Det lyder perfekt!” sagde Don og mente det.

Det viste sig at bogantikvar Hviid hver dag hentede dagens ret i en foliebakke i en smørrebrødsbutik om hjørnet, på Frederiks Allé; nu hentede han to portioner, og Don fulgte ham op i lejligheden, hvor han blev

bænket ved et antikt udseende køkkenbord i mørkt træ og med svungne, udskårne ben. Fra sin plads kunne Don se ind i stuen, som vendte ud mod Jægergårdsgade – et vindue stod vidåbent og han kunne høre trafikken dernede. Stuen var ikke overraskende fyldt med bøger fra gulv til loft, ikke rodet som nede i butikken, men ordentligt og nydeligt at se på i antikke bogskabe med glasdøre eller på lige så antikke boghyldesystemer i mørkt træ som det spisebordet i køkkenet var lavet af.

”Ja, det er så der du ikke har noget at gøre,” sagde Hviid og fulgte Dons blik efter at have skrabet dampende varmt gullasch ud på to tallerkener og stillet dem på bordet.

”Jeg *har* forstået,” sagde Don med et lille smil.

”Godt ... det er også vigtigt ... tager jeg dig nogensinde i at være nogetsteds i min lejlighed uden min udtrykkelige billigelse eller ordre, ryger du på gaden med det samlet!”

”Fair nok!” Don så sultent på gullaschmaden. Det var længe siden han havde fået andet en sammenkogte oksefarsretter, tøet op fra onkel Hans dybfryser derhjemme.

Dagene fandt forbavsende hurtigt sin rytme; Don stod op, når Hviid kaldte oppefra; vaskede sig og børstede tænder, skiftede undertøj og bluse og bukser, hvis de trængte.

Hentede sine to franskbrødsmitter og sit store glas mælk, satte sig ved det høje pakkebord og spiste, stillede tallerken og glas på nederste trappetrin op til lejligheden og gik i gang med dagens arbejde. Som regel startede han med at pakke bøger eller måske bare en enkelt bog ind til folk, der havde ringet, nogen langvejs fra, og havde spurgt om Hviid mon skulle have lige den eller de titler; Hviid lagde ikke skjul på, at han var landskendt for at have næsten alt, hvad man kunne forestille sig en bogantikvar kunne have. Hviid lærte ham hvordan man gjorde – Don havde forestillet sig, at han skulle stå med gråt pakkepapir og pakke ind som til julegaver, men bøgerne blev sendt i enten forede kuverter eller, hvis der var flere, i kraftige papæsker, som han havde hundreder af i forskellige størrelser. De lå udfoldede, og det eneste arbejde der

egentlig lå i pakningen, var samlingen af æskerne og adresseskrivningen.

Tidligere havde Hviid måttet holde lukket en lille halv times tid hver formiddag, mens han var på posthuset og ekspedere dagens forsendelser, men nu blev Don sendt af sted.

Posthuset lå ved Hovedbanegården, hvorfra Don havde taget en taxa den første dag. Turen den dag havde forekommet meget lang, men nu hvor Don hurtigt følte sig på hjemmebane, var den a piece of cake. Efter posthusturen skulle gårsdagens indkøbte bøger sættes på plads; dem havde Hviid prismærket, mens Don havde pakket – kun afbrudt af kundebesøg, hvilke ikke var særskilt mange om formiddagen. Bøgerne stod som på et bibliotek – var det fagbøger, stod de efter emne og samme decimalnummersystem som på bibliotekerne – numrene var blot ikke trykt på Hviids civile bøger. Hviid havde i øvrigt udtrykt stor begejstring, da han opdagede at Don kunne hele decimalsystemet udenad. 'Anden Verdenskrig' 98, 'Æstetik og etik' 32, etcetera.

Var det skønlitterære bøger, var de delt i børnebøger og voksenbøger, og stod ellers blot i alfabetisk orden. Don var en lynhurtig arbejdskraft, og Hviid gik rundt og brummede tilfreds med sin krumme pibe i munden. Nu og da, når han havde købt en ny bog af en kunde eller bare trængte til at sidde ned, gik han ind på sit lille butikskontor og skænkede sig et glas portvin. Sommetider, hvis det var en perle af en bog han havde fået indkøbt til meget billige penge, kunne han falde i staver over den og få et irriteret udtryk i ansigtet, når butiksdørens klokke klingede; et par gange var han på nippet til at bede Don tage sig af den påtrængende kunde; Don var ikke i tvivl, det stod tydeligt læse i Hviids ansigt, men hver gang tog manden sig i det. Det var naturligvis vigtigt i et så velrenommeret bogantikvariat som hans, at mesteren selv stod bag disken, hvis folk kom og søgte.

Don bemærkede i løbet af kort tid, at den gamle mand havde en fabelagtig hukommelse. Han førte ikke noget kartotek over bogbeholdningen overhovedet, men han vidste i samme øjeblik en kunde spurgte, hvorvidt han havde det efterspurgte og i givet fald

præcist hvor det stod. Sommetider, for ikke at sige altid, havde han også prisen present i hovedet.

Om eftermiddagen hjalp Don i travle perioder Hviid med at finde bøger til kunder, ved mundtligt at dirigere ham rundt mellem de labyrintiske systemer af boghylder. Men også det kom Don hurtigt efter og havde som regel et kvalificeret gæt, inden Hviid sendte ham rundt.

Ved frokosttid spiste de i fællesskab deres madpakker på det lille kontor, madpakker der sirligt var pakket i halve og i madpakkepapir, som Don kendte det fra sine skolemadpakker. Imens diskuterede de litteratur. Ind i mellem rystede Hviid overvældet på hovedet, når han hørte hvad Don havde læst. Det harmonerede i den grad dårligt med hans alder, men til andre tider glemte han fuldstændig som så mange andre der kom i tæt snak med drengen, at Don ikke var voksen.

Hviid måtte sommetider – og det var mest når han og drengen var røget i en disput om et eller andet emne, om hvilket de ikke kunne nå til enighed og hvor drengens argumentation undertiden var irriterende logisk – måtte sommetider sætte tingene på plads ved at give drengen fri og sige, at han skulle gå ud og lege som andre børn; ud og lege et par timer.

Der var en stor legeplads med dyrehold og værksteder af alskens art i en nedlagt og kæmpestor byskole for enden af en gade vinkelret på Jægergårdsgade. Her gik Don så hen, men ofte havde han smuglet en bog fra en af hylderne med ud under blusen og brugte sin legetid på at tyre den igennem, inden han skulle være inde igen.

Om aftenen blev kassen gjort op og Hviid gik selv i banken med en pose med penge og smed den i skakt, hvortil krævedes en speciel nøgle, han havde i sit beskedne nøgleknappe, som blot rummede nøjagtigt de nøgler han havde brug for.

På denne tur var han ofte væk op til en times tid og det var ikke kun fordi han skulle bagind hos smørrebrødsdamen og hente de to portioner dagens ret; man kunne godt lugte på ham at han havde været på værtshus og drikke sig et eller andet.

En dag da Don havde været på posthuset og havde sendt pakker, kom han tilbage netop som den gule pakkebil fra Postdanmark holdt udenfor butikken. Postbudet stod ved de åbne bagdøre og stablede småpakker og Don tilbød at hjælpe. Han og postbudet fik pakkerne indenfor døren, og Don begyndte at bære ned i pakkerummet. Netop denne dag var der ekstra mange pakker, ikke tunge eller svære at bære, men bare så mange at han måtte gå ad flere omgange. Da han passerede Hviids kontor med favnen fyldt, stoppede den gamle antikvar ham pludseligt. Han synede hver pakke, inden Don fik lov at gå videre.

"Er der flere?" spurgte han.

"Oppe ved døren," svarede Don.

Da Don kom tilbage for at hente endnu en favnfuld, kom Hviid imod ham med kun en enkelt pakke i hånden; han gik lidt hurtigere end han plejede og Don kunne ikke nære sig; han måtte se hvad der var i pakken, siden Hviid kun havde taget den og pludselig havde travlt. Han vendte om og fulgte efter ned i pakkerummet. Måske var det en sjældenhed, en rigtig perle, som Hviid kaldte dem, når han fik noget specielt sjældent eller specielt dyrt ind ad døren.

Netop som han åbnede ind til pakkerummet, så han døren til trappen lukke sig efter Hviid.

"Okay!" mumlede Don for sig selv. "Meget værdifuld, altså!"

Hviid blev i lejligheden så længe, at Don var nødt til selv at ekspedere en kunde, som søgte en engelsk bog, 'Fowler's Economic History'; Don fandt den hurtigt og den noget overraskede kunde, som åbenbart var en fast gæst i antikvariatet, bemærkede til Hviid, som ankom i det øjeblik Don lod det antikke kasseapparat i træ smække i, at det da vist var en familiesvaghed med den fabelagtige hukommelse for bøger.

"Øh ... hvad mener De?" Hviid smilede en anelse kunstigt og satte hænderne i disken.

"Ja, det tog ingen tid for den unge mand her at finde den bog jeg søgte ... er han en nevø eller et barnebarn De har på sommerferie?"

"En nevø!" sagde Hviid skyndsomt. "Jah, han skal nok få det lært ..."

Don var ved at gøre sig klar til sin eftermiddagspause; det regnede en smule og han havde taget sin regnjakke på. Regnjakken gjorde det nemmere at skjule J.P. Donleavys 'Den ustyrlige mand', som han glædede sig til at læse. Han havde lagt mærke til den ellers for ham helt ukendte forfatter, fordi hans efternavn begyndte med 'Don', men var straks faldet for mandens måde at skrive på, uden grundled og i superkorte sætninger. Et kik midt i bogen overbeviste ham om, at forfatteren oven i sin specielle skrivemåde var læseværdig på grund af sin specielle sorte humor.

Hviid var i færd med at ekspedere ved disken; Don åbnede munden for at råbe, at han ville holde sin pause nu, da telefonen ringede på det lille kontor. Han gik ind og tog den.

"Hviids Bogantikvariat, goddag!" sagde han.

"Øh ... træffer jeg Hviid?" sagde en kultiveret stemme.

"Han er optaget lige nu ... må jeg bede ham ringe op?" spurgte Don høfligt og tog en pen på bordet og flyttede en blok papir på plads foran sig.

"Øh ... nej, jeg prøver senere. Det var angående det værelse ..." Manden afbrød med et og uden videre snak forbindelsen.

Pludselig stod Hviid i døren til kontoret.

"Var det telefonen? Ja, naturligvis var det telefonen, det hørte jeg ... hvem var det?" sagde han. Det forekom Don at han virkede en anelse anspændt.

Don trak på skuldrene.

"Han præsenterede sig ikke ... men han ville prøve igen senere. Han sagde det var angående et værelse ..."

Hviid smilede usikkert til ham.

"Nåja, det var jo det jeg fortalte dig ... sommetider sætter jeg en annonce i Jyllands-Posten om et ledigt værelse ... men det er i virkeligheden en slags kodet meddelelse for at jeg har en meget speciel bog til salg. Jeg yder på den måde nogle af mine særligt gode stamkunder en service på den måde ... kun ganske få ved, hvad det betyder og på den måde bliver de øvrige bibliopater ..."

altså bogsamlere ... i min kundekreds ikke fornærmede ... hvad man ikke ved, har man ikke ondt af, siger man ... gør man ikke?"

Don nikkede.

"Det var så den bog, De smuttede ovenpå med ... lige da postbudet havde været her?" spurgte han.

Hviid stivnede på vej tilbage til disken ved døren, hvis klokke havde lydt igen.

"Sig mig, udspionerer du mig?" spurgte han. Hans ellers så venlige øjne så pludselig små og vrede ud bag de tynde briller.

"Nej ... overhovedet ikke! Naturligvis ikke ... jeg kom bare ind i pakkerummet i samme øjeblik, som De forsvandt op i lejligheden med en af pakkerne ... De plejer jo at lade pakkerne ligge, så jeg kan ordne dem ... det var såmænd bare derfor jeg lagde mærke til det ... undskyld, hvis De troede noget forkert!"

"Nå ... javel ... javelså!" Hviid forsøgte at smile, rørte kejtet ved Dons skulder. "Jeg må hen og ekspedere ... du er på vej ud, kan jeg se ..."

Til Dons store ærgrelse regnede det for meget til at han kunne tage hul på Donleavy's værk, udendørs i hvert fald. Det måtte vente til han var alene i pakkerummet om aftenen. Hviid havde slækket på privathedskravet; han insisterede stadig på at spise alene, mens han læste Berlingereren, men om aftenen kaldte han som regel Don op, så de kunne se tv sammen. Der var næsten altid noget på DR2, der interesserede dem begge. Især temaaftenudsendelserne havde de megen fælles fornøjelse af. Men ellers var der de udenlandske kanaler, især CNN eller BBC World.

Ved halv treogtyve tiden blev han som regel gennet i seng. Det passede ham udmærket. Han holdt meget af lugten af støvede bøger, papir, pap og syntes han havde fundet det ideelle sted at tilbringe resten af livet. Det eneste der både generede ham og undrede ham, var at Hviid under ingen omstændigheder ville lade ham låne og læse løs af antikvariatets bøger.

"Hvis dette havde været en slikbutik, havde du heller ikke fået lov at spise løs af varerne, vel?" Hviid havde set hvor skuffet Don

var blevet, og havde lidt irriteret tilføjet, at Don som ekstra løn – nu blev han jo godt nok i forvejen rigeligt lønnet for sit arbejde ved at få gratis kost og logi – men som ekstra løn kunne de aftale at Don én gang om ugen, og Hviid foreslog fredag, kunne vælge en bog ud som han kunne læse i. Men han måtte forstå, at bogen var til låns og ikke til eje. Dette var en forretning og en forretning skulle løbe rundt økonomisk. Hviid havde vist følt at han havde været ganske generøs; Don havde takket mange gange, det kunne han føle forventedes. Don havde ellers været på springet til at anmode om at måtte låne for eksempel fire bøger hver fredag. Hviid havde åbenbart ingen anelse om hvor hurtigt Don kunne sætte en bog til livs.

Derfor var det endt med at Don i smug lånte bøger og mest læste dem udenfor antikvariatet.

Han kunne grundet vejret ikke sidde og læse nogen steder – jo, han kunne sidde i den nedlagte skoles 'slappe af rum', men det var umuligt at læse der. Det var nærmest at sammenligne med et puderum i en børnehave, fyldt op med larmende unger – da han ikke havde nogen steder at læse, brugte han denne dag sine fritimer på at spadserer rundt i kvarteret for at lære det at kende.

Alle danske storbyer ligner hinanden, kvarter for kvarter, og Don var ikke overrasket over at han ind i mellem havde en slags déjà vue; en fornemmelse af at have været ved eller have set et hus eller en gade før, som han nu passerede.

Han kunne sagtens tænke sig til, at da han havde tilbragt sine første fem leveår i en storby, indtil morens død, ville han nok altid opleve en slags transfer ved mødet med en hvilken som helst ophobning af huse og gader. Alligevel var det en underlig spadseretur den eftermiddag. Han kunne stoppe foran et gult byhus og stirre på det og være sikker på, at det hus havde han stået og kigget på før og være temmelig sikker, mere end man er, når man har følelsen af at have oplevet noget før. Eller han kunne stirre på det gammeldags hvid og blåtmaledede emaljeskilt, hvor der stod 'Bülowsgade' og skulle overbevise sig selv om, at enhver storby med respekt for sig selv havde en gade opkaldt efter en

mand som Bülow, der havde været brigadefører og generaløjtnant under en af de få krige, danskerne havde vundet i nyere tid.

Han vidste at han havde boet med sin mor i netop denne store by, i en ussel lejlighed med to værelser, et køkken og fælles bad og toilet på gangen. En lejlighed uden gardiner. Og han havde en fornemmelse af at kunne huske en mængde trapper ned til gaden svarende til i hvert fald to etager. Nu hvor han stod i egne tanker og så på skiltet, så på gaden, kunne han også huske den kvalme lugt af røg og uvaskede trapper og hundelort, der fyldte trappeopgangen op til deres lejlighed.

Hans erindringer måtte spille ham et puds. Han tørrede regnvand af næsetippen og snøftede ind. Hele dette kvarter bestod af nyrenoverede dyre byhuse i højst stue og første sal. Det var ikke heromkring, han kom fra.

I øvrigt kunne han jo ikke vide om de erindringer han havde om den gardinløse lejlighed, var fra en ganske kort periode lige før moren døde? Måske var de flyttet rundt fra sted til sted? Moren havde vel ikke brugt mange penge på husleje, når hun undertiden løb tør for penge og ikke kunne købe sin heroin.

Og dog ... han kunne huske den gamle mand, der lugtede af sprut, ham der kom når hans mor var syg af mangel på junk; ham der fik hende til at læse ham inde i køkkenet, mens hun tilbragte tid sammen med den gamle i stuen; han kunne huske at netop den gamle mand havde været der adskillige gange, og det var med hundrede procent sikkerhed i lejligheden uden gardiner.

Han drejede til højre op ad Bülowsgade og opdagede, at den var ganske lang. Den løb parallelt med Jægergårdsgade, og gradvist ændrede byggestilen sig fra dyre gule og røde og blå byhuse til ældre og højere flersalsbyggeri, stadig pænt vedligeholdt og garanteret dyrt at bo i. Han talte ... op til fjerde sal var bygningerne i den høje ende af Bülowsgade. Alle gadedøre havde dørlåse på, men han kom forbi en opgang, hvor en eller anden havde sat en stol i klemme i mellem dør og karm. Tæt på kunne han snuse, at det skyldtes at vedkommende var i gang med at vaske trapper.

Forsigtigt pressede han døren op og trådte ind i opgangen. Han betragtede det gammeldags gelænder i træ, umalet brunt, slidt ... og svunget ved hver repos; tremmerne fra overliggeren til trappefundamentet var malet mørkegule, samme farve som væggen op til cirka to meters højde, hvorefter farven hvid tog over.

Denne her kunne godt være den opgang han havde boet i. Gelænderet passede, det var han fuldstændig sikker på. Ligeså farverne på væggen. Her var bare for rent, og her lugtede hverken af tobaksrøg eller af hundelorte.

Langt oppe, måske helt oppe på fjerde sal, nynnede en kvinde, mens hun med jævne mellemrum lod en stor klud falde mod de slidte trætrin med et gevaldigt plask.

Don trådte ud på gaden og lod langsomt døren trække til på den stol, der var sat i klemme.

Bülowsgade toppede lige efter den ejendom, han havde været inde i. Han gik videre, kunne se en stor og meget trafikeret tværgade for enden.

Og pludselig! Så voldsomt at det gav ham hjertebanken, genkendte han med sikkerhed og uden den mindste tvivl i sit sind en butik på hjørnet til den store tværgade. Frugtkasserne, grøntsagskasserne på skrå på stativ udenfor, på fortovet, vinduerne plastret til indefra med grønne håndskrevne tilbudsplancher, så tæt at man ikke kunne se ind i butikken; på langs over vinduespartiet et blåt falmet metalskilt med ordet 'Købmand' skrevet i hvide blokbogstaver.

'Pakistaneren'!

Han havde fundet 'Pakistaneren', fundet den butik på hjørnet, hvor moren købte på kredit, når det kneb med penge. Her havde han været hundrede gange, nogle gange for at købe guld og sølv og mælk, andre gange for at købe hvidvin i papkartoner, som regel var det ham moren sendte, når der skulle købes på kredit. Enten brød hun sig ikke om selv at gøre det eller også var hun mere sikker på at få bevilget kredit, hvis en lille dreng på fire - fem år bad om det.

Da han kom helt tæt på rækken af kasser med frugt og grøntsager var der, hvis der overhovedet havde været noget, ikke mere tvivl i hans sind. Kasserne stod i en bestemt orden. Altid og også på denne regnvåde dag hvor de var dækket til af løse plaststykker af den tunge slags, der ikke lige blæste af.

Først kartofler i poser, to et halvt kilos. Gulerødder i løs vægt, dernæst store tunge hvidkålshoveder, så salathoveder, agurker i plastik, tomater i løs vægt og til sidst diverse frugter i kasserne frem til indgangsdøren i selve hushjørnet.

Han trådte ind i en mennesketom butik, slog den dyngvåde hætte af og purrede op i sit hår. Mærkede efter om han havde penge med i sin lomme. En femhundredekroneseddel var det, kom han pludselig i tanker om – han havde ikke haft noget at bruge penge på endnu, bortset fra til busturen og taxaen, men de betalinger var gået af de tre hundrede fra onkel Hans. Når butiksindehaveren dukkede op, ville han købe noget ... et eller andet. Han vidste, at hvis blot indehaveren åbnede munden, ville han genkende ham eller hende, såfremt stedet stadig havde samme ejere. Han havde af underlige grunde ingen erindring om udseende eller alder, ikke før Rajih pludselig stod der, bag disken, lille og tynd og med hule kinder og mørke øjne under sit pomadiserede sorte hår, iført den samme blå kittel, som Don også med ét kunne huske. Rajih, hvis kone var stor og tyk og havde farverige sjaler viklet om sin krop og sommetider om sit opsatte hår.

"Kan jeg hjælpe?" spurgte Rajih og så forbi Don ud på den regnvåde gade, hvor biler silede forbi i rytmiske konfrontationer med den store vandpyt, der altid samlede sig langs kantstenen ved butikkens anden langside.

"Har I is?" spurgte Don og så sig om efter en isboks. Det forekom ham at Rajih så lidt for længe på ham, inden han nikkede og pegede mod væggen bag Don. Don vendte sig og han havde stået næsten klos op ad den blå rektangulære boks med is fra Nestlé. Han rullede en af lågerne fra og tog bare en is, ligeglad med hvilken.

"Ikke lige vejr til is," smilede Rajih og hans kindben blev lidt høje og øjnene smalle. "Ni kroner, tak!"

Don rakte ham sedlen.

Rajih slog ind på kasseapparatet og fandt lynhurtigt byttepenge. Don tog de fire hundredekronesedler, halvtredseren og mønterne.

"Tak!" sagde han. "Sig mig, skylder vi egentlig noget?"

Rajih stoppede midt i bevægelsen, der ville have skubbet kassen i. Han så på Don med uudgrundelige øjne.

Pludselig vendte han sig halvt og råbte ud mod bagbutikken.

"Mila, kom lige her ..."

Der lød en skramlen fra en stol. Den store kvinde med sjalerne trådte ud på tottrinstrappen, holdt i karmen mens hun trådte ned.

Hun så spørgende på sin mand, hendes øjne strejfede Don, som var i færd med at pakke sin is ud. Trods den ikke særligt varme luft, var den så småt ved at smelte under papiret.

"Nu har jeg aldrig ... Don! Hvor kommer du fra i verden?" Hendes stemme fyldte butikken; hun slog hænderne sammen og småløb om på kundesiden af disken. Hun lagde hænderne på hans våde regnjakkeskuldre, holdt ham ud for sig, satte sig på knæ, var ved at miste balancen og måtte gribe i diskens kant.

"Don, du af alle mennesker, du lille stakkels mand!" Hun trak ham ind til sig og duftede af røgelse og for meget parfume.

"Hvordan går det til, hvordan kan du pludselig stå her på gulvet i vores lille butik ... efter to ... efter tre år? Hvordan kan det gå til, fortæl mig lige det, min lille stakkels dreng?"

Rajih mumlede et eller andet på paki og hun nikkede uden at se på ham. Da hun holdt Don ud for sig igen, havde hun tårer i øjnene og tydeligt besvær med at kontrollere sig.

"Rajih har ret ... du skal med ind i bagbutikken og sidde med ved vores bord og du skal sidde og spise din is og drikke en gratis sodavand, mens du fortæller os, hvordan verdens forunderlige indfald bringer dig her, får dig til at stå her som du gjorde næsten hver dag for så lang tid siden."

Don kunne også huske bagbutikken. De måtte have taget ham med derind adskillige gange; selv stolens sædebetræk kunne han huske fornemmelsen af at sidde på i korte bukser. Hårdtuldent, kradsende, han huskede fornemmelsen af at lade fingrene løbe

langs de storhovede møbelsøm, der holdt sædestoffet på plads. Han kunne huske det store sort-hvide fotografi i glas og ramme af Rajih og Mila; det viste dem på deres bryllupsdag hjemme i Pakistan; han huskede de mange små sort hvide billeder, ligeledes i glas og gammeldags rammer, af slægtninge de havde efterladt for mange år siden i deres fattige hjemland. Og han kunne huske bagbutikkens rodeende, hvor tomme grøntssagskasser stod i uordentlige stabler, hvor papir fra udpakkede varer lå og ventede på at komme i den grønne container omme i gården bag butikken, når den lukkede. Han måtte have tilbragt rigtig meget tid i denne butik, blev han klar over.

Mila hældte te op til Rajih og sig selv, de satte sig på hver sin side af bordet, Rajih ved siden af Don.

"Det er mærkeligt ..." begyndte Don.

"Ja, det er mærkeligt!" afbrød Mila ham.

"Det jeg ville sige ..."

Rajih sagde noget kort og hurtigt til Mila, igen på paki.

Hun nikkede og holdt en hånd for sin mund, men hendes øjne smilede. De var ikke så fugtige mere.

"Det jeg ville sige var ... det er mærkeligt, for jeg gik på denne gade ... altså ikke den store, men på Bülowsgade og havde hele tiden en fornemmelse af at have været her før. Alligevel var der så meget der ikke passede ... husene, bygningerne ... men så opdagede jeg pludselig jeres butik. Så jeg *har* boet her omkring!"

"Jamen, det har du da, lille ven, det har du da ..." Mila sprang op og tog ham i hånden, trak ham ud i butikslokalet, om foran disken og ud på gadehjørnet. Hun prøvede at holde sig i læ for den nu styrtende regn, mens hun pegede op ad Bülowsgade.

"Nu har du taget din regnjakke af, så du skal ikke gå ud ... men prøv at se under min arm ... prøv at se den bygning jeg peger på ... den har nummer treoghalvtreds ... på den anden side af Bülowsgade ... kan du ikke se noget for alle mine dumme sjaler?"

Don dukkede sig og satte sig på hug. Hans øjne skimmede gaden og fandt bygningen lige over for butikken, kun to opgange fra den han havde været inde i.

"Kan du se den?" spurgte Mila ivrigt.

"Ja, jeg kan godt se den ... men den ser så ny ud. Nymalet ..."

Bygningen var fin og flot at se på, malet helt i mørkegult på store flader, på fremspring og sålbænke helt i hvidt. Der var nye hvidrammede vinduer i hver en lejlighed, fra stue til fjerde sal, og der var gardiner i dem alle sammen. Nogle af stof, nogle som persienner, hvide blå, røde.

"Der, Don, der på anden sal til venstre boede du og din mor ... kan du se lejligheden?"

Don svarede ikke.

Han stirrede intenst på vinduerne til lejligheden. Der stod nogle store porcelænsefanter i én vindueskarm, farelefant, morelefant og to unger. I det andet vindue var der blomster i karmen, store frodige grønne planter, som en eller anden tog sig rigtig godt af. I det tredje vindue stod en kæmpevase med afskårne tulipaner, og hvert vindue havde blå persienner, rullet op i forskellig højde fra fag til fag.

"Kan du ikke få øje på den?" spurgte Mila og rykkede lidt baglæns for den generende regn.

"Jo, jo, jeg kigger på den nu," skyndte Don sig at sige.

"Bag de vinduer ud til gaden her havde I stue, din stakkels mor og dig" fortsatte Mila.

"Der var ikke nogen gardiner i vinduerne dengang," sagde Don stille.

Mila satte sig på hug bag ham.

"Nej, lille dreng, det var der ikke. Det havde din mor ikke råd til. Dengang var bygningen også helt anderledes at se på. Der var mange lejligheder uden gardiner, kan du tro. Mange fattige mennesker som din mor boede i den her ende af gaden. Alle de gule og hvide bygninger, du kan se derovre ... også den I boede i ... er blevet købt af unge mennesker, som har sat dem i stand for rigtig mange penge. Det er blevet et fint kvarter, det her ... siden I boede her for tre år siden. Er det ikke tre år siden, tror du? Hvor gammel er du nu? Otte? Ni?"

"Otte," sagde Don.

”Otte ja, så passer det med tre år ... din mor døde, da du var fem år, det var sådan det var ... det var frygteligt.” Mila trak sig selv og drengen ind i butikken igen.

”Så er der ikke så mange, der køber på kredit mere?” spurgte Don, da de gik tilbage til baglokalet. Mila vendte sig hilste smilende på et ungt par, der trådte ind i butikken, deres paraplyer var drivvåde og de havde slået dem sammen, vendte spidserne mod gulvet. Rajih mavede sig forbi på totrinstrappen og stillede sig bag disken.

”I har fundet nogle grøntsager under plastikken derude?” sagde han med et smil.

”Nej, kredit, det er der ikke noget der hedder mere ... det var der sådan set heller ikke dengang din mor og du boede her ... det var sjældent vi gav kredit til andre end din mor ... og det var kun fordi hun havde lille dig. Vi var selv fattige, Don ... vi har været tæt på at lukke mange gange, kan du tro. Men nu går det godt ... rigtig godt! Selv om der er både Super Brugs og Føtex i nærheden, køber de unge mennesker her i gaden alle deres dagligvarer hos os. Jeg tror de har holdt møde med hinanden og har bestemt, at selv om vi måske er dyrere end de store supermarkeder, så vil de holde liv i vores lille købmandsbutik.”

Don stak hånden i lommen til pengene, som han havde krøllet sammen i et stort bundt.

”Jeg vil gerne betale, hvis min mor og jeg skylder noget ...”

Mila lo.

”Åh, du er en god lille dreng, Don ... det har du altid været. Men det regnskab røg ud, da din mor var død og du forsvandt.” Hun fik igen tårer i øjnene og så væk.

”Jeg har penge nok ... jeg har arvet en masse,” sagde Don insisterende.

”Ikke mere snak om det!” affærdigede hun ham. ”Nu vil jeg høre, hvad der bringer dig her ind igen ... og så på egen hånd!”

”Øh ... okay, hvad mener du?” spurgte han. ”Jeg er her ikke på egen hånd ... jeg går bare lidt alene rundt i kvarteret i dag, jeg

plejer ellers at lege nede på den store legeplads på den nedlagte skole ...”

”Sankt Anna Gade skole, ja!” Hun nikkede, fulgte opmærksomt hans ansigt.

”Ellers er jeg med min mors søster på lidt byferie herinde hos en veninde, hun har, der bor i Jægergårdsgade,” fortsatte han.

”Ja, det er rigtigt ... du kom til at bo hos din moster efter din mors død, det kan jeg godt huske.” Mila nikkede igen. ”I bor på landet, ikke sandt?”

”Jo, på en stor ... rigtig stor bondegård med store marker og masser af dyr ... køer, får, heste ... grise der går frit på markerne. Moster Tania er gift med en landmand derude ... onkel Hans.”

”Og så går du i første klasse,” gættede Mila.

”Jeg skal til at starte i anden ... efter ferien,” sagde Don.

”Jeg tør vædde på, at du er dygtig i skolen!” Mila smilede. Hun rettede sig pludselig op. ”Åh, din sodavand ... jeg glemte, at jeg lovede dig en sodavand.”

På et tidspunkt var der pludselig så mange kunder i butikken, at Don måtte sidde alene i baglokalet og sutte på sin tomme colaflaske. Han så på sit ur. Den var elleve formiddag i New York, han måtte se at komme hjem til antikvarietet, inden Hviid skulle lukke.

Lige da han rejste sig, kom både Mila og Rajih ind gennem snoreforhænget fra butikken.

”Jeg må af sted,” sagde Don. ”Tak for sodavand ... og mange tusinde tak for alle de gange min mor og jeg fik på kredit i sin tid. Det glemmer jeg jer aldrig for!”

”Almissen er en af Islams fem søjler,” mumlede Rajih med et skævt smil og lagde en hånd på Dons skulder. ”Må Gud være med dig, søn,” sagde han alvorligt. ”Det er en farlig verden derude ... husk det og husk at vælge dine venner med omhu.”

”Det skal jeg nok,” sagde Don og mente det. Pludselig var Donleavy-bogen ved at glide ud af skjorten, som han havde gemt den bag. En knap var gået op.

”Hvad er det for en tyk bog, du løber rundt med?” spurgte Mila, vist mest for at være venlig.

”En morsom bog af en amerikansk forfatter, som slog sig ned i Irland” sagde Don og fik knappet efter bogen igen.

”Læser du så godt, at du kan læse tykke bøger?” spurgte Rajih.

”Ja, jeg er en rimelig god læser,” svarede Don undvigende.

”Så skal du læse Profetens bog ’Koranen’ engang,” sagde Rajih. ”Den rummer alverdens visdom.”

”Det var ellers ikke så lidt,” smilede Don og tog sin regnjakke på.

”Det er sandt!” bedyrede Rajih. ”I den kan du finde svar på alt!”

”Hmmm ...” Don stoppede ved forhænget og totrinstrappen.

”På alt?”

”Alt ... hvis man forstår at læse den ordentligt,” nikkede Rajih alvorligt. Hans mørke øjne var venlige og Don bestemte sig for at det egentlig også var for dårligt, at han ikke havde læst den bog endnu.

”Der var en ting ... der er en ting, jeg rigtig gerne ville have svar på,” sagde Don og vendte sig mod købmandsægteparret.

”Spørg ... måske kan vi hjælpe. Vi er begge store kendere af alle Koranens et hundrede otte suraer,” smilede Rajih.

”Hvor nøjagtigt døde min mor ... og hvordan?” spurgte Don.

”Min moster Tania har aldrig villet fortælle mig andet, end at det var en ulykke ... men jeg har hørt hende og onkel Hans tale om et sted der hedder ’Spytbakken’, om nogle underjordiske toiletter ... og jeg ved udmærket at det ikke var en ulykke. Hun døde af en overdosis narko og blev fundet med sprøjten siddende i lysken.”

Rajih og Mila så på hinanden, ventede vist begge at den anden skulle svare.

”Lige nu tænker I, at I forråder min moster Tania ved at fortælle en anden version end den hun holder mig hen med,” sagde Don roligt. ”Hvis I fortæller mig noget, bliver det ikke noget, der kommer videre til andre ... heller ikke moster Tania. Et eller andet sted synes jeg, at jeg har ret til at kende sandheden om min mor.”

”Godt, min dreng, sæt dig lige lidt igen, så,” sagde Mila og puffede ham blidt hen mod den stol, han havde siddet på.

Hun satte sig på sin plads overfor ham og samlede sine arme foran sig på bordet, pillede ved et lille stykke papir, der havde ligget der. Hendes mange sølvringe på begge arme, en for hvert år hun havde levet, ringlede mod hinanden.

”’Spytbakken’ er en lille bitte plads på hjørnet, hvor Strøget ender og parkeringspladsen til Store Torv og Domkirken begynder. Der står en pølsevogn fra ’Børnenes Kontor’ på den, og der to lange bænke, der står vinkelret på hinanden. Det er et sted, hvor byens narkomaner mødes og køber og sælger stoffer ... eller aftaler hvordan og hvor de skal handle. Lige under den er de offentlige toiletter, som egentlig engang blev bygget til parkeringspladsens gæster, men som nu vist nok i flere årtier udelukkende har været brugt af narkomaner og alkoholikere. Din mor blev ganske rigtigt fundet død dernede, på et af wc’erne ... død af en overdosis heroin. De andre narkomaner her i gaden var meget oprørte. De snakkede om, at din mor var så gammel narkoman, at der skulle frygteligt meget stof til for tage livet af hende. De sagde, at narkomaner kun dør af en overdosis, hvis de bliver ’tricket’. Altså hvis en eller anden giver hende eller ham noget stof, som er for stærkt – og det kunne det jo efter sigende næsten ikke blive for din mor. Så skulle hun da have fået forkert besked af en ondsindet pusher om stoffets renhed ... men hvem ville sælge rent stof til hende til et almindeligt skuds pris, når han kunne tjene tyve gange så meget ved at blande det op? Så hvis nogen havde gjort sådan, var det for at dræbe hende ... og *det* troede hendes venner var tilfældet. Nogen slog din mor ihjel ved at give hende forkert stof, sagde de, Don ... der kunne *ikke* være tale om, at hun havde begået selvmord. Altså selv havde gjort stoffet for giftigt ... hun havde jo dig, som hun elskede overalt på denne frygtelige jord.”

Don nikkede. Han så frem for sig.

”Hvor finder man den der ’Spytbakke?’” spurgte han så.

”Som sagt for enden af Strøget ... den gade som går lige fra Banegårdsplads ned til Domkirken. Der må ikke køre biler på den ...” Mila lagde en hånd på hans arm. ”Jeg synes ikke du skal gå

derned, Don! Nu har jeg fortalt dig, hvordan det skete ... lad det blive ved det, min dreng!”

”Jeg vil gerne se det sted, hvor min mor døde ... ligesom jeg nu har set, hvor hun og jeg boede,” sagde Don dæmpet. Han rejste sig og gav hånd til først Mila, så til Rajih.

Da Don stillede sin tomme tallerken og brugte bestik ind i opvaskemaskinen, rømmede Hviid sig og så på ham.

”Æhæmn ... der bliver ikke noget tv-kiggeri i aften,” sagde han. ”Jeg får besøg af en række forskellige mennesker, der skal kigge på den sjældne bog, jeg har skaffet hjem.”

”Okay!” Don vendte sig mod døren for at gå.

”Vent ... du kan faktisk gøre mig en tjeneste i den forbindelse,” fortsatte Hviid. ”Når jeg har en speciel kodebog til salg, lukker jeg altid folk ind gennem butikken efter lukketid. De har ringet i forvejen og har en aftale, så de ikke mødes ...”

”Hvorfor må de ikke mødes?” spurgte Don med rynkede bryn.

”Det er noget med at de alle tror, at netop de hver især er den eneste, jeg tilbyder bogen til,” sagde Hviid hurtigt og lidt irriteret. ”Men hvorom alting er ... hvis du gider sidde på kontoret i butikken og lukke dem ind efterhånden som de dukker op, får du til gengæld lov at låne en bog efter eget valg ... en ekstra bog ... hvad siger du til den aftale?”

”Oakly!” Don var indforstået.

”Fint, så slipper jeg for at sidder dernede og vente ... henholdsvis løbe ned ad trapper og op igen.” Hviid virkede lidt befippet i det, forekom det Don. Han lugtede også af alkohol, ikke den søde portvin, men noget stærkere. Noget som Don et eller andet sted var sikker på, at han burde kende. Lige som det Hviid lugtede af, når dagens omsætning var leveret i banken og han havde været omkring af et eller flere værtshuse på vej hjem.

Den første ringede på klokken tyve præcis. Don lagde Donleavy på bordet og skyndte sig ud og låste op.

En dyrt klædt herre, hvis Jaguar holdt lige udenfor butikken, trådte indenfor.

”Godaften!” hilste han. ”Jeg skulle ...”

”Kender De vejen op til lejligheden?” spurgte Don.

”Gennem pakkerummet og op ad trappen?” sagde manden, mens han hastede sidelæns gennem boggangen.

”Præcist,” sagde Don og stoppede ved kontoret.

Han var kun kommet et par sider længere frem i Donleavy, da manden pludseligt hastede forbi igen, denne gang med retning mod butiksdøren.

”Det var han hurtig om,” tænkte Don. Han rejste sig og gik hen i pakkerummet og bankede på op til trappen.

”Ja!” lød Hviids stemme deroppe fra.

Don åbnede døren og så op på ham; antikvarhandleren stod i døråbningen ind til køkkenet og kiggede ned.

”Jeg kom til at tænke på ... ville han ikke købe bogen, ham der lige var her ... eller *har* han købt den? Hvordan skal jeg vide, hvornår bogen er solgt og der ikke kommer flere ... eller hvornår jeg skal jeg afvise dem, der kommer, fordi de ikke ved, den er afhændet?”

”Jeg kommer naturligvis ned og giver dig besked, når bogen er solgt,” sagde Hviid, temmelig irriteret. ”Og du skal aldeles ikke begynde at afvise nogen. Jeg ringer rundt til mine aftaler og aflyser, hvis den er blevet solgt ...”

”Okay, det er til at finde ud af,” sagde Don. ”Og hvis nogen nu tror at butikken er åben, fordi folk går herind, så siger jeg bare til dem, at det er den ikke?”

”Det var dog utroligt, som du kan spørge om tåbelig ting, som besvarer sig selv,” vrissede Hviid. ”Skrub nu ned på det kontor ... den næste kommer snart!”

Næste kunde var en ret ung mand, som kom på cykel. Han smilede til Don og trådte indenfor i sit temmelig dyre cykletøj. Cyklen han havde låst udenfor butiksruden, var en helt ny mountainbike, af et mærke Don ikke kendte. Men også den så kostbar ud.

”Nå, Hviid har fået dørvogter på,” sagde den unge mand venligt. ”Godt det er holdt op med at øse ned ...”

Han gik uden at spørge om vej, gennem bogkorridoren og ud i pakkerummet.

Don satte sig ind og læste.

Pludselig var den unge mand i bogkorridoren igen. Don skyndte sig på benene. Han stak hovedet ud af kontoret lige da den unge mand passerede.

"Var den for dyr?" sagde Don medviderisk og lagde hovedet på skrå. "Ja, han ved godt hvad han skal have for tingene ..."

"For dyr?" Den unge mand rystede på hovedet. "Det synes jeg faktisk ikke ... jeg smækker selv efter mig, du behøver ikke gå med!"

Don stirrede efter ham.

Den unge mand var tomhændet, og han havde ikke hverken skuldertaske eller andet med.

Don opgav at læse Donleavy, som dog krævede et vist mål af koncentration. De alle sammen velhavende kundemner kom med for korte intervaller. I stedet kastede han sig over et 'National Geographic' blad, som Hviid havde til at ligge på skrivebordet.

Ved at se 'CNN' og 'BBC World' sammen med Hviid, når der ikke var noget ordentligt på DR2, var Don blevet ret ferm til engelsk. I første omgang til at forstå det, fordi nyhederne på de to kanaler blev gentaget i én uendelighed, hver gang der var gået en vis tid eller blev taget med igen, når en ny nyhed pressede sig ind. Hviid faldt ofte i søvn til nyheder, så det endte med at Don hviskende var begyndt at gentage efter speakeren de nyheder, han vidste nu ville komme igen og fra hvilke han ingen problemer havde med at lære ordlyden af udenad.

Så nu mente han sig faktisk i stand til at kommunikere tilfredsstillende med en eventuel engelsktalende kunde.

Ved toogtyvetiden stod Hviid pludselig i døren til kontoret. Don havde ikke hørt ham komme.

"Så ... nu kommer der ikke flere," sagde Hviid. "Du må hellere komme i seng. Hvad er det for en bog, du har valgt?" Han tog 'Den ustyrlige mand' op fra bordet og kiggede på dens ryg.

"J.P. Donleavy ... det må jeg sige. Et fortræffeligt valg. Så vidt jeg husker oversat af afdøde Elsa Gress ... " Han slog op på titelbladets bagside. "Ja, det er korrekt ... nå, men sengetid, og tak for hjælpen ... det har været en fin ordening, som jeg håber vi kan gentage, når jeg får endnu en perle tilsendt."

"Fik De den solgt?" spurgte Don og fulgte efter hen ad gangen.

"Jo tak, det gjorde jeg da ... og til en fin pris, må jeg sige." svarede Hviid.

"Har De så husket at ringe til de kunder, der så ikke får mulighed for at købe den?" spurgte Don.

Hviid åbnede døren ind til pakkerummet og lod Don smutte under sin arm.

"Hvad?" Han så forvirret på Don. "Nåh ... ja, naturligvis. Naturligvis ... du behøver ikke være bange for, at der kommer flere og ringer på."

Det gjorde der nu alligevel.

Don havde lige børstet tænder og var krøbet under vattæppet på den grønne sofa, da dørklokken lød. Han lagde Donleavy tilbage på det høje pakkebord og rejste sig, fik sine shorts på.

Han styrtede af sted, tænkte at Hviid måske var gået i seng og da han efter al sandsynlighed også kunne høre klokken oppe i sin lejlighed, sikkert ville være glad for at Don åbnede og klarede paragrafferne uden at han skulle hele vejen ned.

Det var blevet så mørkt udenfor, som det nu blev for årstiden når det var klaret op og ikke en sky var på den hvidblå nattehimmel.

Ved butiksdøren stod en ung pige. Don nåede lige at studere hende gennem dørens glasparti, inden hun ringede på igen. Hun havde lange sorte støvler på, lårkort nederdel, et stykke med bar mave, med ring i navlepartiet, var lidt voldsomt sminket og havde strittende affarvet hår. Hun stod og småfrøs i en meget kort, sort læderjakke.

Don åbnede. Pigen så forbavset på ham.

"Hvem er du?" spurgte hun gennem hurtige tyggegummibevægelser. Hendes stemme lød som om hun røg for mange cigaretter.

"Mit navn er Don og jeg er hr. Hviids nevø ... hvis det er angående bogen, kommer du for sent. Den er desværre solgt ... har han ikke ringet afbud?"

"Bogen?" Hun lignede et spørgsmålstejn, trampede rundt som havde hun enten kolde fødder eller problemer med blodomløbet. Hun tog armene om sin overkrop i en dirrende omfavnelser. "Jeg kommer angående et værelse, der er til leje!"

"Nå ... okay!" Don nikkede og tænkte sig lynhurtigt om. "Æh, det er en misforståelse ... det er avisen der har trykt forkert telefonnummer på en annonce ... Hviid lejer ikke værelser ud."

"Hør, lad mig nu bare komme ind og snakke med manden selv, ikke?" sagde hun og trådte et skridt frem. Don pressede lynhurtigt døren til, men pigen satte en fod i klemme.

Pludselig lød en stemme oppe fra, ude på gaden. Hviids stemme. Pigen trak sig tilbage, ud på fortovet, Don åbnede døren og fulgte efter.

Hviid havde åbnet et vindue oppe i sin lejlighed og stod i sprækken.

"Er det dig, Lana?" spurgte han.

"Jeps ... du skriver du har et værelse til leje," svarede hun. "Det vil jeg gerne leje ... meget hurtigt ... jeg fryser, hvis du forstår hvad jeg mener?"

"Du kender prisen?" spurgte Hviid.

"Jeg kender prisen!" nikkede hun. "Du skal nok få fuld valuta!"

"Luk hende ind, Don," sagde Hviid og trak lydløst vinduet til.

Han lod som om han sov i mørket, da hun en times tid efter kom listende ned ad trapperne og megastille åbnede døren til pakkerummet, tippede gennem rummet og forsvandt ud på boggangen.

Don havde haft besvær med at koncentrere sig om Donleavy, så han havde lagt den fra sig og havde slukket lampen på gulvet.

Der var meget han lige pludselig ikke forstod, hvilket var en helt uvant fornemmelse for ham.

Nu var der med ét tilsyneladende *alligevel* et værelse til leje. Tilsyneladende. Men der var nu ikke gået mange minutter, før han havde regnet ud at annoncen angående værelset måtte være kode for flere ting end blot et unikum af en tryksag. I mørket havde han ligget og lyttet til lyde oppefra, som mindede ham om de lyde, der kom fra stuen når moren havde besøg af den mand, der kom med stof til hende, når hun var løbet tør.

Hviid var i strålende humør den følgende formiddag. Han nynnede, ikke særligt melodisk og heller ikke en melodi med noget system i, men han nynnede. Don passede sit morgenarbejde, pakkede ud, mens Hviid satte priser på; Don satte de mærkede bøger på plads i butikkens labyrinter, gik på posthuset med et par små pakker og en enkelt stor – alle tre nogle, han selv havde været med til at pakke.

Da han kom ud fra posthuset, stod han lidt og kiggede op ad Ryesgade over for Banegårdsplads, Ryesgade som måtte være begyndelsen til den gade, der hed Strøget – gaden som Mila havde sagt ville føre til Domkirken og dermed også til 'Spytbakken'.

Ikke før frokost, hvor Hviid og Don åbnede hver sin madpakke ved bordet på det lille kontor, kommenterede Hviid aftenens begivenheder.

"Nu er du jo kun et barn," begyndte han og bed af en halv skive med leverpostej og rødbede. "Og for dig kan det sikkert give anledning til undren med den annonce angående et ledigt værelse og alt det hemmelighedskræmmeri, kan jeg tænke mig. Ikke fordi det egentlig angår dig eller fordi jeg føler mig forpligtiget til at redegøre for dig, hvordan det hænger sammen, men måske fordi jeg betragter dig som en loyal og arbejdsom medarbejder og en flink dreng, vil jeg fortælle dig, at når jeg rykker den annonce med den specifikke ordlyd i 'Jyllands-Posten', betyder den forskelligt for forskellige mennesker. For en udvalgt skare af velhavere og liebhavere betyder det at jeg har en udsædvanlig bog i min

besiddelse; en bog de kan komme og bese og eventuelt byde på. For andre ... som Lana i aftes ... betyder det noget så voksent, som at jeg behøver kvindeligt selskab. På den måde slår jeg to fluer med ét smæk ... samme annonce, flere betydninger. Det med kvindeligt selskab forstår du ikke nu, men vent til du bliver voksen. Jeg er en ældre mand, Don, og kvindeligt selskab er ikke noget jeg bare lige sådan samler op mere. Det var anderledes, da jeg var ung. Da var jeg en ganske pæn fyr, hvis jeg selv skal sige det, men i dag må jeg erhverve mig de glæder en kvinde kan give en mand, på de betingelser min alder og min fremtoning stiller. Så sådan er det!"

Han så afventende på Don, som forventede han en kommentar. Men Don nikkede blot, smilede venligt og neutralt; gjorde hvad han kunne for at virke indifferent.

Hviid skænkede te i sit krus og skruede låget på termokanden igen.

"Hovsa da ... jeg har helt glemt at tage et glas mælk med ned til dig."

Hviid plejede, når han havde været oppe at lave te lige før frokostpausen, at have et glas sødmælk med til Don. 'Et svingende glas iskoldt og frisk mælk', som han altid udtrykte det, når han anbragte det på bordet foran Don.

"Gider du selv smutte op i køkkenet og hente det?" spurgte Hviid. "Du ved jo hvor køleskabet er, ikke sandt? Der er glas i vægskabet over køkkenbordet."

Don vidste af egen erfaring, hvor meget det knagede og hørtes nedenunder, når man gik på det gamle trægulv i Hviids lejlighed, så han trådte omhyggeligt udenom de steder, man normalt ville bevæge sig ad, når man gik gennem stuen. Han kantede sig langs væggenes boghylder til soveværelsesdøren og åbnede den uden besvær.

Fra døråbningen lod han øjnene løbe rummet igennem. Sengen var ret, med et kniptet hvidt sengetæppe over den fint glattede dyne. Vinduerne stod åbne til gaden; det luftede og de tynde hvide gardiner stod i faner ind i rummet. På gulvet ved sengen stod en

lille og slidt lædertaske, den lignede en lægetaske som Don havde set dem på film fra gamle dage, når onkel Hans havde insistet på at se klassiske danske film om lørdagen på DR1. Ham den tykke fra Olsen banden havde en. Sådan en lille brun gravhund af en håndtaske, med en stål kant foroven, hvor håndtaget var. Don listede hen og knælede ved den, lyttede efter forkerte lyde i huset; åbnede tasken.

Der lå en slags pisk med flere læderstrimler hæftet til et kort håndtag; der var et sæt håndjern, så vidt Don kunne se, rigtige håndjern, tunge og gedigne. Og der lå en omhyggeligt sammenrullet og sløjfet rulle af blødt hvidt, cirka en halv centimeter tykt reb. Og fire firkantede helt flade papirpakker på størrelse med de Medovatebreve, onkel Hans havde i sit skab i køkkenet. Blot var disse uden snor og tebrevs-klap. Don tog forsigtigt et og betragtede det. Det var limet i kanten og helt lukket. Ved at føle på det, kunne han mærke at noget pulver var inden i. Han rystede brevet og holdt det op mod lyset fra vinduet. Pulveret var findelt og samlede sig i bunden.

Don stak den tebrevlille pakning i lommen og listede tilbage til køkkenet. I pakkerummet gjorde han stop og tog de fire tusindekronesedler fra den flade lomme i sportstaskens ende. Det kunne jo tænkes at Hviid ville rode hans ting igennem, hvis han opdagede at et af de fire små breve med pulver manglede.

"Nå, der var mere tilbage," sagde Hviid muntert og sugede en brødkrumme ud fra et mellemrum mellem sine fortænder. "Jeg blev pludselig i tvivl om jeg havde husket at købe mælk sidste gang jeg var i Kvickly ... kan du ikke købe en liter med hjem i dag, når du skal holde pause?"

"Det skal jeg nok" sagde Don. Han åbnede for sine fire halve.

Don ventede med at gå over det brede fodgængerfelt, til der var grønt lys og de små

standere ved siden af fodgængerfeltets begyndelse kikkede hysterisk højt og hurtigt. Folk vadede ellers bare over på må og få, mens der var rødt.

Den første del af Strøget, som hed Ryesgade, var åben for trafik og han holdt sig til fortovet. Vejret var strålende sommerligt og der var en vrimmel af mennesker overalt, og butikker i stueetagen i hver eneste bygning han passerede. Uvilkårligt kom han i tanker om det gamle matadorspil som han og moster Tania så tit havde spillet, inden han skulle i seng i weekenderne. Hvilken af grundene svarede mon sådan et strøg til? Det måtte være en dyr gade, så de gule måske, med 'Amagertorv', 'Vimmelskafte' og var det ikke 'Nygade' den sidste hed?

Efter endnu et fodgængerfelt skiftede gaden karakter. Nu var hele bredden gågade, og biler var der ikke mange af. En enkelt frugtbil kørte i sneglefart op mod krydset, men ellers var gaden i hele sin bredde fyldt op af mennesker i en grad, så Don tænkte på om alle storbyens mennesker af en eller anden grund var taget herind i dag? Tusindvis af mennesker bevægede sig med og mod hinanden, tilsyneladende uden system ... det var ikke sådan at dem der skulle Dons vej mod Domkirken holdt til højre og de der skulle den modsatte vej holdt til venstre; nej folk blandede sig tilsyneladende planløst, og ganske uforståeligt i virkeligheden var der ingen, der bumpede ind i hinanden på noget tidspunkt. Don blev enig med sig selv om, at bymennesket måtte have udviklet en særlig biologisk evne til at orientere sig udenom hinanden når de var i store forsamlings; et system af små umiddelbart usynlige signaler, som måske: 'jeg holder lidt til venstre, holder du også til venstre, du som kommer mod mig lige nu?'

Pludselig kunne han se Domkirken, for første gang i sit liv se Domkirken som han havde læst havde været under opførelse i hele to hundrede år fra sin grundlæggelse, var det i 900-tallet? Den var måske ikke så stor, som han havde forventet, men imponerende selvbevidst stod den med sit tårn og sin åbning ud mod en kæmpeplads dækket af nyligt lagte fliser i changerende farver og et indviklet mønster. Pladsen måtte være Store Torv.

Han stoppede for at orientere sig ud for et pizzeria kaldet 'Mackie's', som havde en reklame skrevet hen over ruden mod gaden. 'Tusind fluer kan ikke tage fejl!' Don smilede og gik lidt videre.

Nu kunne han se parkeringspladsen. Den var brolagt og det var noget han havde læst sig til og ikke kunne se, for alle buse var optaget af biler. Måske op mod hundrede. Parkeringspladsen lå et par meter under gågadeniveau og var omkranset af en halvmur med mellemstore granitkampesten som overliggere. Selve halvmuren var bygget af noget der i farve og størrelse lignede de munkesten, som selve Domkirken var bygget af.

Don lovede sig selv at han ville ind og se kirken på et tidspunkt ... da han læste en bog om alle Danmarks Domkirker, inklusive dem i de tidligere danske besiddelser i Sverige, havde han noteret sig at denne domkirke udmærkede sig ved en usædvanlig mængde smukke og store kalkmalerier.

Med et fik han øje på pølsevognen fra 'Børnenes Kontor'.

Den stod på skrå på et lille betondække helt op til muren til parkeringspladsen, og langs muren og vinkelret ud fra den, stod to lange smalle træbænke. Foran pølsevognen trippede og småfløj eller hoppede snesevis af duer og gråspurve, pikkende brødstumper og pølsestykker op fra betonen. Klods op ad pølsevognen stod et grønt skilt i højde med Don hoved. Det bar en tegning af en ølflaske med hvid streg over.

Nedenunder var et tekstschild, der fortalte at det ikke var tilladt at indtage øl, vin og spiritus på åben gade indenfor cityzonen. Han kiggede på den forhutlede flok mennesker i ubestemmelig alder, der havde samlet sig på eller ved bænken og pølsevognen. Ingen af dem havde flasker, der relaterede til alkohol, men de fleste havde colaflasker – halvliters med skruelåg. Og hver eneste mand eller kvinde Don så på, havde en cigaret i hånd eller mund. De stod i små grupper og snakkede eller sad på bænken og rullede smøger.

Don købte sig en hot-dog.

"Sennerketterremmerlaje?" sagde den tykke hvidkittelklædte mand i vognen.

"Hva' behar?" spurgte Don.

"Det hele på?" spurgte manden utålmodigt og skuede ud over pladsen.

"Ja tak," sagde Don og betalte. Han satte sig på den af bænkene, der havde ryglænet mod parkeringspladsen. To fyre med langt uvasket hår og blå taoveringer på de tynde arme satte sig ved siden af ham. De trykkede hånd og Don kunne ikke undgå at se at en krøllet pakke i sølvpapir skiftede ejermand og at et par sammenpakkede pengesedler gjorde ligeså. Den ene af fyrene rejste sig og forsvandt med sin sølvpapirspakke. Den anden satte sig til rette med albuerne bagud på bänkens ryglæn. Han stirrede lige frem for sig, lukkede det ene øje halvt for røgen fra en hjemmerullet cigaret.

Don tyggede af munden og sank.

"Undskyld," sagde han. "Kender De en kvinde ved navn Claire Upton ... hun var fra Skotland?"

Det varede lidt før fyren reagerede. Det var som om han havde troet Don havde talt til en anden, eller også skulle der bare tid til at ordene gav mening i hans sikkert stenede hoved.

Manden drejede sig og så på Don.

"Siger du noget til mig?" spurgte han.

Don nikkede.

"Kender du en kvinde, der hedder ..." begyndte Don igen.

"Jeg hørte godt hvad du sagde," afbrød fyren. Han tog sin smøg og droppede den, tværede den ud med støvlehælen inden en forslugen due kom til at hugge den i sig med glød på. "Men alligevel forstår jeg ikke helt ... sidder der en lille dreng og spørger mig om jeg kender Claire Upton fra Skotland?"

Don nikkede. Han krøllede hotdog-papiret sammen og så sig om efter en affaldsspand. Uden videre snuppede fyren papirkuglen og smed den med sikker hånd i en metalkurv på siden af pølsevognen.

"Der er flere ting i det her," sagde fyren og lænede sig frem, med albuerne på sine knæ. Hans rynkede, slidte ansigt smilede svagt til Don. Don lagde mærke til hans dårlige tænder. De var alle sammen ligesom slidt ned i toppen og brune. En enkelt manglede i

undermunden. Don var sikker på, at det var første gang nogensinde, han havde set et menneske live, som manglede en tand.

"For det første ..." fortsatte fyren og vinkede en kvinde af, som prikkede til ham. Hun havde åbenbart stor respekt for ham, for hun skyndte sig væk uden indvendinger.

"For det første ... svaret er ja. Jeg kender Claire Upton ... for det andet, hun er død. Hun døde for to-tre år siden. For det tredje ... hvorfor i helvede sidder en knægt på syv-otte år her muttersalene og spiser hotdogs og spørger en gammel junkie som mig om jeg kender Claire Upton fra Skotland?"

"Hun var min mor," sagde Don.

Fyren stirrede vantro på ham.

"Din mor? Er du Claires søn?" Mandens ansigt sprækkede i et godmodigt smil. "'Yellow is the colour of my true love's hair'", sang han uden at kunne huske melodien bare tilnærmelsesvist, men dæmpet nok til at ingen reagerede. "Du hedder Donovan så!"

"Kun Don ..." sagde Don. "Hun havde *sunget* med Donovan ... i hans band!"

"Ja, det er rigtigt ... sådan var det. Hun havde sunget med ham, og du kom til at hedde Don. Dig har jeg sgu set hundrede gange, da du var så lille at du ikke kan huske det nu. I boede oppe i Bülowsgade på Frederiksbjerg!" Han rejste sig halvt. "Hej, Benny!" råbte han. "Benny, kom lige herover!"

En høj ranglet fyr i cowboyjakke og temmelig beskidte joggingbukser, med skulderlangt lyst hår, frit hængende i den ene side og skubbet om bag øret i den anden, kom over og satte sig på pladsen ved siden af Dons nye bekendtskab.

"Benny, hvis jeg nu siger Donovan, hvad siger du så?" sagde fyren.

"Donovan? Det ved jeg sgu da ikke. Siger du Donovan?" sagde Benny og lagde ikke skjul på sin forvirring.

"Ja, jeg siger Donovan ... og okay, jeg gør det lidt nemmere for dig. Jeg siger også Claire Upton ... hvad siger du så?"

Benny trak på skuldrene, tog en hjemmerullet ned fra sin plads mellem det tilbagetrukne hår og ørets overkant.

”Okay, jeg kan da godt huske at Claire havde rejst med Donovan ... men hvad sker der lige, mand? Kan du ikke udtrykke dig, så man kan forstå hvad du siger?”

”Hvem tror du det er?” Fyren pegede på Don.

Benny lænede sig frem og stirrede intenst på Don.

”Det er løgn!” sagde han. ”Det er kraftedme løgn ... han ligner ligefrem. Prøv at se hans øjne, det er som at se på Claires ... som at se en yngre udgave af Claire, hvis bare hun havde været en dreng!”

Han rakte Don hånden.

”How do you do?” sagde han.

”How do you do?” svarede Don tilbage, som han havde lært man skulle.

”How do you do, har du slugt en flue, drengen er pæredansk, det ved du sgu da godt, kan du ikke huske ham oppe fra Bülowsgade dengang Claire levede?”

”Jo, jo,” ivrede Benny. ”Det er sgu da rigtigt ... det var sgu da fantastisk. Hvor fanden kommer du fra? Altså, hvorfor er du lige pludselig her? Du er forhåbentlig ikke på dope allerede?”

Don kom til at le. Han rystede på hovedet.

”Nej, det er jeg ikke. Og det kommer jeg heller aldrig!”

Benny rakte over og gav ham en knytnæve på skulderen.

”Det lyder rigtigt! Hold dig fra det lort!” sagde han.

Pusheren så sig hurtigt omkring.

”Er du her alene?” spurgte han.

Don nikkede.

”Hør hvad blev der af dig, da Claire var død?” blev pusheren ved.

”Jeg kom ud til hendes søster på landet,” svarede Don. ”Tania, men hende kender du nok ikke, for hun var ikke på noget ud over grøn Cecil ...”

”Nej, det er rigtigt ... hende kender jeg ikke,” sagde pusheren.

”Og så er I lige et smut i storbyen her i sommerferien og du har fået lov at gå strøgtur alene?”

”Noget i den stil,” svarede Don. ”Jeg fik lov at gå ned og se Domkirken ... sådan noget gider min moster Tania ikke. Derfor er jeg alene.”

Pusheren nikkede.

”Klart nok, klart nok ...” Han nikkede og virkede pludselig en anelse rastløs, gned sine hænder mod hinanden, kiggede rundt på ’Spytbakken’s menneskecrowd.

”Sonja ville gerne handle,” sagde Benny til pusheren.

Pusheren rettede sig op.

”Ja, jeg ved det ... hun var henne lige før ...” Han vendte sig mod Don. ”Nå, men ved du hvad, Don, det var sgu sjovt at møde dig ... at møde Claires søn. Hold dig nu fri af det lort, du ved nok, vil du ikke love mig det?”

”Det lover jeg,” sagde Don og de gav hånd.

Pusheren rejste sig.

”Der var lige noget jeg ville spørge dig om,” sagde Don, men pusheren var allerede udenfor hørevidde. Han havde fundet kvinden fra før og stod bøjet over den lille skikkelse, som efter sit tøj at dømme skulle være måske tredive, men som i sit hærgede ansigt var over halvtreds.

”Det kan være jeg kan svare,” sagde Benny. ”Jeg har ikke så travlt ... jeg skal ikke rende rundt og sælge hele tiden.” Han smilede venligt til Don.

”Ved du hvor min mor døde, sådan helt præcist?” spurgte Don.

”Har de ikke fortalt dig det?” spurgte Benny tilbage, en anelse vagtsom i sine øjne.

”Jo, min moster har sagt at min mor døde på et underjordisk toilet under ’Spytbakken’ ... det her er ’Spytbakken’, ikke sandt?”

”Jo, jo, den er god nok,” sagde Benny. ”Det her er ’Spytbakken’ ...”

”Vil du vise mig, hvor hun døde?” spurgte Don.

”Vise dig hvor hun døde?” gentog Benny og blev helt krøllet i ansigtet. ”Du mener, du vil gerne se toiletterne her under ’Bakken’?”

Don nikkede alvorligt.

”Jamen ... det er jo bare toiletter ... nogle gamle nogen, der blev bygget før krigen og alting ... og der stinker af pis og alting ... hvorfor vil du se dem? Ja, selvfølgelig fordi din mor døde der, men alligevel ... hvorfor?”

”Fordi ...” begyndte Don. ”Jeg var kun de der fem år, da det skete. Og det ene øjeblik var hun der og det næste øjeblik stod jeg med en fremmed dame i hånden og så på hendes døde krop ... hun lå på en høj hospitalsseng, bleg og stiv. Hendes lange mørke hår var så smukt ... jeg *mangler* ligesom noget for helt at forstå, at hun faktisk døde, selv om jeg har set hendes lig.”

Da Don så på Benny igen, var Bennys øjne fugtige.

”Jeg får lige fat i Tom ... ham du snakkede med før. Jeg er ikke sikker, men jeg er næsten sikker på, at det var netop ham der fandt din mor ... øjeblik!”

Don betragtede de to spinkle mænd, hvis kroppe og ansigter på mærkelig vis lignede hinanden som gamle dukker i et vokskabinet, der ikke kørte for godt mere og sjældent havde kunder. Benny pegede på Don, vinkede med en tommelfinger over skulderen mod parkeringspladsen; pusheren Tom nikkede og tværede igen en smøg ud på betonen.

Mændene kom og satte sig atter ved Don.

”Okay ... det var ikke præcist mig, der fandt hende død,” sagde Tom. ”Det var en pige, der hed Pernille, og som skulle have delt sprøjten med din mor ... Pernille er også død nu ... af leverbetændelse ... men hun har vist mig mange gange, hvor det var. ’Der sad Claire ... med sprøjten i låret’ sagde hun altid, når vi var nede og ordne en handel,” sagde Tom. ”Så jeg ved godt hvor det er, altså hvilket af aflukkerne dernede hun sad på ... Benny siger at du søger fred i din sjæl og at du tror du vil få det, hvis du ser, hvor hun sad ...?”

Don nikkede.

”Jeg ville være meget taknemmelig, hvis du ville vise mig stedet!” sagde Don.

”Det ville jeg gerne, men ser du, det sker at civilklædte poliser holder øje med mig og stedet her ... hvis de ser mig gå ned på toiletterne sammen med nogen, risikerer jeg, at de kommer

farende og lægger mig i håndjern og tjekker mig for dope ... men jeg har lige forklaret Benny nøjagtigt hvor det var. Han vil godt vise dig det, ikke Benny?”

Benny og Don gik ud på den sidste del af Strøget ned mod Domkirken, drejede om ringmuren omkring parkeringspladsen og gik langs en kampestensmur hen til to rundbuede åbninger ind i muren. Over den ene stod der ’Damer’.

Don stoppede Benny ved at tage i hans cowboyjakke.

”Kan vi godt gå ind på et dametoilet?” spurgte han.

Benny grinede lydløst.

”Der kommer kun folk som os hernede ... og så politen. Vi er ret ligeglade med det der gammeldags kønsapartheid ... vi bruger de lokummer, der er ledige uanset om de er lavet til drengerøve eller damenumser ... kom du bare!”

De gik ned ad en snæver drejet trappe, klam og kold trods sommervarmen udenfor. Væggene var bygget op af små granitsten, indtil de kom ned i selve toiletrummet. Det var blevet renoveret for måske tredive år siden, havde grå cementvægge, som med tiden var blevet overmalet med tags, telefonnumre, navne, underlige tegninger af strittende pikke og behårede fisser. Op langs væggen var bygget otte grønmaledede træaflukker. Narkomanerne måtte åbenbart godt fikse her, for lyset var helt normalt og ikke mærkeligt gul-grønt som på banegårdstoiletter, for eksempel.

Benny bankede på en dør, nummer to fra venstre.

”Hallo, er der nogen?” spurgte han.

”Hvem er det?” lød en sløret kvindestemme fra naboindelukket.

”Benny her ... men det var ikke din dør, vi bankede på ... ”

Han skubbede den grønne trædør op.

WC’et var et gammeldags højtskylende et, med en vandbeholder højt oppe på muren og en kæde med træhåndtag til at trække i. Der var ikke noget låg at smække ned, når man var færdig, og selve brættet man skulle sidde på, var to brune træstykker, i halvbueform fastgjort til porcelænskummen og med et lille mellemrum foran. Muren bagerst var som væggene udenfor

overmalede med tuschtegninger, beskeder, telefonnumre og mere eller mindre ulæselige ord og sætninger.

Pludselig blev døren til naboaflykket åbnet og en mager kvinde kom ud. Hun bar blå cowboybukser alt for store til hende og en grå dynejakke trods årstiden, hun var meget usikker og stiv i sine bevægelser, gik nærmest som en dukke af træ.

"Hej Benny ..." snøvlende kvinden. "Hvad fanden ... har du din søn med eller hvad skal du med en lille dreng hernede, mand?"

"Hold din kæft, Anni ... nå ja, Anni, du kendte da også Claire fra Skotland, gjorde du ikke?"

"Claire Upton?" råbte kvinden lidt for højt. "Jo, for fanden ... Claire og så mig, vi var som to stykker halm eller hvad man nu siger ..." Hun snoede pegefinger og langfinger på højre hånd. "Det var derinde, hun blev fundet ... med en kanyle i inderlåret ... død ... stendød af en overdosis ..." Kvinden pegede på det aflukke, Don og Benny stod foran. "Det var mord ... en eller anden slog hende ihjel. Hun havde købt sit stof af en vi ikke ved hvem er ... og så gik hun derind og sprøjtede sig ... jo, jeg husker fanme Claire Upton som var det i går ... hvis der var nogen der var veninder, så var det fanme os to ..."

Don stirrede ind i aflukket, prøvede at forestille sig moren siddende på lokummet, faldet sammen, en sprøjte liggende fladt ned ad hendes sårfulde inderlår.

"Det her er Don, hendes søn," sagde Benny og lagde en hånd på Dons skulder.

Kvinde stirrede med bittesmå pupiller på Don og måtte tage for sig for ikke at falde.

"Min gud, er det Don ... sig det er løgn, er det Don?" Hun rakte en hjælpeløs hånd frem mod ham, men lod armen falde igen. "Dig har jeg båret, når din mor var syg ... dig har jeg båret, når du havde ondt i din mave og ikke ville sove... er det virkelig Claires søn Don?"

"Han ville se det sted, hvor Claire døde," sagde Benny og slog halvment ud med hånden mod det åbne aflukke.

"Det var derinde," råbte kvinden. "Jeg fandt hende ... hun sad ..."

Kvinden vaklede hen og trak sig ind mod aflukkets karm.

"Nå, nu har jeg lige fortalt ham at det var *Pernille* ... hende der døde af leverbetændelse ... at det var hende, der fandt hende," sagde Benny.

"Jamen, *hun* var her også," snøvlende kvinden. "Nå, men hun sad på lokummet, hun var væltet ind mod siden, hendes hoved hang forover ... din *mor* altså, *ikke* Pernille ... og sprøjten sad i hendes lår ... hun havde ikke engang nået at tømme den helt ... det der var tilbage i den, ville have kunnet aflive et helt hestestutteri ... alle ved det var mord, men ingen ved hvem det var, der gav hende lortet. Hun snakkede tit om en gammel mand, der ville have hende for sig selv ... vi var nemlig som ... vi var nære veninder og fortalte hinanden alt ..." Don lagde mærke til hvordan kvinden pludselig i overraskende tempo blev mere og mere normal at se og høre på. Det fix, hun havde taget, var ved at miste kicket og hun var ved at blive normal og abstinensfri. "En gammel ulækker stodder, pervers og alting, han gav hende stoffer når hun ikke havde tjent nok til selv at købe og så ..." Kvinden så på Don. "Ja, det er ikke for børn ... og da slet ikke for hendes egen søns ører ... men jeg personligt er sikker på, at han gav hende den overdosis, fordi hun ikke ville være hans personlige ejendom. Hvis man kunne finde ham så havde man Claire Uptons morder!"

"Ja, sikkert!" sagde Benny. "Vi må hellere gå op, inden civilstrømmerne kommer styrtende og tror jeg er pædofil og har trukket en lille dreng hened ..."

"Lige et øjeblik ..." Kvinden, Anni, trak Don et stykke ind i aflukket, hvor moren var død. "Din mor skrev det der ..." Hun pegede på den grønne trævæg til højre for kummen, når man sad på den. Hun havde siddet ned og skrevet.

"Det der?" spurgte Don og pegede på en kuglepennesætning.

"Den der sætning, ja ... din mor var nemlig ikke dum, hun var faktisk noget af det klogeste og sødeste man kunne tænke sig ... hold kæft, jeg bliver skide ked af det nu. Hvis jeg vidste hvem det svin var, der ... jeg skulle personligt nakke ham! Jeg ville alligevel have godt af en tur i nick'en og nogle år på metadon ..."

Don lænede sig frem for at læse morens sætning.

"Nu skal jeg læse den for dig," sagde Anni. "Eller faktisk ... jeg kan den udenad, jeg læser den tit og tænker på din stakkels mor."

"Det gør ikke noget, tak. Jeg kan godt selv læse den!" sagde Don uden at se på hende.

"Ja, selvfølgelig kan Claire Uptons lille søn læse og ikke nok med det, han læser selvfølgelig også engelsk ..." Anni slog en uskøn latter op, der rungede ubehageligt i det fugtige kælderrum.

Don trådte endnu et skridt nærmere, så han stod bedre for at læse den gamle inskription.

"She offered her honour
and he honoured her offer
... an' the rest of t' night
he was on'er an' off'er".

Pusheren Tom stod lænet ud over 'Spytbakken's halvmur, da Benny, Anni og Don kom op fra kælderlokummet. Don måtte stoppe og lade sine øjne vænne sig til det afrikansk-hvide solskin; de to andre havde sikkert pupiller så små at de skarpe lys ikke generede dem nævneværdigt.

"Hvad så, Don ... var det grimt?" råbte Tom.

Benny stoppede og så op på ham, viste med to fingre at han skulle klappe i.

"Det var sgu da ikke ment dårligt ... kom herop, Don, jeg har købt en cola til dig. Den har ikke skruelåg som vi andres, for den er købt hos pølsefar, men det går nok også. Kom op og drik den sammen med mig ..."

Don lod sig bænke; Tom vinkede Anni væk, da hun gjorde mine til at sætte sig.

"Skål, ven!" Tom skruede låget af sin plastflaske og satte den for munden, Don drak af sin glasflaskecola.

"Var det en ubehagelig oplevelse?" spurgte Tom; hans øjne var lidt usikre.

"Tjah ... det var mærkeligt at læse noget, hun havde skrevet på væggen dernede," sagde Don. "Det med hvordan hun havde siddet, var lige som noget jeg hele tiden havde tænkt på ville se

sådan ud, som jeg fik at vide ... men det må være et klamt sted at dø ... sådan et ulækkert, koldt, stinkende sted ..."

"Havde hun skrevet noget dernede?" spurgte Tom; hans øjne var på bestandig vandring rundt; han holdt vagt, tænkte Don.

"En slags digt ... på engelsk," svarede Don stille.

"Okay ... " Tom fornemmede den triste tone i Dons stemme. "Var det ... var det et godt digt?"

Don trak på skuldrene.

"Læste Benny det ikke op for dig, den spade?" Tom lød forarget, kiggede rundt for at finde Benny.

"Jeg læste det selv," sagde Don. "Det var ikke så meget digtet ... det var underligt at se noget, min mor havde skrevet med sin egen hånd ... som en hilsen fra dengang hun levede, selvom hun naturligvis ikke havde skrevet det for at jeg skulle læse det ..."

"Ja, okay, jeg er med ... " Tom nikkede eftertænksomt.

"Og det var hende, der havde skrevet det," fortsatte Don med fjerne øjne. "Jeg kunne genkende hendes håndskrift. Selv om jeg kun var fem år, da hun døde ... hun lærte mig at læse og skrive, inden hun døde ..."

"Hmmm ..." Tom smilede vemodigt. "Det kunne ikke gå stærkt nok, hvad? Hun ville have dig godt i vej ... for hendes skyld, hold dig langt fanden i vold fra dope, gør Don! Måske sidder hun oppe i himlen og ser på dig lige nu og tænker ... åh nej, min søn er på 'Spytbakken' og hvorfor er han det?"

Don så hurtigt på ham.

"Tro på det!" sagde han hårdt.

"Ja, ja, undskyld ... jeg personligt tror da på både Gud, Jesus og den hellige Treenighed ... måske er du lidt ung til allerede at ha' afvist den slags!"

"Jeg skal tilbage," sagde Don. "Tak for sodavand. Og tak for hjælpen ... I har været skide søde ... det var pænt af jer!" Han tømte flasken og stillede den på bænken ved siden af Tom.

Et par skridt fra pølsevognen vendte han sig pludselig om, fandt Tom i mængden igen og gik hen til ham.

"Der var lige én ting mere," sagde han. "Hvis du har tid ..."

”Ja, okay, hvasså Don?” sagde han venligt og trådte et skridt fremad, væk fra de andre, med armen om Dons skulder.

Don trak den lille flade papirpakke op ad lommen.

”Hvad er det her?”

”Jesus!” Tom klemte Dons hånd sammen om det lille brev og så sig hurtigt omkring. ”Få den ned i lommen igen.”

Don gjorde som han sagde.

Tom blev stående med armen om hans skulder, mens han så lige frem for sig. Med læber der knap nok bevægede sig, sagde han noget Don ikke kunne høre.

”Undskyld, hvad?” sagde han.

”Gå op ad Strøget til du på venstre hånd kommer til en smal, smal gyde, der hedder ’Halls Passage’ ... gå ned ad den til du kommer til et værtshus ... ’Veras Bodega’. Gå derind. Jeg kommer om ti - femten minutter. Har du penge, så du kan bestille en sodavand? Hvis servitricen spørger, hvorfor du er alene eller siger at du er for lille til at være der eller sådan noget, så sig at Tom kommer lige om lidt!” hvædede han hæst.

Don kunne ikke mindes at have været på et mere snusket sted. Gulvtæppet var slidt helt igennem, til trevler, hvor folk havde sin gang; gardinerne var gullige; der stank af gammel røg og øl og belysningen var som i den ubrugte kartoffelkælder, som hørte til onkel Hans’ gård. Damen bag baren lignede en, der hed Vera. Hun havde en rygende cigaret liggende i et brunligt glaskebage og stod og fyldte glas fra en bakke ind på en hylde under baren.

Don købte uden problemer en cola og gik forbi et bord, hvor en midaldrende mand sad og snakkede snøvlende med en person, der ikke var der; satte sig helt bagerst i lokalet, tæt ved et vindue, hvor han ved at løfte sig lidt, kunne kigge over undergardinet og se ud på den smalle passage.

”Drikker du ikke?” spurgte Don og så på den danskvand, Tom havde købt, før han fandt Don bagerst i lokalet.

Tom smilede og rystede på hovedet.

”Jeg er blevet så gammel og slidt, at min lever med det samme afviser alkohol ... det betyder på almindeligt dansk, at jeg får tømmermænd i samme øjeblik, jeg drikker øl eller lignende.”

”Tager du så heller ikke heroin?” spurgte Don forundret.

”Niks ... jeg får metadon på apoteket hver dag. Det er en slags kunstig junk, som bare holder abstinenserne væk ... de eneste rusmidler jeg kan holde til efterhånden er kaffe, smøger og tjald ... men du havde en spændende lille pose, du ville vise mig?”

Don rejste sig og fiskede den hvide pakke frem.

Tom kiggede rundt i lokalet. Vera kunne ikke se dem fra baren, manden der talte med sig selv, var den eneste af stedets få kunder, der havde udsigt til Dons og Toms bord. Forsigtigt åbnede Tom det lille brev i limningen, stykke for stykke, åndede på åbningen en gang eller to, som når man vil pille et frimærke løs uden at det går i stykker. Han holdt den åbne pose hen mod det sparsomme lys ude fra passagen.

”Jesus ...” hviskede han og stak en fingerspids i munden, derefter ned i posen. Fingeren kom op med et minimalt, fint lag af hvidt pulver på spidsen. Han lod fingerspidsen røre ved sin tunge. Smagte på stoffet som en rødvinshander lader vinen rulle i sin mund, med samme bevægelser med læber og kinder.

”Den er god nok,” sagde han dæmpet. ”Uha ...” Han tog en flad hånd til brystet og trak vejret dybt. ”Det blæser helt luften ud af en ...” Han lukkede munden og trak vejret gennem næsen, igen dybt og flere gange efter hinanden, før han viste Don det hvide pulver i brevet.

”Det er coke ... kokain, meget rent, meget stærkt ...” sagde han. ”Hvor i helvede har du det fra?”

”Jeg har fundet det,” sagde Don.

”Fundet det?” Tom så vantro på ham. ”Sådan noget *finder* man sgu da ikke bare! Der er for flere tusinde kroner i det brev, mand!”

”Nå, men det gjorde jeg altså ... i en taske ... en slags lægetaske i Jægergårdsgade!” sagde Don og trak på skuldrene, som var han ligegladd med om Tom troede på ham eller ej. ”Jeg tænkte nok det

var narkotika ... lige da jeg så det ... jeg må kunne huske, at min mor havde sådan nogen små poser med stof somme tider ..."

Han tømte sit colaglas.

"Vil du have det ... kokainen?" spurgte han.

Tom rystede på hovedet og gav brevet tilbage til Don, efter omhyggeligt at have lukket det til igen i limningen, med lidt spyt og en masse fingerpres.

"Det er sødt af dig, Don, men jeg er pusher, og det ville rygtedes som en steppebrand, hvis jeg pludselig solgte sådan noget fint stof ... og ham jeg sælger for, ville komme efter mig og det kunne blive noget farligt rod ... farligt, bogstaveligt talt!"

"Kan du så ikke give det til Anni?" spurgte Don. "Hende der var bedsteveninde med min mor!"

"Don, jeg er *pusher* ... jeg *sælger* stoffer, jeg kan sgu da ikke gå og forære lortet væk, selv om jeg skulle have fået det gratis eller have fundet det i en skide lægetaske i Jærgårdsgade eller hvad som helst. Følg med og giv det selv til hende ... og dog ... der er altid civilklædte strømere, der holder øje med 'Spytbakken'. Sådan nogen unge fyre, klædt lidt lige som os eller som unge mennesker på kanten af loven ... de kommer fra forskellige politikredse i landet og skiftes ud med jævne mellemrum, så vi ikke lærer at genkende dem ... det går nok ikke at du kommer ned på 'Bakken' igen. Jeg har en fornemmelse af at de vil snuppe dig ... eller mig for den sags skyld, hvis vi bliver ved med at være sammen."

"Kan du så ikke give hende den her ... min mors veninde Anni ... og hilse hende fra mig?" Don fandt en tusindkroneseddel i baglommen på sine korte bukser.

Tom så på ham med et underligt blik. Så gav han et fnys fra sig, tog sedlen og pakkede den vanemæssigt sammen til en lille firkant.

"Du er fanme en underlig lille størrelse ... fandt du også den seddel i en lægetaske i Jærgårdsgade?"

Da Don igen stod på Strøget, var klokken halv et i New York og Hviid måtte have spist på dette tidspunkt. Tiden var sandelig løbet ... Ubeslutsomt stod han lidt, fik så øje på to rødgitrede, åbne telefonbokse.

"Hviids Bogantikvariat," lød det vrissent i den anden ende.

"Det er Don ... undskyld jeg ikke har ringet før nu," sagde han. "Men jeg er på Strøget ... jeg har været inde og se Domkirken og tiden løb fra mig."

"Ja, du skal ikke regne med at få noget at spise, når du kommer hjem!" sagde Hviid arrigt.

"Nej, jeg køber noget fastfood," sagde Don.

"Ja, gør du det. Jeg har ikke tid til at snakke ... du skal ikke blive væk i flere timer, jeg gider ikke skal til at efterlyse dig og bilde politiet ind, at jeg har en nevø og alt sådan noget idioti. Hvis du skal blive sådan en kilde til uro og uregelmæssighed, må du finde et andet sted at være løbet hjemmefra til ... har du forstået?"

"Jeg kommer hjem med det samme," sagde Don hurtigt.

"Det er nok en god idé ... men jeg er ikke hjemme i aften før sent. Du skal være her og ligge under din dyne på den grønne sofa i pakkerummet, når jeg kommer tilbage ... der er noget uopsætteligt, jeg må ordne ... fandens som tingene sommetider ramler sammen på samme tid ..." Røret blev lagt på.

Det var en meget varm aften og det ville sikkert blive en nat, som ham den lille sjove meteorolog på DR1 ville kalde en tropenat, fordi temperaturen var over femogtyve grader.

Don følte sig underlig rastløs. Han havde ikke lyst til at gå hjem til antikvariatet, hvad *havde* han lyst til? Uden at tænke over det, dryssede han langsomt nedad mod 'Spytbakken' igen, blev sig det pludseligt bevidst og stoppede. Ikke mere ophold der!

Foran sig, til højre, var det 'Mackie's Pizzeria', han var gået forbi tidligere på dagen. Jo, *det* havde han måske lyst til ... og måske skulle han tage at gå ind i Domkirken og se den, når han nu havde bildt Hviid ind, at han havde været der?

Med en Pizza Pepperoni-slice i hånden hastede han forbi 'Spytbakken' uden at kaste andet end et hurtigt blik på den. Ikke mange var tilbage af dagens mandskab ... umiddelbart genkendte hans hastige blik ikke nogen af de tilstedeværende.

Han gik over brostensbelægningen og ud på Store Torv, stoppede og tog en bid pizza, mens han betragtede en grønirret statue af en vigtig personlighed til hest.

Man måtte gå et par trin ned fra selve torvet for at komme til dobbeltdøren i Domkirkens tårnåbning. Døren var låst. Åbningstider hverdage maj til september ti til sytten, læste han; krøllede papiret fra slicen sammen og smed den i en grøn metalaffaldsspand, der stod ved dobbeltdørene.

Han vendte sig og kiggede henover det enorme torv, der havde en underlig form. Det var bredest op mod Domkirken, hvor han stod, spidsede til henad og så ud til at blive til en gade i den anden ende. Et stykke henne stod en blanding af en skulptur og et springvand og længere nede var sommerklædte mennesker i en rimelig stor flok samlet om nogle gøglere, der optrådte. Han kunne høre råb og han kunne se en mand køre rundt blandt publikum på en flere meter lang enhjulet cykel; han kørte og lod som om han var ved at vælte hele tiden og folk skreg behørigt og sprang til side.

Don dryssede hen mod gøglerne. Pludselig kunne han høre, at de snakkede engelsk og han satte farten op. Han smuttede forbi tykke og tynde folk i korte sommerbukser og med småbørn på skuldrene og fik sig anbragt helt i front i halvcirklen omkring de optrædende.

Han nåede lige at se manden på cyklen vælte forover og lade sig gribe af en af medgøglerne. Han hoppede elastisk et par gange og slog ud med hånden. Folk klappede høfligt, og en ung smuk pige dansede rundt med en høj stiv hat i hånden. Don smed en halvtredser i. Pigen stoppede og tog sedlen op, holdt den i vejret.

"Look at wha' 'tis little gentl'man sponsored ... " Hun trak en tokrone op af hatten. "An' look wha' 'tis well off lookin' businessman cou' afford to pu' in me ha'!" Hun lagde armen om en ældre herre, som genert trak sig lidt tilbage og rodede efter nogle flere mønter i sine lommer.

"Here you are!" sagde han på utrænnet engelsk, kokrød i ansigtet. Pigen slog ud med armene, hatten i den ene hånd, lænede sig frem og gav ham et smækkys lige på munden.

"That's the way to go, guv!" råbte hun og fortsatte sin runde. Folk lo og der kom pæne penge i hatten nu. Pigen vendte tilbage efter sin runde, stillede hatten på pulden ved siden af en højttaler og rakte venstre arm ud mod en mand, der trådte frem fra et omklædningsgardin stillet op på et metalstativ. Det gav et voldsomt gib i Don. Manden var klædt i skotsk folkedragt, rød jakke, ternet skråhue med bånd, kilt i samme tern som skråhuen, sorte lædersko, der klikkede, når han trådte hårdt til på torvets fliser. Og så havde han en sækkepibe i favnen. Han pustede sækken op, kinderne blev skiftevis store og bulede og helt indadvendte.

Når moster Tania sommetider havde været trist til mode, hørte hun ofte en plade med sækkepibe og fløjte. Nogle stille melodier hvortil en spinkel pigestemme sang på et sprog, som ikke var engelsk. Gælisk? Don kunne ikke lige huske ordet.

Manden med sækkepipen trådte lyden an med en enstonig nasal piben, ud fra bag omklædningsgardinet sprang to piger, begge klædt i kjoler, der formentlig også var folkedragter af en slags. Manden begyndte at spille en hurtig melodi og pigerne sang, mens de dansede, krogede hinandens arme, bukkede for hinanden, vende rumpen til hinanden og løfter skørterne. De øvrige gøglere i truppen klappede for og hujede på de rigtige steder. Tempoet i melodien steg gradvist og folk i tilskuermængden lod sig behersket rive med. Enkelte klappede i takt til spillemandens tramp med den ene klikkende fod. En sur stemme bag Don prøvede at overdøve klappene.

"Underligt når han nu *kan* spille på sækkepibe, at han så spiller sådan noget underligt misk-mask *country* og *reel*!"

Bifaldet var til at høre, da han spillede af og lod luften sive fra sækken, mens de to piger bukkede med hvert et tørklæde i henholdsvis højre og venstre hånd.

Pigen med hatten tog endnu en runde; da hun kom til Don smilede hun til ham med mørke øjne og lagde hånden over hattens åbning, så han ikke kunne putte noget i. Hendes løse mørkblonde hår, der nåede hende til skuldrene, var kraftigt som moster Tanias havde været.

En mand i rigtig gøglerdragt, en slags narudstyr, med bjældehat, spidse snabelsko, også med bjælder og det tætsiddende tøj stribet som det tøj, jokeren havde på i moster Tanias kortspil, trådte frem og slog ud med armene, anmodede folk om opmærksomhed.

"Ladies and gentlemen!" råbte han og så rundt med et stort smil. "Now I need a little assistance from one of you ... is there amongst our honoured audience a brave person? Brave enough to let himself or herself be persuaded into assisting me in a very difficult act with these five balls?" Han holdt fem stofbolde frem, spraglede som hans dragt, – to i den ene hånd, tre i den anden.

Som altid når sådan noget skete, rykkede den forreste række af publikummer umærkeligt baglæns, fik travlt med at kigge alle mulige andre steder hen end på gøgleren; en enkelt vendte om og mavede sig gennem mængden og forsvandt.

"How about you, our young generous master?" spurgte gøgleren og dansede frem til Don.

"It depends," svarede Don roligt. "On the kind of assistance you expect from my person!"

"Ahhh, this very young gentlenman speaks the lovely tunes of my homeland," råbte gøgleren og trådte et skridt tilbage, overlod plads til opmærksomhed om Don, som opdagede at mængden havde trukket sig så meget tilbage, at han faktisk allerede var på scenen.

Gøgleren tog han i armen, trak ham ind mod holdet, vendte ham om så han havde front mod publikum.

"Give him a hand, will ya?" råbte gøgleren.

Folk klappede og rykkede igen umærkeligt, denne gang fremad, lettede over ikke at være blevet udvalgt. Don så store smil på glade ansigter, smil bag store is og pinde med buske af lyserød candyfloss. En enkelt tog et billede, en del filmede med minimale japanske digitalvideocameraer.

Gøgleren satte sig på hug ved siden af Don, så deres ansigter var i niveau.

"Now tell me young master, where *do* you come from? But *before* you answer ... let me have a guess!"

"Okay!" Don nikkede og smilede til gøgleren, som havde levende grønne øjne og sikkert rødt hår under gøglerhatten.

"I should think that you were born and grown in the Midlands of England ... am I right or am I right?" råbte gøgleren og så spændt på Don.

"Wrong!" sagde Don. "I am Danish ... but my mother was from Scotland!"

"Ahhh!" Gøgleren sprang op. "*That explains everything ... ladies and gentlemen, give another of your generous hands to our very bright and young half-breed here!*"

Han sprang et par skridt væk.

"Now ... catch!" To bolde røg gennem luften; Don nåede at gribe den ene. En lille pige med en kæmpehammer i oppusteligt plastik gav ham den anden og skyndte sig tilbage til tilskuermængden.

"Now I want you to throw me those two balls so that I can catch them, and I will return you not two this time, but nothing less than three balls ... are you ready?"

Don kastede underhåndt; bolden i højre hånd havde den rigtige retning; den i venstre tog en ubehjælpelig bue op i luften lige over ham og landede for hans egne fødder.

I det samme kom tre stofbolde drønende mod ham, før han havde nogen chance for så meget som at tænke på at gribe dem.

Folk lo og gøgleren lod som om han var meget skuffet.

"This won't work," sagde han og trådte hen til Don, samlede de fire bold op, der lå foran ham. "I am going to teach you how to juggle ... " Han stillede sig lige bag Don, bøjede sig ned, så Don i sin nakke kunne mærke hans åndedræt og pust hver gang han råbte.

"... not with only two balls!" Han holdt hænderne frem foran Don og lod to bolde cirkulere rundt i luften foran Dons ansigt. "Neither with three ..." Pludselig var tre bolde i omløb. "Nor with only four ..." En fjerde bold blandede sig og gøgleren måtte kaste en af boldene højt i vejret på skift for at nå at gribe, når der skulle gribes.

"Now lower your body slowly and pick up the ball which will now appear between your feet ..."

Don kiggede ned og så en stofbold trille frem mellem hans sko. Han satte sig forsigtigt på hug og tog den.

"Now on your feet again, and when I count to three, you just throw the ball in the air in front of us ... are you ready, on three?"

"I'm ready!" Don så på den hvirvlende cirkel af bolde foran sig.

"One, two, *three!*"

Don kastede bolden lige op i luften, uden at ramme nogen af de cirkulerende.

"Perfect!" råbte gøgleren. "Catch it again, catch it again, be quick!"

Don rakte hånden frem og greb den bold, som gøgleren lod smutte ud af cirklen.

"Now up again, up again!" Gøgleren var forpustet, Don kunne lugte han havde spist hvidløg.

Don smed bolden igen og inden længe havde de to fundet rytmen. Gøgleren lod det køre tyve tredive sekunder, så smed han alle fem bolde efter tur meget højt op i luften, hev sin narrehat af og lod dem falde en efter en ned i pulden.

"Ladies and gentlemen ... give our little juggler a big, big hand!"

Folk adlød, en vis uro bredte sig, folk fra flokkens yderkant begyndte at sive væk.

Pludselig styrtede en ikke særlig høj, lidt buttet mand klædt i poset hvid skjortebluse og løse stærkblå velourbukser ind foran jongløren og Don, åbnede en lille klaptaburet med stribet stofsæde, pressede Don ned i den, drejede Dons hoved, så han vendte sin profil mod manden, slog endnu en klapstofstol ud og satte sig med en skitseblok og med sorte og grå, firkantede tegnekridt i hænderne og mellem tænderne.

"Ladies an' gents', th' show isn't yet over ... let me introduce to you, 'Jeremy the Flash', the fastest draughtsman in Edinburgh," råbte jongløren og trådte et skridt tilbage med udbredte arme. "Within one minute ... who's got a watch? Within one minute, ladies and gentlemen, he will have produced a portrait of this young master!"

Bag gøgleren trådte hattepigen frem med et stort batteridrevet køkkenur og talte sekunder ned, mens den sorte viser mod den hvide baggrund flyttede sig i hak. Don kunne følge tiden ud af øjenkrogen, når pigen i sine halvrundebevægelser kom ind i hans synskreds.

"... nine, eight, seven, six, five, four, three, two, one and done, ladies and gentlemen!" råbte hun.

Den lille runde tegner rejste sig og vendte sin skitseblok mod publikum. En mumlende dansk latter rullede gennem mængden.

"What's your name again, guv'?" spurgte tegneren.

"Don, sir," svarede Don.

"Don it is!" sagde tegneren højt og med rungende stemme og skrev Dons navn øverst til højre på papiret, printede sin signatur og en dato forneden på tegningen. Han trak kartonstykket af og gav det til Don med et lille buk.

"Now Jeremy the Flash is going to sit down and make flashing portraits of any of you who'd be willing to spend poor fifty kroner on it ... please, ladies and gentlemen, let the first one sit himself *or herself* on the folding chair and for the rest of you, just line up ... as you witnessed, it will only be a minute!"

Jongløren trak sig bagud og samledes med de øvrige gøglere i en seks personers kæde, hånd i hånd, og bukkede. Folk klappede og pigen med hatten tog en sidste runde, denne gang mere pågående og mere henvendt til hver enkelt af de sivende tilskuere, med hånden på en skulder, en arm om et liv, hovedet på skrå, nedadvendte læber ved en afvisning, kæmpesmil og udsving med armen, når der kom noget i hatten.

En række af mødre og fædre stillede op med deres børn i forskellige aldre i en lille kø ved lyntegneren og de øvrige gøglere begyndte at pakke deres grej. Efter en nøje gennearbejdet rutine blev deres udstyr pakket i et farverigt malet folkevognsrugbrød, noget af det lagt på tagbagagebæreren. På den side af bilen, som vendte ud mod pladsen, var malet med stærke farver en sol, der gik ned over et hav, himlen var rød og en flok havfugle vendte hjem fra dagens fangst på vandet, den nærmeste fugl havde drejet hovedet og blinkede til beskueren.

Don så på sin tegning. Han smilede. Det var lidt lige som at høre sin egen stemme for første gang på bånd. Han kunne godt se, at det lignede ... men han kunne også se at det var en slags karikatur, hans hals var overdrevet smal, hans uklippede hår strittede mere end i virkeligheden, men trækkene ved øjne og mund var imponerende ramt. Ingen ville være i tvivl om, at tegningen forestillede Don Upton.

Han rullede kartonet sammen og holdt det i venstre hånd, mens han stod og betragtede de hurtigtarbejdende gøglere. I en cirkel bevægede han sig hen foran folkevognsrugbrødet og så på nummerpladen. Den var engelsk. En havmand med langt skæg bølgede i vandet, svømmede med nummerpladen i hånden og så med et vredt, magtfuldt blik lige i øjnene på den, der ville aflæse nummerpladen.

Sækkepibespilleren havde lagt sit kostume sammen og ned i en flyttekasse af pap, havde lagt instrumentet forsigtigt oven på sit tøj. Han stillede kassen ind i bilen gennem bagklappen, trådte til side og vinkede pludselig Don til sig.

Don pegede på sig selv, kiggede sig omkring. Musikanten smilede og nikkede ivrigt, brugte begge hænder til at trække ham til sig.

"Hope you fancy 'Pepsi'," sagde han og åbnede to dåser, gav den ene til Don.

"Thanks!" sagde Don overrasket.

"How old are you, Don ... it was Don, wasn't it?" sagde manden og satte sig på en torveflise med ryggen mod bygningen bag. Han klappede på flisen til højre for sig og Don satte sig.

"Yes, that's right ... Don is the name ... my mother used to sing with Donovan when she was very young ... she named me after him ... and what my age is concerned ... I'm turning nine in April," svarede Don høfligt.

"Donovan ... Donovan, *the* Donovan from Scotland?" spurgte manden. Han så intenst på Don.

Don nikkede.

"Is your mum ... is she around, did she see our performance?" spurgte manden.

"She's dead," sagde Don og tog en slurk af sin grå 'Pepsi'-dåse. "It's a long time ago ... it's been three years since ..."

"Oh, I'm sorry to hear that," sagde manden og et mørkt glimt fløj over hans øjne. "But she managed to teach you English before she passed away ..."

"Well, actually no, I learned it myself ... I'm a little ... how can I put it? Well, I am a fast learner of anything ... very fast, actually ... anything intellectual, that is!" Det lykkedes Don at sige det, uden at det lød blæret.

"Oh, that's not a bad gift," smilede manden. "And I forgot ... the name is Henry!" Han rakte hånden frem og de trykkede næver.

"You know something funny," fortsatte Henry. "I actually know Donovan myself! I too used to play with him, most on recordings ... but I still see him now and again. He is an old man now, you know ... tell me, what was your mother's name?"

"Claire," sagde Don. "Claire Upton ... she and her sister Tania were in Donovan's band together ... she is also dead now, by the way ... my aunt is ... only last winter!"

Han kiggede op på Henry med et tappert smil. "I used to live with her ... since my mother died ... so I'm quite on my own now, actually!"

"Well, *someone* must be looking after you ... you don't look like someone living in the streets," sagde Henry med et skævt smil og hævdede sin dåse til skål.

"No, but I eventually will," sagde Don. "I can't return home to my aunt's husband. He is a heavily drinking man ..."

"Oh!" Henry nikkede og så ud på lyntegneren, hvis kø sang på sidste tegning. "You will have to contact your local social security office, won't you? Or what about your father? Don't you see him?"

Don rystede på hovedet.

"He doesn't live in Denmark," sagde han og tømte sin dåse i et par lange slurke.

"Oh, year, your mother being Scottish and all!" nikkede Henry. "Does he happen to be Scottish, then, your father?"

“Oh yes,” smilede Don. “But I don’t know if he lives in Scotland or England or Wales or USA ... or on some secret island somewhere in the Atlantics for that matter ... *you tell me!*”

Henry var tavs nogle sekunder.

“Is *Donovan* your father? Is that what you are telling me?” sagde han vantro.

“Well, I would never be able to prove it, but that’s what both my mother and my aunt kept telling me, when I was younger,” sagde Don med et skuldertræk. Han drejede sig mod Henry. “How about you and your group here taking me with you to Scotland, when your return home? If you tell me where he lives, I’ll go contact Donovan and ask him, if I *am* his son!”

Henry lo højt.

“I’m afraid that’s not possible,” sagde han. “I must say, you are a bright little bugger, aren’t you?”

“What’s the big laugh?” Hattepigens stod pludselig foran dem, hun lagde skygge over dem i den lave sol.

“May I introduce to you ... Donovan’s son ... the one and absolutely not the only!” sagde Henry med entertainerstemmen på.

“You’re kidding!” sagde pigen og satte sig overfor Don. “He is kidding, right?”

“No!” Don rystede på hovedet.

“He just asked me if we could take him with us when we’re leaving tomorrow,” sagde Henry og lo igen.

“Will you be leaving for Scotland tomorrow already?” spurgte Don og så fra den ene til den anden.

“Tomorrow noon we’ll be performing for the last time and then our bus runs off for Esbjerg,” nikkede hattepigens.

“Couldn’t you please take me along? Just think about it, won’t you?” Don så bønfoldende på hende.

“No problem!” sagde hun. “We’ll just hide you in one of our magic trunks and smuggle you into Great Britain ... it’s been done before!”

“Katie ... watch your tongue, the kid is being serious, having no family and all!” sagde Henry hurtigt.

“Except for Donovan ... my dad,” sagde Don.

Katie lænede sig frem og lagde hænderne på Dons skuldre. Hun så ham dybt i øjnene og smilede varmt.

“Don ... you’ll have to understand, we can’t bring a child with us to Britain. They’d send us to the nick for several years if they found out, the police would!”

“But ...” begyndte Don.

“If only you were older ... eighteen or so ... it would be different. Then you could easily get a lift with us across the water ...” Hun rejste sig. “Come and see all of our show tomorrow ... we’ll bid you a proper farewell then after it!”

Det var først da Don stod udenfor butiksdøren til bogantikvariatet at han indså, at han ikke ville kunne komme ind, hvis ikke Hviid var kommet hjem endnu. Han havde aldrig fået en nøgle. Han trådte ud på gaden og kiggede op på vinduerne på første sal.

Der var gudskelov lys. Han så sit ur. Kvant over toogtyve dansk tid. Det havde taget omkring tyve minutter at gå fra Store Torv. Han havde ellers gået i god tid, så han kunne være sikker på at ligge på den grønne sofa og lade som om han sov, når Hviid kom hjem ... men Hviid *var* altså allerede kommet tilbage, selvom han havde nævnt, at det ville blive sent.

Don havde tilbragt de hyggeligste par timer han kunne huske han nogensinde havde oplevet, sammen med den skotske gøglergruppe. De var blevet holdende med deres folkevognsrugbrød på Store Torv indtil Don gik, og de havde hygget sig med købepizza fra ‘Mackie’s’ og dåseøller, som de havde købt i plastikpakninger med trediver i hver, ombord på færgen fra Newcastle. Don havde naturligvis ikke drukket øl, men nogle ‘Pepsier’ var det blevet til.

Det havde vist sig at gruppen havde været i byen i tre dage, for at se om deres show fængede blandt danskere, og for at vise det for en eller anden generalsekretær, som overvejede at hyre dem til gadegøgl i byens kommende festuge i september.

Han havde fået *sådan* en knuser af hattepigens Katie, inden han gik og havde lovet og komme og vinke i morgen.

Han bøjede sig ned og følte på asfalten, fandt en lille håndfuld småsten og kastede dem mod en rude, bag hvilken tv'et måtte stå. Øjeblikkeligt røg vinduet op og Hviids skikkelse viste sig. Han lænede sig halvt ud og stirrede natteblind ud i halvmørket.

"Er det dig, Lana?" råbte han. Don studsede. Der var et eller andet galt med Hviids stemme. Den lød ikke normal.

"Det er Don!" sagde han og kunne mærke sit hjerte begynde at banke hurtigere. "Undskyld jeg først kommer nu ... jeg ..."

"Don! Don? For fanden i helvede ..." Vinduet røg i med et brag. Don stod stiv og ventede. Hviid var fuld, ingen tvivl om den sag. Det var det, der var galt med hans stemme. Hviid bandede heller aldrig. Don bed sig i underlæben. Bare manden nu ikke hørte til den type, der blev aggressiv, når han var stiv.

Pludselig blev lyset tændt på boggangen op til butiksdøren. Hviid kom hastende, mistede et kort øjeblik balancen, da han ville gribe i dørhåndtaget og vrideren, men kom hurtigt på ret køl igen.

"Ind med sig," vrissede han.

"Undskyld igen," sagde Don og smuttede hurtigt under Hviids arm. Han skyndte sig hen ad gangen, mens Hviid låste efter sig.

"Stop!" Hviid råbte unødvendigt højt. "Ikke længere! Ind på det lille kontor!"

Don tøvede. Men ikke længe. Han havde reelt ikke nogen steder at flygte hen, hvis manden havde tænkt sig at gå amok over ham. Det klogeste ville nok være at gøre hvad der blev sagt, lynhurtigt, så Hviid ikke fandt udløseren til at begynde at slå, eller hvad han nu kunne finde på.

Don fandt sin stol over for skrivebordet; Hviid kom ind, usikker på benene, fandt sin skrivebordsstol og sad et øjeblik og fik vejret. Så drejede han sig og åbnede vægskabet bag sig. Han tog to glas og portvinsflasken.

Han spildte en smule ved hvert glas, da han hældte op.

"Jeg drikker altså helst ikke port..." begyndte Don spagt.

"*Drik, for helvede!*" skreg Hviid ubehersket og tog sit glas, lagde nakken tilbage og skyllede indholdet i sig. Don nikkede og skyndte sig at tage om sit glas med to fingre. Han førte det forsigtigt til

læberne og lod som om han tog en lille slurk. Den søde kvalme smag lagde sig på hans læber og han vidste at han aldrig ville komme til at kunne lide portvin og det ville være Hviids skyld.

Hviid hældte op til sig selv igen, så sløret på Dons glas, gryntede og stillede flasken fra sig.

"Nå ..." sukkede han, pludselig meget stille og sank en anelse sammen i skuldrene. "Det er ikke dig, jeg er vred på ... det skal ikke gå ud over dig. Ret skal være ret!"

Don trak vejret i et lettet langt pust.

"Troede du det? At det var dig jeg var vred på?" smålo Hviid.

Don nøjedes med at nikke bekræftende.

"Fordi du kommer for sent hjem ... vorherrebevar's ... det gør alle børn på et eller andet tidspunkt. Og du er i øvrigt slet ikke mit ansvar ... om du så pludselig var væk, ville jeg ikke gøre et eneste bjæf af den grund." Hviid smilede, tømte sit glas igen og stillede det på bordet, lænede sig frem, tæt nok til at sprutstanken var ved at få Don til at flytte sin stol.

"Jeg er blevet snydt, Don!" sagde han dæmpet, næsten hviskende. "Jeg hader at blive taget ved næsen, at blive snydt så vandet driver ... ikke bare på grund af de penge, der i det, men på grund af ... det er ligesom når der har været indbrud i ens hjem og man kan se, hvordan fremmede mennesker har vadet rundt og rørt ved ens ting ... det er *fandens* ubehageligt ... og så mennesker man tror man kan stole på!"

"Hvem har snydt Dem?" vovede Don at spørge.

Hviid så overrasket ud, som havde han glemt at Don var til stede.

Han lænede sig tilbage i sin stol, løftede portinsflasken op mod lyset. Den var kvart fyldt. Han stillede den fra sig uden at hælde op igen.

"Giv mig dit glas, hvis du alligevel ikke vil drikke skidt. Det er en meget fornem portvin, koster en formue!"

Don skubbede forsigtigt glasset over til Hviid.

"Kan du huske Lana?" spurgte Hviid. "Ja, selvfølgelig kan du huske Lana ... hende luder du lukkede ind for mig ... hende den unge pige med strithår ..."

"Jeg husker hende," sagde Don.

"*Hun* har snydt mig!" sagde han med en stemme, der gav Don kuldegysninger. "Hun har taget noget uhyre kostbart fra en taske jeg har stående i mit soveværelse ... jeg kan lige så godt sige tingene som de er ... sådan en som Lana er luder, fordi hun er afhængig af narkotika. Jeg betaler altid mine ludere med narkotika ... så er de mere medgørlige. Når de lige har fået sådan et fix eller lige har sniffet kokain, er de så villige og ... liderlige, det ord kender du ikke, men det er de altså. Det er det nærmeste *jeg* i hvert fald kommer ægte kærlighed ... når jeg bilder mig ind, at jeg kan mærke at hun kan lide at være sammen med mig. Men Lana, den lille satan, har hugget ekstra stof fra min taske. Meget mere end hun havde tjent ... eller fortjent. Jeg har været på samtlige luderbarer her i aften for at lede efter hende ... Hotel Atlantic ... Ambassadeur ... you name them, men hun er selvfølgelig intetsteds at finde. Hvorfor skulle hun også trække, når hun har stof til lange tider? Det hun har hugget, er så fint og koncentreret, at det ... Men bare vent ... så stor er byen heller ikke. En dag ... en skønne dag ..."

"Vidste hun godt, hvor rent stoffet var?" spurgte Don pludseligt. "Hvor stærkt det er?"

"Ja, naturligvis, det fortalte jeg hende, da vi lavede en bane til hende ... hvorfor spørger du om det?" spurgte Hviid og prøvede at fokusere på Don.

"Så hun er ikke kommet til at tage en overdosis?" spurgte Don. "Det kan ikke være derfor, hun ikke er at finde nogen steder?"

"Kokain tager man ikke i overdoser," sagde Hviid neutralt. "Overdoser, det er noget man sprøjter i sig. Og så er stoffet heroin ..."

"Har De også sommetider heroin?" spurgte Don.

"Hvorfor spørger du om det?" Hviid var pludselig meget opmærksom.

"Til at betale de skide ludere med?" spurgte Don. "De røvhuller, der går og snyder Dem?"

Hviids blik blev fjernt. Han nikkede.

"Sommetider heroin, sommetider kokain, det veksler ... 'værelse til leje', det er kokain. 'Værelse til leje med adgang til tekøkken', det er heroin. Lagde du mærke til de folk, der kom for at se på min unikke bog ... mit samlerobjekt? Lagde du mærke til hvor velhavende nogen af dem var? De er mine stamkunder, de kommer når jeg har kokain til salg. De fleste tror at stofmisbrugere blot er sådan nogen skravl, som dem, der står og hænger på 'Spytbakken' ved Domkirken ... men det er skam også fine folk i gode kår. Weekendnarkomanerne. Dem der tager en stribe coke når der skal være fest, men som ikke er rigtig afhængige af lortet."

Han slog i bordet.

"For fremtiden møder jeg luderne på udebane ... på hotel, så de ikke kan rode i mine ting. Det var også utroligt dumt af mig at lukke hende ind ... normalt sælger jeg heroin til narkomaner gennem pushere, som kommer her og henter lortet. Kokain sælger jeg kun til de rige ... hvordan fanden er det jeg sidder og ævler? I morgen benægter jeg at jeg nogen sinde har sagt det her til dig ... hvis du skulle finde på at sige noget til nogen ..."

"Er det sket før?" spurgte Don.

"Hvad er sket før?" Hviid rynkede brynene, var midt i en bevægelse, der skulle ende i at han kom op at stå.

"At De har været så letsindig at lukke en luder ind og hun så har hugget stof?"

"Hæ ... ja ..." Han vaklede ud på gangen. "Én gang ... engang for nogle år siden var der en der huggede et fix ... men hun fik sin straf, kan man roligt sige. *Hun* anede ikke hvor stærkt og rent det var." Han trak en finger over halsen. "Hun fiksedet det hele på én gang ... det var heroin ... og så dør man altså!"

Han bøvsede.

"Nu skal jeg altså af med vandet ... du må også hellere gå i seng. Jeg vil sidde og kvæle det sidste portvin, inden jeg lægger mig ..."

Han vaklede hen ad gangen.

Da døren til pakkerummet smækkede efter ham, fandt Don det lille brev med kokain frem fra sin lomme. Omhyggeligt åbnede han det i limningen og hældte det hvide pulver ned i

portvinsflasken. Han tog den og rystede til der ikke mere flød noget på overfladen.

Så stillede han flasken på bordet og rejste sig.

Han var lige ved at falde i søvn på den grønne sofa, da Hviid kom ned ad trapperne og gennem pakkerummet. Han mumlede for sig selv, men var hensynsfuld nok til ikke at tænde lys.

"Godnat!" hviskede Don.

"Nå, godnat, min dreng ... jeg troede du sov!"

Pumpen over døren trak til efter ham.

Don vågnede tidligt, fordi han *ville* vågne tidligt. Det biologiske ur. Han havde selvfølgelig læst om det. Man kunne tænke sig til at ville have en vis mængde søvn, så at sige bestille et tidspunkt, hvor søvnen skulle ophøre, ved en slags selvsuggestion. Han så på det mekaniske ur på venstre håndled. Klokkeren var kvart over et i New York, nat.

Lyset stod ind i solstråler gennem det lille vindue lige under loftet i pakkerummet, han havde det som regel på klem, når han sov; det var hændt at en kat havde vækket ham i et forsøg på at komme ind.

Nu hørte han stær, solsort, en vedholdende musvit og en tyrkerdues ensformige, uskønne sang. Han svingede benene ud over sengekanten, fandt sit tøj og gik ud for at børste tænder. Han havde stadig to par rene underbukser og fire par rene sokker. Kun én bluse – til gengæld havde han ikke brugt lange bukser endnu, selv ikke på den voldsomme regnvejrsdag, da han fandt pakistanerens butik.

Ude på boggangen var der stille. Han stoppede og holdt vejret. Ikke en lyd, ud over de tidlige lyde fra gaden. Håndværkerne der tog fat på tagombygningen i glarmesteriet overfor, den fjerne brummen af bussemes evige stoppen og starten ude fra den store gade, Frederiks Allé. Han gik på strømpebukser hen ad gangen, stoppede ved det lille kontor.

Det var det tredje lig han så, havde set i sit korte liv. Hviid lå med overkroppen ind over kontorbordet. Han havde brækket sig, men flasken stod oprejst, glassene ligeså. Det havde ikke været

nogen voldsom dødsdøds kamp. Don bøjede sig ned og kiggede på flasken. Den var tom. Så godt som. En lille slat i bunden. Han tog sin T-shirt af og tog flasken med den om hånden, så der ikke ville afsættes fingeraftryk.

Oppe i Hviids køkken åbnede han skabet til portvinsflaskerne. Underligt at manden havde portvinen helt for sig selv; inde i stuen, hvor tv'et stod, havde han et sekskantet antikt glasskab med alle mulige andre slags spiritus.

Omhyggeligt tømte han slatten ud, hældte en fjerdedel i fra en ny flaske han åbnede, satte proppen i og rystede flasken i nøjagtigt to minutter. Han så på sit ur imens. Så lod han indholdet forsvinde ud i køkkenvasken med vandet løbende. Stadig med T-shirten som fingeraftrykstilbageholder lod han den gamle flaske dumpe ned i affaldsspanen under køkkenvasken, tog omhyggeligt om den nyåbnede flaske og gik ned.

Da han stillede den trekvartfulde portvin på plads i vægskabet, så han til sin tilfredshed at fire ubrugte glas magede til de to på bordet, stod derinde. Han lukkede omhyggeligt skabet, tog de to tomme, brugte glas i lommen, så et øjeblik igen på Hviid. Han havde så tit læst om den fred, der hvilede over et dødt menneskes ansigt.

Det havde passet, da han så moren på hospitalet. Hun så ud som om hun sov dybt og dejligt. Moster Tanias lig havde han ikke fået lov at se; grunden skulle han høre ad omveje fra de andre børn i skolen. Lastbilen havde kørt over hendes hoved, som var blevet fuldstændigt splattet ud. Moren måtte have været under kyndig behandling af en bedemand, og det ville Hviid også komme, når han blev fundet. Heldigvis ... dels så han temmelig rodet ud lige nu, brillerne var halvt gledet af, øjnene var stive og ikke lukkede, munden åben, man kunne se de portvinsfarvede tænder, og ikke alt bræk var kommet ud af mundhulen; dels ville han, når han blev fundet, sikkert være i en temmelig opløst tilstand i betragtning af den indelukkede luft i bogantikvariatet kombineret med den konstante julivarmer.

Han lod det lange rullegardin, der dækkede butiksdørens glasparti, være nede, mens han i skuffen under disken blandt

skiltene 'Kommer straks' og 'Lukket' fandt skiltet med 'Ferielukket'. Der var heldigt nok ikke sat dato på ferien.

Han fik skiltet på plads under rullegardinet, hængte det på plastiksugekoppen med den lille krog. En kort konference med armbåndsuret. Gruppen ville optræde allerede klokken tolv; de skulle nå færgen fra Esbjerg klokken sytten. Hvis han nu gik klokken elleve, ville det nok passe. Han ville hæve femtusinde mere på vejen derned, havde på Strøget set adskillige pengeautomater, der tog Visa/Dankort. Og han skulle beregne en smule ekstra tid, grundet det uvante fodtøj. På den anden side ... han kunne gå barfodet til han nåede 'Spytbakken' og så tage skoene på.

Han lagde tøjet frem på den grønne sofa, efter at have båret vattæppe og pude op i Hviids vaskerum bag køkkenet. Resten af tingene pakkede han i den aflange sportstaske, opdagede pludseligt digitalcameraet, som han havde lånt af Hung. Han stod lidt med det i hånden, lagde det så på sofaen ved tøjet.

Klokken var omkring tre morgen, New York tid og han havde to timer at fordrive.

Han læste Donleavy's 'Den ustyrlige mand' færdig, hentede derefter endnu en Donleavy han havde set stå under 'Engelsk skønlitteratur'. 'The Onion Eaters'.

Det ville være passende at træne lidt engelsk.

Klokken elleve lukkede en lille mand i sort habit sig ud af butiksdøren til 'Hviids Bogantikvariat' i Jægergårdsgade. Han havde en tilsyneladende ret uhåndterlig sportstaske i hånden og var i øvrigt barfodet. Han smækkede omhyggeligt døren efter sig og begav sig ned ad gaden med kurs mod Bruunsgade.

Enkelte mennesker på gaden stoppede og vendte sig om og så efter den lille mand, der havde et tyndt lag af sort overskæg på overlæben, som man undertiden ser det hos selv ret unge indvandrerdrengene af arabisk herkomst.

Andre smilede blot til ham. Den unge mand ignorerede al opmærksomhed. Han havde nok at gøre med at bøvle med tasken

og var nødt til at stoppe for hver hundrede meters gang for at hvile.

Gruppen var i gang, da han ankom til området lige nedenfor 'Spytbakken'. Han havde skyndt sig forbi narkomanernes sted, uden at se til deres side. Nu stoppede han, åbnede tasken og fandt de alt for store lædersko frem. Sokkerne i spidsen var der stadig.

Han stillede sig i yderkanten af den i dag meget større gruppe af tilskuere, stillede tasken fra sig og fandt cameraet. Han fotograferede fyren på den høje enhjulede cykle, han tog billeder af hvert nummer han så, og hver gang Katie gik rundt med hatten, lykkedes det ham at gemme sig blandt de mange mennesker, der var forsamlet. Folk var i godt givehumør. Katie behøvede ikke gå ind i mængden og presse nogen, folk sendte deres må purke frem med penge, eller trådte selv ud af mængden og lagde i den høje hat.

Først da 'Jeremy the Flash' afslutningsvis satte sig på sin klapstol og begyndte at lave lyntegninger af folks børn, trådte han ud af anonymiteten. Han stillede op bag i køen, sørgede for at være den sidste, parat til at give sin plads, hvis en skulle stille op bag ham.

Før han gik hjemmefra bogantikvariatet havde han, i forbindelse med mascarialægningen på overlæben, omhyggeligt redt sit hår med masser af vand og havde lavet en flot sideskilning. Mens han stod i kø, så han gruppen pakke folkevognsrugbrødet, tavse og systematiske som mennesker, der udfører en til mindste detalje gennemtænkt rutine.

Efter fjorten børn og næsten lige så mange minutter, kunne han tage plads på klapstolen og vendte af sig selv profilen til.

Jeremy lavede et løst rids af hans hovedform, han havde et firkantet stykke gråt kridt mellem sine tænder. Pludselig kunne Don høre, at kradseriet ophørte.

"Well, I'll be ..." mumlede Jeremy og stak i en høj latter. Han vendte sig bagud.

"Katie, come here ... come have a look and see what the cat brought in!"

Don holdt stillingen med profil til Jeremy, indtil Katie med et havde fat i hans skuldre og drejede ham rundt.

"My God, Don! What *is* this?"

Henry stod der pludselig også, hev Don op fra stolen, lagde hænderne om hans kinder.

"Don ... you are all dressed up an' all! Why ... what is this supposed to mean?"

Don trak sig fri af Henrys hænder som gav ham trutmund med sit pres på kinderne.

"No!" sagde han. "I'm not dressed up. *Yesterday* I was dressed up. Dressed up like a little boy ... this is how I really look ... I'm eighteen, turning nineteen in April and Katie promised me that I could get a lift with you people across the water to Britain!"

"I did not!" sagde Katie. "I did nothing of the thing ... I only said that if you had been eighteen or more, you could come ... and honestly, Don ..."

"I just told you ... I am eighteen ... in fact eighteen and a half ... this *is* me ... the real me, I was fucking you all yesterday!"

Al pakning af bil var opgivet og hele truppen var forsamlet omkring Don; snakken gik, afbrudt af latter. Katie knælede foran ham, så ham dybt og indtrængende i øjnene.

"Don ... you will have to understand that we can not take you along! It is impossible. First of all ... even though you did a fine job with your clothes and moustache and all, you look nothing but a small kid having dressed up as a grown up ... and I am quite sure you are fully aware of that ... secondly ... you don't have a passport ..."

"I'll just tell the customs that I lost it ... if you prefer I can change into my disguise as a boy again but according to new laws also children no matter age have to have a passport ... please take me along! Please, please take me with you, won't you please!" Han kunne mærke han fik tårer i øjnene. Katie så hjælpeløst op på de andre.

"Why doesn't anybody help me here?" spurgte hun.

"Let me!" Henry satte sig på bagdelen foran Don, stadig iført kilt, men med hvid T-shirt på overkroppen. Katie rejste sig, Don

næde at se at hun også havde fugtige øjne. Hun gik lidt væk, hovedrystende.

"Now listen carefully, Don!" sagde Henry. "This is a final decision ... even though we all would like to help you, *you are not coming with us!* Understand?"

"What on earth would you *do* with yourself even *if* you came to Britain?" råbte Katie I baggrunden og slog opgivende ud med armene.

"Go find my father ... if Henry would help me. He knows him and knows where he lives, don't you, Henry?" Don så bønfoldende på ham.

"Don, for Crist's sake ... you don't know if he is your father, now do you? It is just something your mother told you, right?" Henry lød træt.

"Why don't you call him on the phone ... ask him if he knew the sisters Claire and Tania Upton," sagde Don. "Ask him if he wants to see me ... his son! I would have done the calling myself if it had been possible for me to buy a phone ... I have got plenty of money! But in Denmark you have to be a grown up to buy a phone ..."

"I thought you *were* a grown up? Didn't you just say so?" Henry smilede, havde samlet armene om benene.

"Yes, but like you they have trouble taking me seriously ... they also think I am dressed up," svarede Don.

"Don ... Don! I am not going to spend whatever fortune it would cost on my cell phone to call Donovan and ask him silly questions ..." sagde Henry og gjorde miner til at rejse sig.

"I'll pay if you'll make a call!" sagde Don og hev en af tusindkronesedlerne frem, som han havde hævet på vej ned til Store Torv.

"My God, where did you get all that money?" spurgte Henry hviskende.

"I inherited it from my aunt," sagde Don.

"Okay," råbte Katie pludselig fra baggrunden af gruppen. "Let's do it like this ... Henry, you call Donofuckingvan and ask him if he knows ... or remembers the Upton sisters ... and if he says yes,

you ask him if he is prepared and willing to welcome a boy who claims to be his son, bred by him and Claire Upton ... Would that satisfy you, Don? If he says no, will you stop begging an' all, Don?"

"I promish!" sagde Don alvorligt.

"Alright ... it goes like this," repeterede Katie. "If any custom officer wants to check us and our passports, I am goin' to say that you are my son and that we lost your passport ... and you just keep quiet, the accent in your English lacks a lot to convince a customer, all right? If he asks you questions, just let me answer for you or jus' say 'yes, sir' or 'no, sir', what ever proper in the situation!"

Don hørte Jeremy og Henry snakke dæmpet omme på bagsædet, mens bilen rullede ned ad kystvejen og man kunne se Vesterhavet og den kæmpestore færge til England.

"Did he *really* buy the stuff about Don being his son? spurgte Jeremy næsten hviskende.

"Not at all ... the boy is too young ... he knew the Upton sisters but that was twenty years ago or so. But actually he was kind of, you know, engaged in adult ways with Claire, so when he heard that she was dead and Tania too and the boy being without a home, he said that it might just as well have been ... so he turned on the green lights!"

To uger før ferien var slut, modtog Hung på sin pc en mail med en række vedhæftede filer indeholdende fotos. Billederne viste en gøglertrop der optrådte på en stor plads i det fri og det viste billeder fra en grøn have med et hav af blomster af alle slags og det viste et billede af Don siddende i en havegyngesofa med overdækningssejl sammen med en ældre mand med tyndt, langt krøllet og gråsprængt hår. Manden smilede og man kunne se han havde en smule underbid.

På selve mailen stod at Don takkede for lån af cameraet; at det var sendt som pakke og at Hung ville modtage pakken en af dagene. På mailen bad Don også Hung om ikke at vise billederne

til nogen som helst og han skrev at han stolede så meget på Hung, at han vidste Hung ville holde dem for sig selv.

Nederst på mailen stod et uddrag af et digt på engelsk, efter nogle ord skrevet af Don ...

'Jeg kan huske lidt af et digt skrevet af en af de såkaldte Liverpool poets, jeg kan bare ikke huske hvem af dem det er.

"Don't drain the canals
don't search the woods
I've decided to stay alive

...

I'm giving priority to obscurity"

Vi ses en dag, Hung! Det lover jeg! Du har altid været min bedste ven!